

Matti Vuorensyrjä & Anna Lehmuskoski

Poliisikoulutuksen vaikuttavuusarviointi 2017

POLIISIAMMATTIKORKEAKOULUN RAPORTEJA 128

POLIISIKOULUTUKSEN
VAIKUTTAVUUSARVIOINTI 2017

POLIISIKOULUTUKSEN
VAIKUTTAVUUSARVIOINTI 2017

Vuosina 2014–2015 valmistuneiden poliisien työllisyys
ja arviot koulutuksen työelämävastaavuudesta

Matti Vuorensyrjä & Anna Lehmuskoski

Poliisiammattikorkeakoulu
Tampere, 2017

Matti Vuorensyrjä & Anna Lehmuskoski:
POLIISIKOULUTUKSEN VAIKUTTAVUUSARVIOINTI 2017

Poliisiammattikorkeakoulun raportteja 128

ISBN 978-951-815-334-7 (painettu)

ISBN 978-951-815-335-4 (pdf)

ISSN 1797-5743

Kannet: Juvenes Print

Taitto: Pohjois-Karjalan Ilmoitusvalmistus Oy, Joensuu 2017

Paino: Suomen Yliopistopaino – Juvenes Print, Tampere 2017

SISÄLLYS

<i>Tiivistelmä</i>	1
<i>Referat</i>	2
<i>Abstract</i>	3
Aluksi	4
1 Johdanto	5
2 Tutkimuksen tausta ja toteutus	6
2.1. Poliisikoulutuksen arviointi aiemmassa tutkimuksessa.....	6
2.2. Tutkimuksen toteutus ja aineistokuvaus.....	11
2.3. Kadon analyysi	14
3 Poliisikoulutukseen ja poliisiin ammattiin hakeutuminen: Motiivit	16
4 Työllisyys	22
5 Käyttäytyminen, stressinhallinta ja tiimityöskentely	27
6 Poliisikoulutuksen työelämävastaavuus	29
6.1. Poliisiin perustiedot ja -taidot.....	29
6.2. Poliisikoulutus: valvonta- ja hälytystoiminnan poliisiosaaminen	31
6.3. Poliisikoulutus: liikennevalvonnan poliisiosaaminen	37
6.4. Poliisikoulutus: tutkinnan poliisiosaaminen.....	41
6.5. Avopalaute: muut teemat	49
7 Käytännölliset harjoitukset sekä työharjoittelu- ja kenttäjaksot	52
8 Koulutuksen alakohtainen motivaatio ja urasuunnat	54
8.1. Koulutuksen tuottama motivaatio valvonta- ja hälytystoiminnan, liikennevalvonnan ja tutkinnan tehtäviin.....	54
8.2. Urasuunnat.....	56
9 Sitoutuminen ja uratasot	59
9.1. Hakeutuisitko poliisikoulutukseen ja poliisiin ammattiin uudelleen?...	60
9.2. Todennäköisin uravaihtoehto omalla ammattuuralla.....	64
9.3. Valmistuneiden poliisien aspiraatiotaso: naispoliisit ja miespoliisit	66
10 Opettajien kolumnit ja lähiesimiesten arviot	68
10.1. Anu Haikansalo & Terhi Solja: Suomen kielen opetuksen pedagogiset ratkaisut	68
10.2. Lähiesimiesten arvioita poliisikoulutuksesta ja valmistuneista poliiseista	70
11 Päätelmät	76
<i>Lähteet</i>	77
<i>Kirjallisuus</i>	78
<i>Liitteet</i>	79
<i>Liite 1. Kyselylomake</i>	79
<i>Liite 2. Frågeformulär</i>	93

TIIVISTELMÄ

[Poliisikoulutuksen vaikuttavuusarviointi 2017. Vuosina 2014–2015 valmistuneiden poliisien työllisyys ja arviot koulutuksen työelämävastaavuudesta]

Tässä tutkimuksessa arvioitiin vuosina 2014–2015 valmistuneiden poliisien työllisyyttä ja heidän saamansa poliisikoulutuksen työelämävastaavuutta. Tutkimuksen aineistoperustana käytettiin heinä-elokuussa 2016 toteutettua otosperustaista kyselytutkimusta. Vastajia oli 96/235 ja vastausprosentti oli 40.9 %.

Valmistuneiden poliisien työllisyystilanne on parantunut merkittävästi viime vuosien aikana. Kyselytutkimuksen toteuttamisajankohtana elokuussa 2016 poliisityössä työskenteli noin 96 % tämän tutkimuksen kohdekurssien poliiseista. Työttömänä oli 1.3 %. Työllisyyden tilannekuva on samanlainen sekä Poliisiammattikorkeakoulun työllisyysraportissa (edellä mainitut tiedot; työllisyysraportin tiedot perustuvat ajantasaisiin rekisteriaineistoihin) että tässä nyt toteutetussa vaikuttavuusarvioinnissa. Vaikuttavuusarvioinnin kyselytutkimuksen perusteella myös työttömyysjaksot heti tutkinnon suorittamisen jälkeen ovat lyhyempiä kuin aiemmin, keskimäärin noin 2.8 kuukautta.

Maininnat työhistorian katkonaisuudesta rasisitustekijänä – määräaikaiset työsuhteet, työ- ja työttömyysjaksot vuorottelevat vastavalmistuneilla poliiseilla keskenään – ovat vähentyneet tutkimuksen avovastauksissa, mutta ilmiöstä ei ole päästy kokonaan eroon. Määräaikaisuudet rasittavat valmistuneita poliiseja edelleen. Tämän ilmiön rinnalle ovat tulleet maininnat kiireestä ja työpaineesta. Sekä valmistuneet poliisit että heidän lähiesimiehensä tuovat vastauksissaan esiin kovan kiireen ja työpaineen, josta kärsitään ainakin joillakin poliisilaitoksilla ja joissakin tehtävissä. Etenkin lyhytkestoisessa tutkinnassa työpaine näyttää joissakin tapauksissa olevan lähes sietämätön.

Tämä voi pitkällä aikavälillä vaikuttaa ammatti- ja uramotivaatioon. Valmistuneiden poliisien ammatti- ja urasitoutumisen yleiskuva on kuitenkin tämän tutkimuksen perusteella edelleen myönteinen. Yhteensä noin 95 % valmistuneista poliiseista aikoo jatkaa poliisityössä. Uranäkymissä alipäällystö- ja päällystötehtävien suosio on säilynyt suhteellisen korkealla tasolla.

Sekä valmistuneet poliisit itse että heidän lähiesimiehensä kokevat, että poliisin perustiedot ja -taidot opitaan poliisikoulutuksessa kattavasti. Hyvin opitaan muun muassa suomen kieli raportointikielenä, poliisin toimivaltuudet ja voimankäyttö, poliisin tärkeimmät tietojärjestelmät, ilmoitusten kirjaaminen poliisin tietojärjestelmään sekä rikosoikeus ja poliisitoiminnan oikeudelliset perusteet yleisemminkin. Lähiesimiesten kuva valmistuneista poliiseista on yleislinjaltaan hyvin myönteinen.

Entistä harvempi valmistunut poliisi on työskennellyt liikennevalvonnan tehtävissä. Tämä saattaa heijastua osaamista ja motivaatiota koskeviin arvioihin, jotka ovat liikennevalvonnan osalta kehittyneet osittain kielteiseen suuntaan.

Asiasanat: Arviointi, poliisikoulutus, työllisyys, työttömyys, osaaminen, motivaatio, urasuunnittelu

REFERAT

[Bedömning av genomslagskraften hos polisutbildning 2017. Sysselsättningen bland poliser som utexaminerats åren 2014–2015 och bedömningar av utbildningens arbetslivsmotsvarighet]

I den här undersökningen bedömdes sysselsättningen bland poliser som utexaminerats åren 2014–2015 och arbetslivsmotsvarigheten hos den polisutbildning de fått. Som materialbas för undersökningen användes en stickprovsbaserad enkät som genomfördes i juli och augusti 2016. Antalet personer som svarade var 96/235 och svarsprocenten var 40,9 %.

Sysselsättningsläget bland de utexaminerade poliserna har förbättrats avsevärt under de senaste åren. När enkätundersökningen genomfördes i augusti 2016 arbetade cirka 96 % av poliserna som var föremål för undersökningen som poliser. 1,3 % var arbetslösa. Lägesbilden för sysselsättningen är densamma både i Polisyrkes- högskolans sysselsättningsrapport (ovan nämnda uppgifter; uppgifterna i sysselsättningsrapporten bygger på aktuellt registermaterial) och i den effektivitetsbedömning som nu har genomförts här. Enligt enkätundersökningen i effektivitetsbedömningen är också arbetslöshetsperioderna direkt efter examen kortare än tidigare, i genomsnitt cirka 2,8 månader.

Avbrott i arbetshistorien nämns inte lika ofta som besvärande faktorer – tidsbegränsad anställning, nyutexaminerade poliser går igenom upprepade arbets- och arbetslöshetsperioder – i de öppna svaren i enkäten, men fenomenet har inte försvunnit helt. Visstidsanställningar besväras fortfarande utexaminerade poliser. Förutom det fenomenet nämns brådska och stress. Både de utexaminerade poliserna och deras närmaste chefer tar i sina svar upp den stora brådska och stress som man får utstå åtminstone vid vissa polisinsättningar och i vissa uppgifter. I synnerhet under kortvariga utredningar verkar stressen i vissa fall nästan vara outhärdlig.

På lång sikt kan det inverka på yrkes- och karriärmotivationen. Den allmänna bilden av utexaminerade polisens yrkes- och karriärengagemang är dock fortfarande positiv enligt den här undersökningen. Sammanlagt cirka 95 % av de utexaminerade poliserna tänker fortsätta i polisarbetet. I karriärsutsikterna har underbefäls- och överbefälsuppgifternas popularitet hållits på en relativt hög nivå.

Både de utexaminerade poliserna själva och deras närmaste chefer upplever att man lär sig polisens grundkunskaper och -färdigheter på ett heltäckande sätt i polisutbildningen. Det man lär sig bra är bland annat att använda finska språket som rapporteringsspråk, polisens befogenheter och maktmedel, polisens viktigaste datasystem, att registrera anmälningar i polisens datasystem samt straffrätt och mer allmänt om polisverksamhetens rättsliga grunder. I allmänhet har de närmaste cheferna en mycket positiv bild av de utexaminerade poliserna.

Allt färre utexaminerade poliser har arbetat med trafikövervakning. Det här kan återspeglas på värderingar som har koppling till kunskaper och motivation, som för trafikövervakningens del delvis har utvecklats i en negativ riktning.

Nyckelord: Bedömning, polisutbildning, sysselsättning, arbetslöshet, kunskaper, motivation, karriärplanering

ABSTRACT

[Evaluation of the effectiveness of police education program 2017. Employment and occupational validity of the program as assessed by police officers who graduated during 2014–2015]

The current study consisted of an evaluation of the effectiveness of police recruit training program. It addressed the questions of the employment situation as well as the occupational validity of the training program as assessed by police officers who had graduated during 2014–2015. The research project was based on a sample-based survey conducted in July and August 2016. The number of respondents was 96/235 and the response rate was 40.9 %.

The employment situation among newly graduated police officers has improved significantly in recent years. At the time of the survey, August 2016, approximately 96% of graduates from this study's target courses were working as police officers. 1.3% were unemployed. Employment status is similar in the Police University College employment report (the data mentioned above; the employment report data is based on up-to-register data) and the evaluation survey now being conducted. The evaluation survey indicates that even periods of unemployment immediately after graduation are shorter than in the past, at around 2.8 months on average.

A fragmented employment history – including fixed-term employment contracts and alternating periods of employment and unemployment – was less frequently mentioned as a factor of stress for newly graduated police officers in the open-ended answers, but this phenomenon has not been completely eliminated. Fixed-term employment is still a problem. Parallel to this phenomenon, time and productivity pressure were mentioned as new factors of stress. Both newly graduated police officers and their immediate supervisors mention time and productivity pressure at work, which strains at least some police departments and officers in certain positions. In short-term crime investigation in particular, the pressure seems to be almost unbearable in some cases.

In the long term, this may affect occupational and career motivation. However, this study suggests that newly graduated police officers still have a positive commitment: in total, around 95% of graduates intend to continue working as police officers. With respect to career prospects, the ranks of sergeants and commanding officers have remained relatively popular.

In the opinion of both graduates themselves and their immediate supervisors, they are comprehensively taught the basics of policing during training. Thoroughly learned topics include Finnish as the reporting language, jurisdiction and the use of force, the police's main information systems, the recording of reports in the police information system, criminal law and the legal grounds for policing more generally. Supervisors have a highly positive general impression of police graduates.

The fact that fewer and fewer police graduates have worked in traffic control duties may be reflected in evaluation of competence and motivation, which have become slightly negative regarding traffic control.

Keywords: Evaluation, police recruit training, employment, unemployment, competence, motivation, career

ALUKSI

Poliisikoulutuksen vaikuttavuusarvioinnissa siirryttiin vuoden 2015 raportista alkaen tulosten vakioraportointiin. Tutkimuksen keskeiset havainnot ja päätelmät raportoidaan vakiosisältöisinä siten, että raportin rakenne ja soveltuvin osin myös tekstikokonaisuus säilyvät kyselytutkimuksen eri toteutuskerroilla samoina.

Tämä raportti noudattaa vakioraportin kaavaa. Tutkimuksen aineistoa tullaan käyttämään myös erillistutkimuksissa, jotka julkaistaan tieteellisissä aikakauskirjoissa.

Tässä nyt käsillä olevassa vakioraportissa kuvataan tutkimuksen aineisto ja raportoidaan motiiveja, työllisyyttä, osaamisen työelämävastaavuutta sekä uranäkymiä koskevat tulokset suorina jakaumina ja keskiarvoina. Tähän raporttiin ei sisälly vaikuttavuusarviointiin tavallisesti kuuluvia taustoittavia osia – koulutuksen tavoitekuvaus, koulutuksen arvioinnin teoriataustan kuvaus, aiemmat havainnot poliisikoulutuksen arviointitutkimuksista – eikä myöskään varsinaista tutkimuksellista analyysia. Poliisikoulutusta, vaikuttavuuden käsitettä ja vaikuttavuusarvioinnin tavoitteita on kuvattu tarkemmin nykymuotoisen raporttisarjan kahdessa ensimmäisessä raportissa (ks. tarvittaessa Vuorensyrjä, 2011; Vuorensyrjä & Ranta, 2013).

Poliisikoulutuksen tutkintorakenne on uudistunut 2010-luvulla. Hankevalmistelu alkoi vuonna 2010 ja lainsäädäntömuutokset tulivat voimaan 1.1.2014. Tämä tutkimus kohdistuu vanhanmuotoiseen tutkintokoulutukseen eli poliisin perustutkintokoulutuksen suorittaneisiin poliiseihin. Seuraava vaikuttavuusarviointi, jonka aineisto kerätään vuonna 2018 ja joka julkaistaan vuonna 2019, kohdistuu samalla kertaa sekä vanhanmuotoisen tutkintokoulutuksen että uuden tutkintokoulutuksen suorittaneisiin poliiseihin. Viimeiset poliisin perustutkinnon suorittaneet opiskelijat aloittivat opintonsa vuonna 2013 ja valmistuivat maaliskuussa 2016. Ensimmäiset uuteen tutkintokoulutukseen (poliisi (AMK) -tutkinto) valitut opiskelijat aloittivat opintonsa elokuussa 2014.

Poliisikoulutuksen vaikuttavuusarvioinnin perustana on pitkäaikainen Poliisiammattikorkeakoulussa ja poliisilaitoksilla tehty kehittämistyö. Poliisikoulutuksen tavoitteista on keskusteltu ja niitä on pyritty määrittelemään Poliisiammattikorkeakoulun opetus-, tutkimus- ja kehittäjähenkilöstön keskuudessa sekä yhteistyössä poliisilaitosten kanssa.

Vuosina 2008–2017 tähän keskusteluun ovat osallistuneet monet eri tahot. Nykyisen tutkimussarjan osalta keskustelun käynnisti Poliisiammattikorkeakoulun palautejärjestelmätyöryhmän vaikuttavuustyöryhmä, jonka puheenjohtajana toimi Reetta Tuohi ja jäseninä Merja Laitinen, Jarmo Koivisto, Timo Korander ja Matti Vuorensyrjä. He kaikki ovat olleet mukana kehitystyössä koko tämän ajan, niin myös tässä tutkimuksessa. Mukana kehitystyön eri vaiheissa ovat olleet myös Leena Ranta, Maritta Salminen, Ritva Lyytinen, Sari Laitinen, Maija Paulaniemi, Aatos Juurijoki, Petri Alkiora, Tuire Salmi-Hiltunen, Matti Hänti, Matti Luoma, Antti Aaltokallio ja monet muut. Erityisesti on mainittava ne edellistä vaikuttavuustutkimusta tukeneet henkilöt, jotka kirjoittivat arviointiraporttiin sisältyneet opettajan kolumnit. Tällä kerralla opettajan kolumnin kirjoittivat suomen kielen opettajat Anu Haikan-salo ja Terhi Solja.

Matti Vuorensyrjä & Anna Lehmuskoski

1 JOHDANTO

Tässä tutkimuksessa tarkastellaan vuosina 2014–2015 valmistuneiden poliisien työllistymistä poliisin ammattitehtäviin ja heidän arvioitaan poliisikoulutuksen työelämävastaavuudesta. Arvioita pyydettiin myös valmistuneiden poliisien lähiesimiehiltä. Tutkimuksen pääkysymykset olivat samat kuin aiemmissa poliisikoulutuksen vaikuttavuusarvioinneissa.

1. Saavatko valmistuneet poliisit koulutustaan vastaavaa työtä?
2. Onko koulutuksen työelämävastaavuus hyvä siinä mielessä, että poliisikoulutus vastaa poliisin ammatin osaamisvaatimuksia?

Tutkimuksen kohdejoukkoon valittiin kurssit G17 ja G18 sekä P155–P163, yhteensä 11 poliisikoulutuksen kurssia. Mukaan valittujen kurssien määrä oli tavallista suurempi, koska aineisto kerättiin heinä-elokuun aikana 2016, joka on tutkimuksellisesti epäsuotuisa ajankohta aineiston keräämiseen. Henkilöresurssien vuoksi se oli kuitenkin ainoa mahdollinen ajankohta tutkimuksen toteuttamiseksi.

Kohdejoukossa oli 235 valmistunutta poliisia, joista kyselylomakkeen palautti yhteensä 96 henkilöä (40.9 %). Kysely toteutettiin paperilomakkeilla, koska aiemman tutkimuksen perusteella oli havaittu, että paperilomakkeita käytettäessä vastausprosentti on yleensä parempi kuin sähköisiä lomakkeita käytettäessä. Vastaaajilta kyselyn aikana tulleen palautteen vuoksi vastaamiseen annettiin lisäaikaa ja loppuvaiheessa kyselylomakkeesta tehtiin paperilomakkeiden rinnalle sähköinen versio, koska yksittäiset valmistuneet poliisit olivat tätä toivoneet. Sähköinen versio tehtiin vain valmistuneiden poliisien lomakkeista (FI, SVE), ei lähiesimiehille tarkoitettuja lomakkeista.

Esimiesten vastausprosentti jäi tässä tutkimuksessa pieneksi ja siitä hyödynnetään nyt raportointivaiheessa vain avovastaukset. Esimiesten strukturoituja vastauksia tullaan kuitenkin käyttämään seuraavan vaikuttavuusarvioinnin perusaineistona vuonna 2019, yhdessä tuolloin kerättävän uuden lähiesimiespalautteen kanssa.

Kysely oli anonymi. Lomakkeita ei ollut numeroitu, eikä niitä voitu näin ollen karhuta niiltä henkilöiltä, jotka eivät olleet palauttaneet lomaketta määräaikaan mennessä (19.8.2016). Kaikkia vastaajia kuitenkin informoitiin lomakkeiden palauttamisajankohdan jälkeen siitä, että lomakkeen palauttaminen viimeisen palauttamisajankohdan jälkeen on yhä edelleen mahdollista ja myöhemmin vielä siitä, että valmistuneiden poliisien oli mahdollista vastata kyselyyn myös sähköisesti. Myös paperilomakkeen ja vastauskuoret saattoi pyytää Poliisiammattikorkeakoulusta uudelleen, jos ne olivat kadonneet. Vastausaikaa jatkettiin perjantaihin 16.9.2016 saakka. Koska vastausprosentti jäi matalaksi, kadon analyysi on tämänkertaisen vaikuttavuusarvioinnin kannalta tavallistakin tärkeämpi osa tutkimusta.

2 TUTKIMUKSEN TAUSTA JA TOTEUTUS

2.1. Poliisikoulutuksen arviointi aiemmassa tutkimuksessa

Poliisikoulu ja Poliisiammattikorkeakoulu yhdistyivät vuoden 2008 alusta lukien. Poliisikoulutusta koskeva vaikuttavuusarviointi on toteutettu yhdistyneessä poliisio-oppilaitoksessa nyt neljä kertaa. Tutkimuksissa on arvioitu sekä valmistuneiden poliisien työllistymistä että poliisikoulutuksen tuottaman osaamisen työelämävastaa- vuutta. Suuri osa poliisikoulutuksen vaikuttavuudesta menetetään, jos valmistuneet poliisit eivät työllisty poliisiin ammattiin tai muihin turvallisuusalan työtehtäviin, vaan jäävät työttömiksi, tai työllistyvät kokonaan muille toimialoille ja muihin ammatteihin. Voidaan sanoa, että työllisyys on koulutuksen vaikuttavuuden perusedel- lytys kaikessa suhteelliseen rajattuun ammattiosaamiseen tähtäävässä koulutuksessa.

Yhtä tärkeätä kuin arvioida työllistymistä on arvioida, kuinka hyvin koulutuk- sen tuottama osaaminen vastaa ammatin osaamistarpeita. Poliisiammattikorkeakou- lussa toteutettu vaikuttavuusarviointi perustuu ajatukseen, jonka mukaan valmistu- neilla poliiseilla on koulutuksen työelämävastavuuden arvioinnin näkökulmasta sellaista tietoa, jota ei ole kenelläkään muulla. He ovat suorittaneet koko tutkinnon kaikkine oppisisältöineen 1–2 vuotta sitten, minkä lisäksi heillä on usean kuukauden tai jopa useamman vuoden kokemus poliisin ammatista eri puolineen.

Tutkimussarjan ensimmäisessä vaikuttavuusarvioinnissa valmistuneiden poliisi- en näkemystä täydennettiin heidän lähiesimiestensä arvioilla tutkinnon suoritta- neiden ammattiosaamisesta. Havaintojen mukaan valmistuneiden poliisien ja heidän lähiesimiestensä käsitykset olivat suhteellisen lähellä toisiaan, eikä tästä syystä kat- sottu tarpeelliseksi toteuttaa esimieskyselyä jokaisella vaikuttavuusarvioinnin toteu- tuskerralla.

Tässä nyt toteutetussa tutkimuksessa palattiin ensimmäisen tutkimuksen käy- täntöön ja pyydettiin lähiesimiehiltä arvioita valmistuneiden poliisien osaamisesta. Esimiesten vastausprosentti jäi heikoksi, mutta aineistosta voidaan kuitenkin hyö- dyntää esimiesten antamia avovastauksia. Strukturoituja vastauksia käytetään seu- raavassa, vuoden 2019 vaikuttavuusarvioinnissa, jossa tullaan tämän tutkimuksen tapaan keräämään koulutusta koskevaa palautetta valmistuneiden poliisien esimie- hiltä.

Vastausprosenttia heikensi eniten se, että tutkimus toteutettiin loma-aikaan lop- pukesällä 2016. Siihen kuitenkin varmasti vaikutti myös se, että koska lomake vä- litettiin esimiehille valmistuneiden poliisien kautta, joiden oma vastausprosentti jäi pieneksi, ongelmat kertautuivat esimiesaineiston suhteen, ja tutkimuksessa saavutet- tiin tavallista pienempi määrä potentiaalisia lähiesimiesvastaajia.

Aiemmassa suomalaisen poliisikoulutukseen kohdistuneessa arviointitutki- muksessa on käsitelty varsin laajasti poliisikoulutuksen eri puolia. Taulukkoon 2.1 on koottu aiempaa arviointitutkimusta noin 20 vuoden ajalta. Kooste on alun perin laadittu vuoden 2011 vaikuttavuusarvioinnin yhteydessä (Vuorensyrjä, 2011), mutta se kuvataan soveltuvin osin päivitettyinä myös tässä raportissa.

Taulukko 2.1. Poliisikoulutuksen vaikuttavuusarviointaja, työelämävastaavuuden tutkimuksia ja niiden keskeisiä tuloksia

	Tutkimuksen kohdejoukko/kurssit	Kursien valmistusajan kohdat	Aineistot ja menetelmät	Poliisikoulutuksen vahvuudet	Poliisikoulutuksen kehittämiskohteet
Virta & Raivola (1994)	-	-	Yhteiskunnallista vaikuttavuutta selvittävät kyselyt (avokysymyksinä) keskeisille (avokysymyksiä) keskeisille sidosryhmille, mm. työharjoittelun yhdyshenkiöille ja poliisilaitosten komisarioille ja ylikomisarioille	Polliisin tietoliikennejärjestelmät ja ATK, poliisin yhteiskunnallisen roolin ymmärtäminen, lainsäädännön tuntemus, hyvät perustiedot tavallisten rikosten tunnusmerkeistä ja nimikkeistä, kriminaalitekniikka ja rikosoikeus, lomakkeiden täyttäminen, voimankäyttövalmiudet, järjestyksen valvonta, pävyystys ja asiakaskontaktit	Rikostutkinnan tekniikka ja taktiikka, kuulustelutaidot, ennalta estävä toiminta, poliisitaktiikka
Valto (1998)	P42, P43, P44, P55, P56, P57, P58, P59	Viivästettynä kyselynä kurssille P55 ja P56, joilta opiskelijat valmistuivat 4/1998 ja 6/1998	Sisällönanalyysi Kyselyt poliisioipiskelijöille ja valmistuneille poliiseille	Polliisin tietöjärjestelmät ja ATK, lainsäädäntö, voimankäyttö, liikenne, asiakaskontaktit, kielelliset valmiudet	Ulkomaalaiskontaktit, pävyystysehävät, lähipolliisitoiminta, monipartiotoiminta, rikostutkintateknikka, huumeet
Koivisto & Silvola (2000)	P57A	9/1998	Strukturöitö osa ja avokysymysten osa Tilastöllinen perusanalyysi	Tietöjärjestelmät ja ATK, lainsäädännön opetus, voimankäyttöökoulutus, tutkintökoulutuksen monipuolisuus	Opetuksen liällinen teoreettisuus, "harjoituksia lisättävä kautta linjan"
Rajamäki (2005)	Vuosien 2003 ja 2004 aikana perustutkintöon suorittaneet (15 kurssia), joista ryväötanta (25 %)	-	Tilastöllinen perusanalyysi Rikostutkinnan valmiuksia koskeva kysely valmistuneille poliiseille, vertailuryhmänä 30 rikostutkintöon esimiestä	Kriminaalitekniikka: rikosilöimöituksen vastaanottaminen ja kirjaaminen, alustava puhuttelu rikoksen selvittämisen kannalta Kriminaalitekniikka: kolaripaikkapiirros, tapahtumapaikan dokumentointi	Kriminaalitekniikka: pakkokeinojen käyttäminen rikosten selvittämises-sä, kuulustelu suorituksena Kriminaalitekniikka: tapahtumapaikan tekninen tutkinta, muotojalkien esillehaku ja taltointi
			Tilastöllinen perusanalyysi	Tietöjärjestelmät: rikosilöimöitusjärjestelmän käyttäminen, poliisin tietöjärjestelmien käyttäminen	Tietöjärjestelmät: tietötuvan merkitys käytännön poliisityössä, pakkokeinojen kirjaaminen

Koivisto & Tuohi (2006)	P63, P68, P74, P77, P87, P88	11/1999, 11/2000, 11/2001, 5/2002, 11/2003, 1/2004	Kysely valmistuneille poliisille ja heidän esimiehille	Tilastollinen perusanalyysi	Tutkintokoulutuksen monipuolisuus ja laaja-alaisuus, opettajien ja kouluttajien ammattitaito ja motivoituneisuus, tietojärjestelmät ja ATK, voimankäyttökoulutus, rikosoikeus, oikeustieteelliset aiheet	Rikostutkinnan koulutus (sirkulaisuus), kuulustelu, esitutkintapöytäkirjan laatiminen, psykologia, oppiaineiden välinen koordinaatio, liian vähän käytännön harjoituksia
Luoma (2006)	Vuosien 2003 ja 2004 aikana perustutkinnon suorittaneet (15 kurssia), joista rnväsoitanta (25 %)	-	Liikennevalvonnan valmiuksia koskeva kysely valmistuneille poliisille, kysely lähetettiin myös 30 esimiehelle liikennevalvonnan	Liikennevalvonta: rikesakon kirjaaminen, rangaistusvaatimuksen kirjaaminen, rattiuopumusvalvonta Ajoneuvokoulutus: poliisiauton käsittely, taloudellisuusajo, poliisiautosta huolehtiminen	Liikennevalvonta: ajo- ja lepoaikasäännösten tunteminen, kuormitusvalvonta, eläinkuljetusten valvonta Ajoneuvokoulutus: hälytysajo, ajaminen vaativissa olosuhteissa	
Immonen (2007)	-	-	Toimintatutkimus, jossa käytettiin opintojaksoalutteiden tuloksia, ohjatun työharjoittelujakson arviointiaineistoja, tekstiaineistoja ja haastatteluja, tavoitteena oli perustutkin- tokoulutuksen työelämä- vastaavuuden arviointi, työharjoittelujaksolle siirtyminen, ammatilliset valmiudet ja ammatillisel- poisuus	Tutkinnon työelämävastaavuus on hyvä, se tuottaa hyvän peruspoliisiosaamisen, opetus on yleisesti ottaen korkeatasoista. Sekä opettajien että opiskelijoiden motivaatio ja valmiudet/osaaminen ovat hyviä Yksittäisiä oppiaineista tutkinnon vahvuuksia ovat ainakin rikosoikeus, rikosilmoitusten vastaanotto ja Patjan käyttö, poliisin rekistereiden käyttöäidot, kenttä- ja hälytystoiminnan jakson opinnot kokonaisuudessaan, liikennevalvonnan perusasiat	Pedagoginen strategia puuttuu Yksittäisiä oppiaineista kehittämistä on ainakin seuraavissa aineissa: Yksittäisiä oppiaineista kehittämistä on ainakin ATK:n perusopetus, ruotsin kieli, ajotaitojen taso- erot koulutukseen tulevilla, rikostutkinta ennen teemaopetukseen siirtymistä vuonna 2006, mutta ei sen jälkeen	
Vuorensyrjä (2011)	P126-P129	7/2009-12/2009	Kysely valmistuneille poliisille ja heidän esimiehille, poikkeilikausaineisto	Tilastollinen perusanalyysi Sisällönanalyysi	Valmistuneilla hyvät henkilökohtaiset valmiudet ja soveltuvuus poliisin ammattiin, etenkin vastuun- tunto ja ammatillisuus Hyvä ja kattava peruspoliisiosaaminen Kenttätoiminta, valvonta- ja hälytystehtävät, voimankäyttökoulutus, poliisin tietojärjestelmät (Patja), rikosoikeus	Teorian ja käytännön sulauttaminen toimii suurel- sa osassa tutkintoa, mutta ei kaikissa oppiaineissa Tutkinnan oppiaineet sisältävät laajan ja mo- nimutkaisen kokonaisuuden, joka käsitteleeään oppinnoissa omaksumismahdollisuuksiin nähden suhteellisen lyhyessä ajassa. Tutkinnan asioiden merkitys osana laajempaa kokonaisuutta hahmot- tuu usein vasta työelämässä. Motivaatio liikennevalvontaan ja tutkintaan

Vuorensyriä & Ranta (2013)	G13, G14, G15, P131, P133, P135, P137, P139, P141	12/2009 – 12/2011	Kysely 1–2 vuotta sitten valmistuneille poliisille, poikkeikkkausaineisto Tilastollinen perusanalyysi Sisällönanalyysi	<p>Valmistuneiden poliisien ammatti- ja urastutunnus on erittäin vahva, työllistymisvaikeuksista huolimatta</p> <p>Peruspoliisiosaaminen, jonka Poliisiammatti-kokeakoulusta saa, on pakettina hyvä ja kattava</p> <p>Poliisikoulutuksen keskeinen pedagoginen vahvuus on, että se sisältää käytännön harjoittelua yhtäältä lähiopintojaksolla ja toisaalta työharjoittelu- ja kenttäjaksolla</p> <p>Yksittäisistä oppiaineista erityisen hyviä työelämävastavuuden näkökulmasta ovat voimankäytökoulutus, kanttatoiminnan koulutus yleisesti, poliisin tietojärjestelmien koulutus (Patja), rikosoikeuden koulutus, lainsäädännön koulutus yleisesti sekä liikennevalvonnan perusteiden koulutus</p>	<p>Valmistuneiden poliisien työllisyystilanne on heikentynyt vuoden 2009 puolivälissä vuoden 2011 loppuun kuluneella ajanjaksolla. Etenkin työllistyminen heti tutkinnon jälkeen on heikentynyt.</p> <p>Ongelmia aiheuttaa erityisesti pitkittynyt työttömyys. Poliisikoulutettua työvoimaa voidaan menettää pysyvästi poliisin ammatillisesta työvoimatarjonnasta, jos työttömyysjakso on pitkäkestoinen.</p> <p>Esitutkinnan ja rikostutkintaprosessin kokonaisuuden merkitys ei näytä jäsentyneen kunnolla vielä opiskeluaikana. Koulutuksen olisi sisällettävä konkreettisia, alusta loppuun tehtäviä tavallisten juttujen harjoituskokonaisuuksia, jotta kokonaisuus hahmottuisi opiskelijoille selkeämmin.</p> <p>Osa opiskelijoista toivoo tutkintoon lisää liikennevalvonnan teknisten välineiden koulutusta. Myös ajo-opetusta ja ajoharjoittelua on toivottu lisää.</p>
Vuorensyriä (2015)	G16, P145, P146, P148, P149, P152, P153	7/2012–9/2013	Kysely 1–2 vuotta sitten valmistuneille poliisille, poikkeikkkausaineisto Jakaumakuvaukset Avovastausaineiston raportointi, ei avovastauksen varsinaista analyysia	<p>Valmistuneiden poliisien heikentyneestä työllisyystilanteesta huolimatta tutkimuksen kohdekurssilta valmistuneet ovat pääosin tyytyväisiä poliisikoulutukseen ja poliisin ammattiin. Ura- ja ammattitutumisen taso on edelleen hyvä, vaikka se on jonkin verran heikentynyt.</p> <p>Osaaminen on säilynyt kaikilta osin hyvällä tasolla ja vahvuudet ovat samoja kuin aiemmin: henkilökohtaiset valmiudet ja poliisin perusosaaminen opitaan tutkinnossa kattavasti ja hyvin. Poliisin tietojärjestelmien käyttö, voimankäyttö ja rikosoikeus koulutetaan ja osataan valmistuneiden poliisien arvioiden mukaan erittäin hyvin.</p>	<p>Valmistuneiden poliisien työttömyys on lisääntynyt ja yhä suurempi osa työsuhteista on muuttanut määräaikaisiksi. Tämän kehityksen vaikutukset ovat alkaneet heijastua vähitellen myös poliisien ura- ja ammattitutumiseen. Ura- ja ammattitutumisen taso on jonkin verran huonompi kuin aiemmin, nimenomaan työttömyysjaksoista kärsineiden valmistuneiden poliisien keskuudessa.</p> <p>Edellisen vaikuttavuusarvioinnin tapaan voidaan todeta, että esitutkinnan ja rikostutkintaprosessin kokonaisuus ei jäsennyt kunnolla vielä opiskeluaikana. Koulutuksen olisi sisällettävä konkreettisia, alusta loppuun saakka tehtäviä tavallisten juttujen harjoituskokonaisuuksia, jotta kokonaisuus hahmottuisi opiskelijoille selkeämmin.</p> <p>Osa valmistuneista poliiseista toivoo tutkintoon lisää vaativien tilanteiden kuten hälytysajon ajoharjoittelua sekä voimankäytökoulutusta voimankäyttöosaamisen rutiinien vakiinnuttamiseksi.</p>

Vuorensyryjä & Lehmuskoski, 2017 (tämä tutkimus)	G17, G18, P155, P156, P157, P158, P159, P160, P161, P162, P163	1/2014–9/2015	Kysely 1–2 vuotta sitten valmistuneille poliisille ja heidän lähiesimiehilleen, poikkeiliekkausaineistoja Jakaumakuvaukset Avovastausaineiston raportointi, ei avovastauksen varsinaista analyysia	<p>Valmistuneiden poliisien työllisyystilanne on parantunut viime vuosien aikana. Kyselytutkimuksen toteuttamisajankohtana elokuussa 2016 poliisityössä työskenteli noin 96 % tämän tutkimuksen kohdekurssien poliiseista. Työttömänä näiden kurssien poliiseista oli vain 1.3 %. Työttömyysjaksoit heti tutkimon suorittamisen jälkeen ovat lyhyempiä kuin aiemmin, keskimäärin noin 2.8 kk.</p> <p>Sekä valmistuneet poliisit itse että heidän lähiesimiehensä kokevat, että poliisin perustiedot ja -taidot opitaan poliisikoulutuksessa kattavasti. Hyvin opitaan mm. suomen kieli raportointikielenä, poliisin toimivaltuudet ja voimankäyttö, poliisin tärkeimmät tietojärjestelmät, ilmoitusten kirjallinen sekä rikosoikeus ja poliisitoiminnan oikeudelliset perusteet yleisemminkin. Lähiesimiesten kuva valmistuneista poliiseista on yleisinjaltaan hyvin myönteinen.</p> <p>Esitutkintapöytäkirjan laatimisen osaaminen ja taktinen osaaminen operatiivisissa tehtävissä, joita on kritisoitu aiemmissa tutkimuksissa, ovat kehittyneet myönteiseen suuntaan. On kuitenkin edelleen niin, että valmistuneiden poliisien on vaikea ymmärtää rikostutkintaprosessin kokonaisuutta ja prosessin eri osien merkitystä kokonaisuudessa. Nämä asiat avautuvat monille valmistuneille vasta työelämässä.</p>	<p>Valmistuneiden poliisien maininnat työhistorian katkonaisuudesta rasitustekijänä ovat vähentyneet tutkimuksen avovastauksissa, verrattuna aiempiin tutkimuksiin, mutta eivät ole kokonaan väistyneet. Määräaikaaisuudet rasittavat valmistuneita poliiseja edelleen.</p> <p>Tämän ilmiön rinnalle ovat nousseet kiire ja työpaine. Sekä valmistuneet poliisit että heidän esimiehensä tuovat vastauksissaan esiin kovan kiireen ja työpaineen, josta kärsitään ainakin joillakin poliisilaitoksilla ja joissakin tehtävissä. Etenkin lyhytkestoisessa rikostutkinnassa työpaine näyttää joissakin tapauksissa olevan lähes sietämätön.</p> <p>Edellä sanotusta huolimatta ura- ja ammattisitoutumisen yleiskuva on kuitenkin edelleen pääasiassa myönteinen. Yhteensä noin 95 % vastanneista aikoo jatkaa poliisissa. Alipäälystön ja päälylystötehtävien suosio on säilynyt suhteellisen korkealla tasolla.</p> <p>Entistä harvempi valmistunut poliisi on työskennellyt liikennevalvonnan tehtävissä. Tämä saattaa heijastua osaamista ja motivaatiota koskeviin arvioihin, jotka ovat liikennevalvonnan osalta kehittyneet osittain kielteiseen suuntaan.</p>
--	--	---------------	--	--	---

Lähteet: Vuorensyryjä, 2011; 2015; Vuorensyryjä & Ranta, 2013

2.2. Tutkimuksen toteutus ja aineistokuvaus

Poliisikoulutuksen vaikuttavuusarviointi on toteutettu nykyisessä muodossaan neljä kertaa. Vaikuttavuusarviointi aloitettiin vuonna 2011 suomenkielisten kurssien aineistolla. Sen jälkeen arviointi on perustunut sekä suomenkielisiltä että ruotsinkielisiltä kursseilta valmistuneiden poliisien arvioihin. Ensimmäisellä kerralla ja nyt tällä neljännellä arviointikerralla arvioita pyydettiin sekä valmistuneilta poliiseilta että heidän lähiesimiehiltään (ks. Taulukko 2.2.).

Vastausosuus uusimmassa arvioinnissa oli 40.9 %. Kysely toteutettiin perinteisenä paperilomakekyselynä 25.7.2016–19.8.2016 välisenä aikana. Vastausaikaa päätettiin jatkaa 16.9.2016 saakka ja samalla valmistuneille poliiseille annettiin mahdollisuus vastata myös sähköistä kyselylomaketta käyttäen. Lomakkeet lähiesimiehille toimitettiin valmistuneiden poliisien kautta, ja koska valmistuneiden vastausaktiivisuus jäi heikoksi, tämä kertautui lähiesimiesten vastausprosentissa. Se jäi niin matalaksi (vastaajia oli vain 34 kappaletta), että tässä tutkimuksessa käytetään vain esimiehiltä kerätyn aineiston laadullista osaa eli vastauksia tutkimuksen avokysymyksiin. Esimiehiltä nyt kerätyn aineiston numeerinen osa ei mene hukkaan. Sitä tullaan käyttämään vuoden 2019 vaikuttavuusarvioinnissa, jossa se yhdistetään seuraavan tutkimuskerran aineistoon.

Taulukko 2.2. Poliisikoulutuksen arviointitutkimukset 2011–2017

Tutkimus	2011	2013	2015	2017
Toteutus	2/2011–3/2011 paperilomakkeet valmistuneille poliiseille ja heidän lähiesimiehilleen	10/2012–11/2012 sähköiset lomakkeet valmistuneille poliiseille	10/2014–11/2014 paperilomakkeet valmistuneille poliiseille	7/2016–9/2016 paperilomakkeet valmistuneille poliiseille ja heidän lähiesimiehilleen*
Kurssit	P126–P129	G13, G14, G15 P131, P133, P135, P137, P139, P141	G16 P145, P146, P148, P149, P152, P153	G17, G18, P155–P163
Valmistumisajankohhta	7/2009–12/2009	12/2009–12/2011	7/2012–9/2013	1/2014–9/2015
Raportointi	Vuorensyrjä, 2011	Vuorensyrjä & Ranta, 2013	Vuorensyrjä, 2015	Vuorensyrjä & Lehmoskoski (tämä tutkimus)
Vastaajia	105/165	120/241	144/261	96/235
Vastausprosentti	63.6 %	49.8 %	55.2 %	40.9 %

* Valmistuneiden poliisien oli mahdollista vastata myös sähköisellä lomakkeella.

Tyypillinen vastaaja uusimmassa kyselyssä oli 26–30 -vuotias mies, jonka koulustaustana oli ylioppilastutkinto. Poliisin ammattityökokemusta tutkinnon suorittamisen jälkeen oli keskimäärin 17½ kuukautta. Suurin osa työkokemuksesta oli kertynyt rikostorjunnan työtehtävissä. Valvonta- ja hälytystehtävien ja liikennevalvonnan osuudet kokemukertymässä ovat vähentyneet viime vuosien aikana. Muiden kuin edellä mainittujen poliisien perustehtävien osuus on sen sijaan lisääntynyt.

Valvonta- ja hälytystehtävien osalta tilanne on kuitenkin erilainen, kun tarkastellaan nykyisen pääasiallisen tehtäväalueen jakaumaa, ei niinkään koko tähänastisen ammattityökokemuksen kertymää. Vastaajista 40 % työskenteli vastaushetkellä valvonta- ja hälytystehtävissä. Niiden osuus, jotka eivät kyselyn vastaushetkellä työskennelleet poliisihallinnon palveluksessa lainkaan, on vähentynyt.

Naisten ja miesten osuudet aineistossa ovat säilyneet lähes ennallaan vuosien 2011–2017 tutkimuksissa. Naisten vastausaktiivisuus oli tavanomaiseen tapaan jonkin verran suurempi kuin miesten. (Taulukot 2.3. ja 2.10.)

Taulukko 2.3. Sukupuoli

	Mies	Nainen	n/N
2011	72.4 %	27.6 %	105/105
2013	69.7 %	30.3 %	119/120
2015	74.1 %	25.9 %	143/144
2017	71.3 %	28.7 %	94/96
Yhteensä	72.0 %	28.0 %	461/465

Uusimman tutkimuksen aineistossa yli 30-vuotiaita oli suhteellisesti enemmän kuin aiemmin. Osuus oli alimmillaan vuoden 2011 tutkimuksessa 24.1 %, joka kohdistui syksyllä 2009 valmistuneisiin kursseihin. Uusimmassa tutkimuksessa 2017, joka siis kohdistui vuosina 2014–2015 valmistuneisiin poliiseihin, yli 30-vuotiaiden osuus oli 41 %. (Taulukko 2.4)

Ylioppilastutkinnon ainoana taustatutkintona suorittaneiden osuus on hitaasti vähentynyt ja se oli uusimmassa aineistossa 52.6 %. Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus on puolestaan vuosi vuodelta kasvanut ja oli uusimman tutkimuksen aineistossa 10.5 %. (Taulukko 2.5.)

Taulukko 2.4. Ikä

	≤ 25	26–30	31–35	≥ 36	n/N
2011	18.3 %	57.7 %	13.5 %	10.6 %	104/105
2013	22.0 %	48.3 %	15.3 %	14.4 %	118/120
2015	17.6 %	52.8 %	20.4 %	9.2 %	142/144
2017	20.0 %	38.9 %	28.4 %	12.6 %	95/96
Yhteensä	19.4 %	49.9 %	19.2 %	11.5 %	459/465

Taulukko 2.5. Koulutustausta

	2011	2013	2015	2017
Ylioppilastutkinto	61.9 %	55.8 %	53.8 %	52.6 %
Toisen asteen ammatillinen tutkinto	19.0 %	21.7 %	18.9 %	15.8 %
Opistoasteen tutkinto	4.8 %	4.2 %	5.6 %	6.3 %
Ammattikorkeakoulututkinto tai alempi korkeakoulututkinto	12.4 %	15.0 %	12.6 %	14.7 %
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	0.0 %	0.0 %	0.7 %	0.0 %
Ylempi korkeakoulututkinto/maisteri	1.9 %	3.3 %	8.4 %	10.5 %
n/N	105/105	120/120	143/144	95/96

Tähän tutkimukseen vastanneilla valmistuneilla poliiseilla oli vastaushetkellä keskimäärin 17½ kuukautta poliisin ammattityökokemusta poliisikoulutuksesta valmistumisen jälkeen. Vastaajajoukko on tähänastisista tutkimuksista kokenein. Työkokemuskertymän keskihajonta (*s*) oli suhteellisen pieni, mikä tarkoittaa, että

vastaajajoukko oli tässä mielessä homogeeninen. Syynä on pääasiassa se, että valmistuneiden poliisien työllisyystilanne on parantunut. Vuoden 2011 tutkimuksessa hajonta oli samasta syystä matala. Hajontalukuun on voinut jonkin verran vaikuttaa myös se, että vastausosuus tässä tutkimuksessa on tähänastisista tutkimuksista matalin – vastaajissa, suhteessa niihin, jotka eivät vastanneet, voi olla vinoutunutta valikoituneisuutta. (Taulukko 2.6.)

Taulukko 2.6. Kuinka paljon sinulla on poliisihallinnon työkokemusta poliisikoulutuksesta valmistumisen jälkeen? (kk)

Vuosi	ka.	s	n/N
2011	15.02	4.32	105/105
2013	15.09	10.85	119/120
2015	14.36	7.73	144/144
2017	17.47	6.74	94/96
Yhteensä	15.33	7.95	462/465

Valmistuneiden poliisien sijoittuminen poliisin eri tehtäväalueille on muuttunut viime vuosien aikana. Kahdessa uusimmassa aineistossa suurin osa työkuukausista valmistumisen jälkeen on tehty rikostorjunnassa. Liikennevalvonnan ja valvonta- ja hälytystehtävien osuudet ovat vähentyneet. Valmistuneet poliisit ovat siis viime vuosien aikana sijoittuneet uransa alkuvaiheessa aiempaa suuremmalla todennäköisyydellä rikostorjuntaan ja myös "muulle tehtäväalueelle", ja aiempaa pienemmällä todennäköisyydellä valvonta- ja hälytystehtäviin sekä liikennevalvonnan tehtäviin. Jatkossa on järkevää kysyä avokysymyksenä, mikä "muuta poliisihallinnon tehtäviä" tekevien pääasiallinen tehtäväalue tarkalleen ottaen on. (Taulukko 2.7.)

Taulukko 2.7. Valmistuneiden poliisien työkokemus (kk) tehtäväalueittain valmistumisen jälkeen

	Valvonta- ja hälytystehtävät	Rikostorjunta	Liikennevalvonta	Muu tehtäväalue	Yhteensä
2011	44.7 %	38.5 %	13.0 %	3.8 %	1612 kk (100 %)
2013	41.5 %	38.4 %	13.9 %	6.2 %	1984 kk (100 %)
2015	30.9 %	49.7 %	7.5 %	12.0 %	2106 kk (100 %)
2017	30.1 %	45.6 %	3.8 %	20.5 %	1663 kk (100%)

Vastaajille esitetty kysymys siitä, mille tehtäväalueelle hänen nykyinen työnsä pääasiassa sijoittuu, antaa hieman erilaisen kuvan tehtäväaluejakaumasta. Valvonta- ja hälytystehtävissä kyselyajankohtana toimineiden osuus oli 40 %. Näyttää toisin sanoen siltä, että valmistuneet siirtyvät vähitellen muilta tehtäväalueilta valvonta- ja hälytystehtäviin. Rikostorjunnassa toimineiden osuus (37 %) on jonkin verran vähentynyt, kun sitä verrataan aiempiin tutkimuksiin (38 %, 41 %), ja painopiste on siirtynyt kohti pitkäkestoista tutkintaa. Lyhytkestoisessa tutkinnassa työskenteleiden osuus on vähentynyt merkittävästi. On huomattava, että Taulukon 2.8 jakauksessa ovat mukana myös ne, jotka eivät tällä hetkellä työskentele poliisihallinnossa.

Taulukon 2.7 jakauma kuvaa sen sijaan poliisissa kertyneen ammattityökokemuksen jakaumaa.

Taulukko 2.8. Mille tehtäväalueelle nykyinen työsi pääasiassa sijoittuu?

	2013	2015	2017
Valvonta- ja hälytystehtävät	37.5 %	16.1 %	40.0 %
Rikostorjunta / lyhykestoinen rikostutkinta	27.5 %	23.8 %	20.0 %
Rikostorjunta / pitkäkestoinen rikostutkinta	13.3 %	15.4 %	16.8 %
Liikennevalvonta	4.2 %	8.4 %	2.1 %
Muu tehtäväalue poliisihallinnossa	4.2 %	8.4 %	13.7 %
En tällä hetkellä työskentele poliisihallinnossa	13.3 %	28.0 %	7.4 %
n/N	120/120	143/144	95/96

Ruotsinkielisiä kursseja on ollut mukana vuosien 2013–2017 tutkimuksissa. Suomenkielisiltä kursseilta valmistuneita vastaajia on näissä aineistoissa yhteensä 323 (90.5 %) ja ruotsinkielisiltä kursseilta valmistuneita 34 (9.5 %), kolmen vastaajan kurssi ei ollut tiedossa.

2.3. Kadon analyysi

Vaikuttavuusarvioinnin aineistoa on voitu verrata otospopulaatioon muutamien keskeisten ominaisuuksien suhteen. Otospopulaation kuvaus saatiin tämän tutkimuksen käyttöön opiskelijatietojärjestelmä Primuksesta (Ranta, 2017).¹ Otoksesta tunnetaan ikäjakauma, sukupuolijakauma, tutkimuksen kohdekurssien tarkka työllisyysjakauma kyselyajankohtana eli elokuussa 2016 sekä valmistuneiden poliisien kurssi-kielen mukainen jakauma (suomenkielisiltä kursseilta valmistuneet, ruotsinkielisiltä kursseilta valmistuneet). Kyselytutkimuksen aineisto edustaa otosta tyydyttävästi, kun vertailun kriteereinä käytetään edellä mainittuja muuttujia, vaikka tämän tutkimuskerran vastausprosentti oli heikko.

Kyselyyn vastasivat jonkin verran keskimääräistä suuremmalla todennäköisyydellä naiset, alle 26-vuotiaat ja toisaalta 31–35 -vuotiaat, työttömät ja "muussa työssä tai työmarkkina-asemassa" kyselyajankohtana olleet valmistuneet poliisit sekä suomenkielisiltä kursseilta valmistuneet. Huomiota tässä kiinnittävät suomen- ja ruotsinkielisiltä kursseilta valmistuneiden osuudet. Ruotsinkielisiltä kursseilta valmistuneita oli otospopulaatiossa 12.3 %, mutta kyselytutkimuksen aineistossa vain 7.4 %. (Ks. Taulukot 2.9.–2.12.) Tutkittujen kriteerien perusteella näyttää siltä, että vaikka vastausprosentti jäi pieneksi, aineiston edustavuus suhteessa otokseen on kuitenkin tyydyttävä, tai jopa hyvä.

¹ Otospopulaation kuvauksessa on mukana 239 henkilöä, vaikka tutkimuksen kohdejoukossa oli 235 henkilöä. Aineistonkeruu kohdistui vajaaseen määrään henkilöitä, koska siinä ei voitu ottaa huomioon myöhemmin samoilta kursseilta valmistuneita. Nämä henkilöt ovat kuitenkin mukana otospopulaation kuvauksessa.

Taulukko 2.9. Ikäjakauma otoksessa ja kyselytutkimusaineistossa

Ikä	Otos (Primus*)	Vaikuttavuusarviointi 2017
≤ 25	16.7 %	20.0 %
26–30	46.4 %	38.9 %
31–35	22.2 %	28.4 %
≥ 36	14.6 %	12.6 %
Yhteensä	239	95/96

* Ranta (2017)

Taulukko 2.10. Sukupuolijakauma otoksessa ja kyselytutkimusaineistossa

	Otos (Primus*)	Vaikuttavuusarviointi 2017
Mies	72.4 %	71.3 %
Nainen	27.6 %	28.7 %
Yhteensä	239	94/96

* Ranta (2017)

Taulukko 2.11. Työmarkkina-aseman jakauma kyselytutkimuksen toteuttamisajan-kohtana otoksessa ja kyselytutkimusaineistossa

Tutkimuksen kohdekurssien työmarkkina-asema, elokuu 2016	Otos (Työllistymisraportti, opiskelija-palvelut*)	Vaikuttavuusarviointi 2017
Poliisityöhön työllistyneitä	95.8 %	92.6 %
Työttömiä	1.3 %	2.1 %
Muu työ tai työmarkkina-asema	2.9 %	5.3 %
Yhteensä	239	95/96

* Koivisto (2017)

Taulukko 2.12. Valmistuneiden poliisien jakauma kurssikielen mukaan otoksessa ja kyselytutkimusaineistossa

Valmistuneet poliisit kurssikielen mukaan	Otos (Primus*)	Vaikuttavuusarviointi 2017
Ruotsinkielisiltä kursseilta valmistuneiden osuus	12.3 %	7.4 %
Suomenkielisiltä kursseilta valmistuneiden osuus	87.7 %	92.6 %
Yhteensä	235	95/96

* Koivisto (2016)

3 POLIISIKOULUTUKSEEN JA POLIISIIN AMMATTIIN HAKEUTUMINEN: MOTIIVIT

Koulutukseen ja ammattiin hakeutumisen motiiveja koskeva kysymyssarja on suunniteltu osaksi kyselyn rakennetta, jotta kyselystä muodostuisi vastaajien näkökulmasta mahdollisimman mielekäs kokonaisuus. Kysely etenee koulutukseen ja ammattiin hakeutumisen motiiveista työllistymiseen ja työllistymiskokemuksiin, henkilökohtaisten perusvalmiuksien arviointiin poliisityössä ja koulutuksen tuottaman poliisiosaamisen arviointiin työn vaatimusten näkökulmasta. Kyselyn loppupuolella valmistunutta poliisia pyydetään arvioimaan omaa uratulevaisuuttaan ja -tavoitteitaan.

Vastaajilta kysyttiin motiivikysymyssarjan otsikossa, "Miksi hakeuduit aikaan poliisikoulutukseen ja poliisiin ammattiin?" Kysymyksen tarkempi muotoilu oli: "Seuraavassa pyydämme sinua pohtimaan niitä syitä, joiden vuoksi päätit aikaan hakeutua poliisikoulutukseen ja poliisiin ammattiin. Kuinka tärkeitä seuraavat asiat sinulle tässä suhteessa olivat?" (Väittämänä esimerkiksi: "Vaihteleva, monipuolinen työ, "ei ole kahta samanlaista päivää" ")

- 1 = Ei lainkaan tärkeä
- 2 = Ei kovinkaan tärkeä
- 3 = Jonkin verran tärkeä
- 4 = Melko tärkeä
- 5 = Erittäin tärkeä

Motiivianalyyseissä käytettävä motiivimittari kehitettiin ensimmäistä uudenmuotoista vaikuttavuusarviointia varten yhdessä Poliisiammattikorkeakoulun psykologien kanssa. Mittari on vastannut koulutukseen hakeutumisen motiivikokonaisuutta hyvin siinä mielessä, että sen ulkopuolelle ei ole jäänyt monia merkittäviä motiivitekijöitä. Se on myös faktorioitunut sisällöllisesti mielekkäällä ja teknisesti validilla ja luotettavalla tavalla neljäksi – tai vaihtoehtoisen tulkintakehikon mukaan viideksi – toisistaan erilliseksi motiiviulottuvuudeksi, jotka korreloivat keskenään vähän tai eivät lainkaan. Ratkaisun rakennevaliditeetti on kohtuullisen hyvä. Kuvioden 3.1 – 3.5 perusjakaumat on jaoteltu aineistoon sopivan faktoriratkaisun mukaisesti (Taulukot 3.1 ja 3.2).

Tärkeimpiä yksittäisiä motivaatiotekijöitä valmistuneille poliiseille uusimmas-
sa tutkimuksessa olivat "vaihteleva, monipuolinen työ, "ei ole kahta samanlaista päivää" " (keskiarvo 4.5, asteikko 1-5), "ammatin käytännönläheisyys" (ka. 4.1), "halu auttaa muita ihmisiä" (ka. 4.1) sekä uutena tähän tärkeimpien motiivitekijöiden ryhmään nousseena tekijänä "monipuoliset mahdollisuudet eri tehtäviin poliisiorganisaation sisällä" (ka. 4.1).

Jälkimmäisen motiivitekijän korostuminen saattaa olla merkki systemaattisesta muutoksesta. Tämän nyt toteutetun tutkimuksen perusteella valmistuneet poliisit ovat yhä useammin taustaltaan ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneita henkilöitä (Taulukko 2.5). Heistä aiempaa suurempi osa on toiminut heti uransa alussa muissa tehtävissä kuin valvonta- ja hälytys-, tutkinta- ja liikennevalvonnan tehtävissä, oletettavasti asiantuntijatehtävissä (Taulukko 2.7) ja heidän sisällöllisiin uravoitteisiinsa sisältyvät aiempaa useammin asiantuntijatehtävät (Kuvio 8.4).

Sisäiset motivaatiotekijät koetaan tärkeämmiksi kuin ulkoiset motivaatiotekijät. Kuitenkin myös ulkoiset motivaatiotekijät ovat valmistuneille poliiseille tärkeitä ja

niillä on paikkansa koulutuksen ja työn kehittämisen kokonaisuudessa. Työllisyys- ja palkkatekijöiden merkitys korostuu työllisyystilanteen heikentyessä.

Taulukko 3.1. Poliisikoulutukseen ja poliisin ammattiin hakeutumisen motiivit, faktoriratkaisu

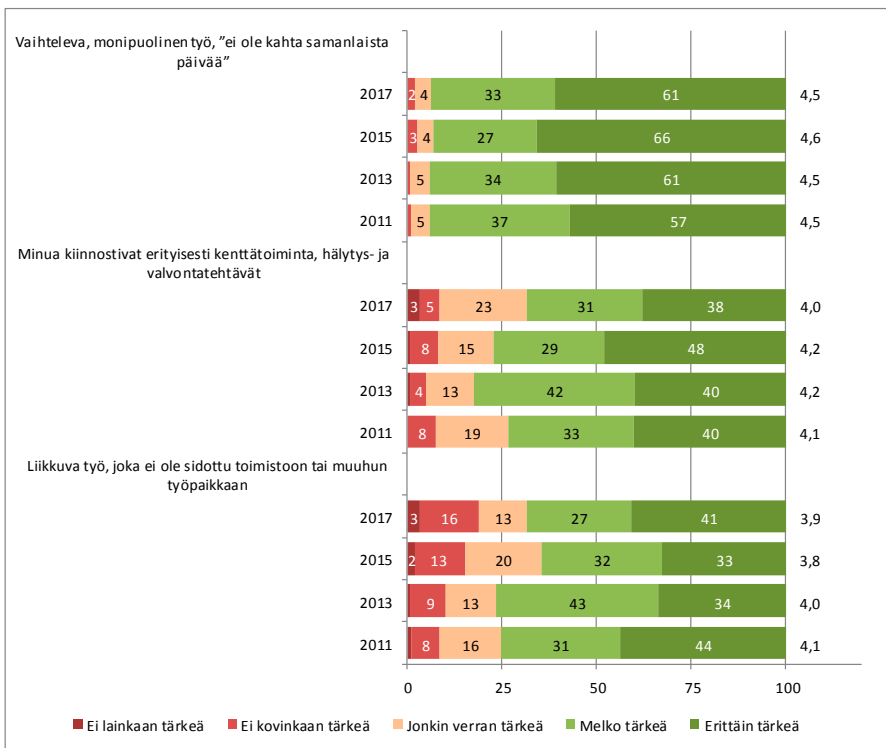
	M1	M2	M3	M4	M5	h ²
Liikkuva työ, joka ei ole sidottu toimitukseen tai muuhun työpaikkaan	0.773	-0.032	-0.083	-0.076	-0.019	0.593
Minua kiinnostavat erityisesti kenttätöiminta, hälytys- ja valvontatehtävät	0.591	0.107	-0.014	0.010	0.005	0.376
Vaihteleva, monipuolinen työ, ”ei ole kahta samanlaista päivää”	0.549	-0.042	0.185	0.128	-0.005	0.356
Kutsumus, olen jo pitkään tiennyt, että tämä on se ammatti, johon haluan	-0.035	0.888	0.022	0.021	-0.007	0.798
Oikeastaan vain ajauduin poliisikoulutukseen, minulla ei alun perin ollut vahvaa motivaatiota poliisin ammattiin	-0.068	-0.654	0.025	0.014	-0.012	0.434
Monipuoliset mahdollisuudet eri tehtäviin poliisiorganisaation sisällä	-0.051	-0.010	0.889	-0.004	-0.031	0.789
Hyvät kouluttautumismahdollisuudet jatkossa	0.090	0.008	0.589	-0.045	0.052	0.362
Sosiaalinen työ, kansalaisten keskuudessa toimiminen	0.015	-0.062	-0.058	0.790	0.022	0.595
Halu auttaa muita ihmisiä	0.008	0.085	0.011	0.586	-0.021	0.384
Kohtuullisen hyvät mahdollisuudet työllistyä / työllisyys	-0.098	0.016	0.029	0.043	0.670	0.428
Kohtuullisen varma toimeentulo / palkka	0.102	-0.012	-0.010	-0.046	0.636	0.453
$\sum \lambda^2$	1.398	1.356	1.222	1.154	1.032	
Var(M)	0.726	0.826	0.814	0.691	0.622	
KMO						0.567
Bartlett, p						< .001
Residuaalimatriisi, havaintoja > 0.05						0
n / N						343/360

Lähteet: PVA, 2013; 2015; 2017 [EFA, PAF, Promax, $\kappa = 4$]

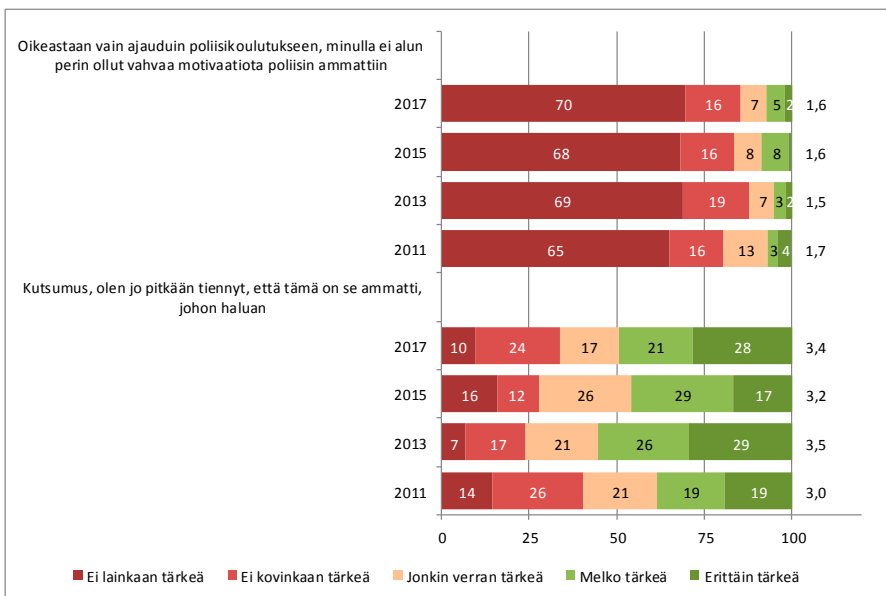
Taulukko 3.2. Faktorien keskinäiset korrelaatiot

	M1	M2	M3	M4	M5
M1 Liikkuvuus, vaihtelu, monipuolisuus	1.000				
M2 Poliisin ammatti vakaana pitkän aikavälin tavoitteena	0.091	1.000			
M3 Uramahdollisuudet	-0.074	0.010	1.000		
M4 Inhimillinen vuorovaikutus ja auttaminen	0.163*	0.387*	0.123*	1.000	
M5 Ulkoiset motivaatiotekijät	0.407*	-0.051	0.229*	0.042	1.000

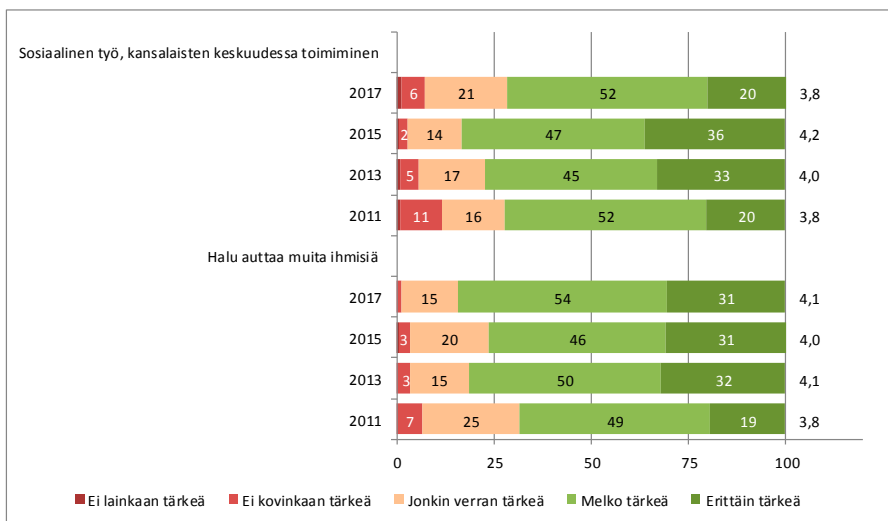
* $p < .05$, tilastolliset merkitsevyydet faktoripistemäärien keskinäisistä korrelaatioista

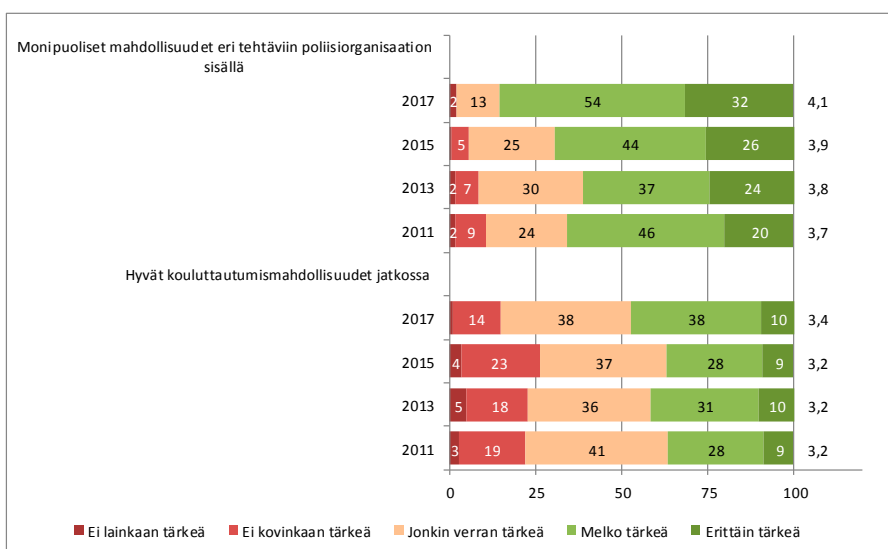
Kuvio 3.1. Ammatin liikkuvuus, vaihtelevuus ja monipuolisuus

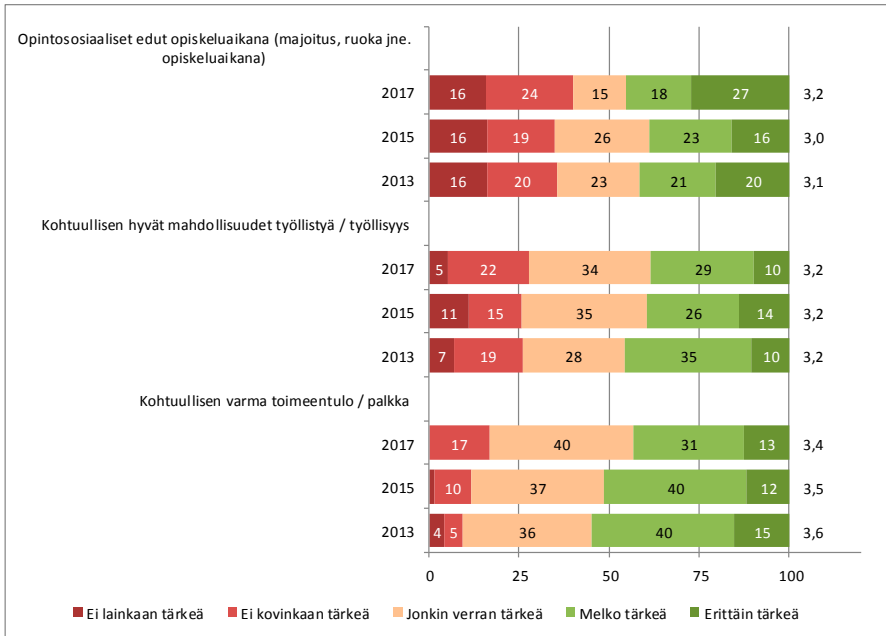
Kuvio 3.2. Poliisin ammatti vakaana pitkän aikavälin tavoitteena

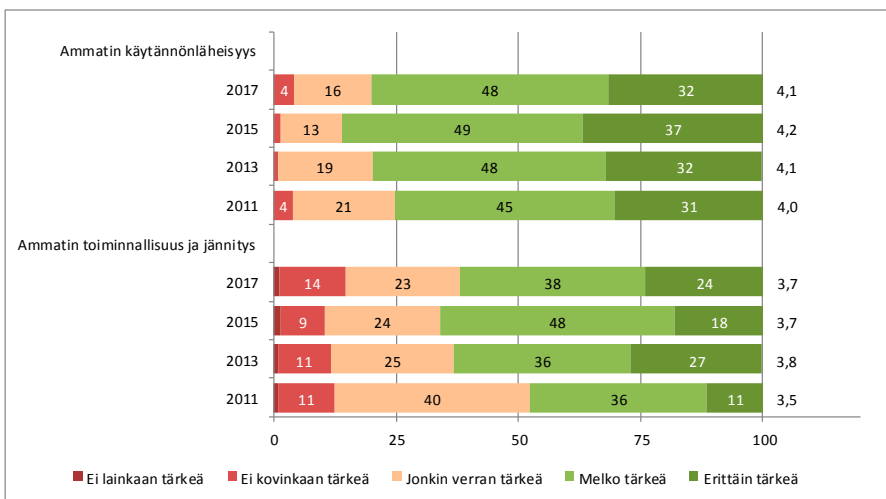
Kuvio 3.3. Inhimillinen vuorovaikutus ja auttaminen

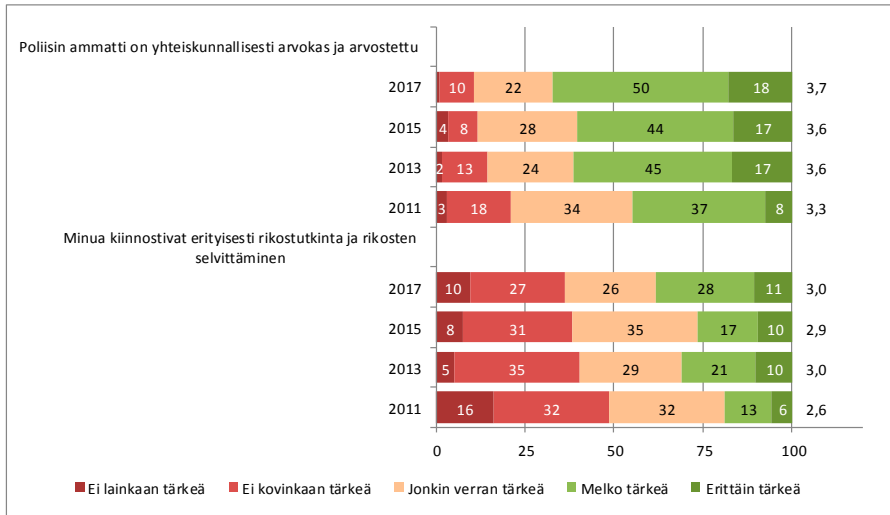
Kuvio 3.4. Uramahdollisuudet

Kuvio 3.5. Ulkoiset motivaatiotekijät: palkka, työllisyys ja opintojen aikaiset opintososiaaliset edut

Kuvio 3.6. Muut motivaatiotekijät: ammatin toiminnallisuus ja käytännölläheisyys

Kuvio 3.7. Muut motivaatiotekijät: rikostutkinta ja rikosten selvittäminen, ammatin yhteiskunnallinen arvostus

4 TYÖLLISYYS

Oman alan ammattitehtäviin työllistyminen on tärkeä osa koulutuksen vaikuttavuutta. Näin on etenkin kaikissa sellaisissa koulutuksissa, jotka tähtäävät tarkkarajaisiin ammatteihin. Osaamisen arvo ja merkitys on suurempi oman alan tehtävissä kuin muiden alojen tehtävissä. Osaamisen sisällöllinen työelämävastaavuus, vaikuttavuuden toisena keskeisenä ulottuvuutena, on niin ikään sitä tärkeämpää ja arvokkaampaa, mitä tarkemmin työtehtävät vastaavat valmistuneen saamaa tutkintokoulutusta.

Poliisikoulutus antaa pätevyyden vanhemman konstaapelin, vanhemman rikoskonstaapelin ja etsivän virkoihin. Koulutuksesta on hyötyä myös muissa turvallisuushallinnon tehtävissä sekä julkishallinnon ulkopuolella yksityisen turva-alan tehtävissä. Poliisikoulutuksen suorittaneita henkilöitä on työllistynyt jonkin verran hätäkeskustehtäviin. Muutamia yksittäisiä henkilöitä on sijoittunut rajavalvonnan tehtäviin sekä yksityisen turva-alan tehtäviin. Pääasiassa valmistuneet poliisit sijoittuvat kuitenkin poliisin palvelukseen.

Kyselytutkimuksessa vastaajilta kysyttiin ensin, "Mitä sinulle tapahtui heti sen jälkeen, kun olit valmistunut poliisikoulutuksesta?" Niiltä, jotka vastasivat, että jäivät työttömiksi, kysyttiin vielä jatkokysymyksenä, kuinka kauan työttömyysjakso kesti. Vastausta pyydettiin kokonaisina kuukausina.

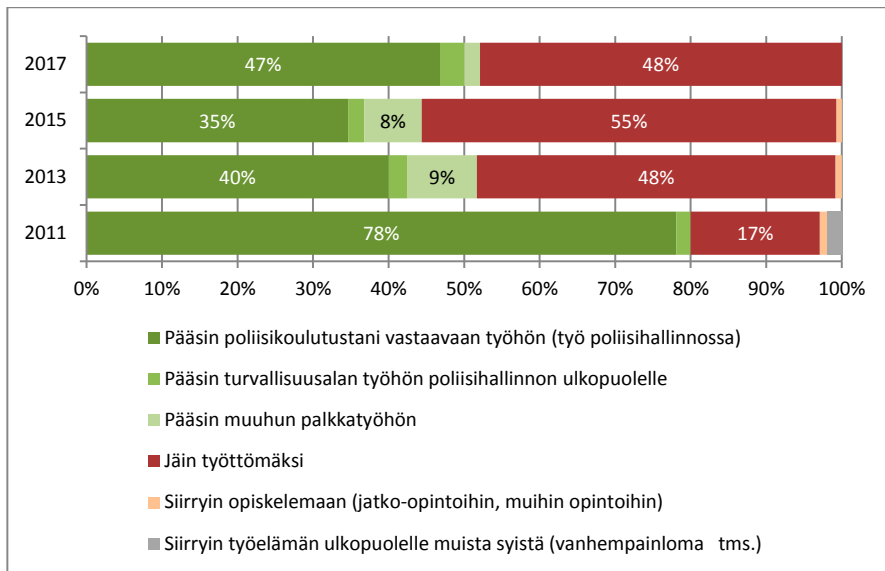
Tämän jälkeen valmistuneilta kysyttiin, "Mitä teet tällä hetkellä?" (kyselytutkimuksen ajankohta, heinä-elokuu 2016). Vastausvaihtoehdot olivat samat kuin edellisessä kysymyksessä, erona kysymyksen aikamuoto. (Ks. Kuviot 4.1 ja 4.2.)

Kyselytutkimusten lisäksi tässä tutkimuksessa käytetään Poliisiammattikorkeakoulun työllistymisseurannan aineistoa (Koivisto, 2017). Poliisiammattikorkeakoulun työssäoppimistiimi seuraa käytännössä kaikkien valmistuneiden poliisien työuraa yksityiskohtaisesti usean vuoden ajan valmistumisen jälkeen. Valmistuneista poliiseista tiedetään kursseittain, kuinka suuri osa tietyn kurssin suorittaneista poliiseista on jäänyt valmistumisensa jälkeen työttömiksi ja missä tahdissa kurssikohdainen työllisyystilanne paranee. (Koivisto, 2017; ks. myös Vuorensyrjä & Ranta, 2013.)

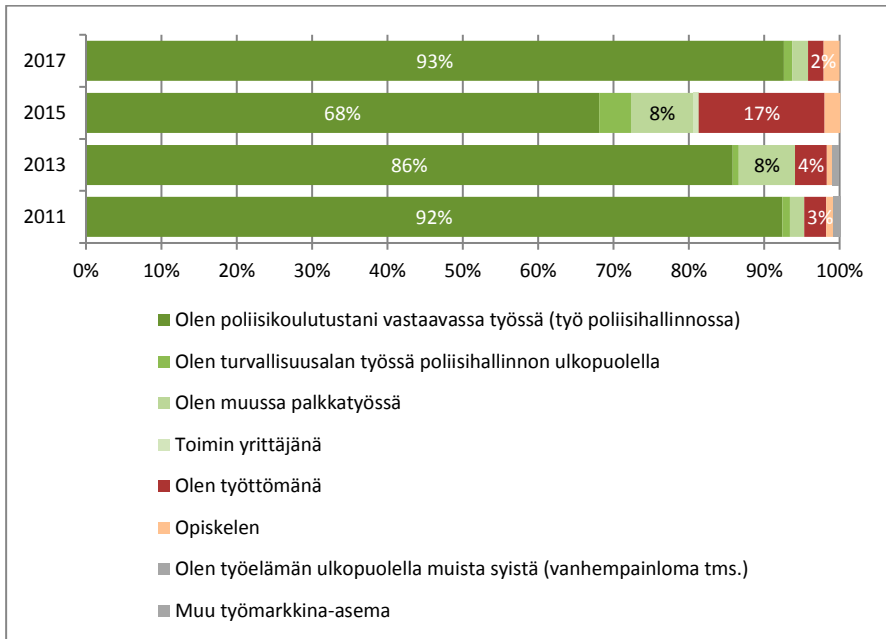
Valmistuneiden poliisien työllisyystilanne on parantunut, kun sitä verrataan kahden aiemman tutkimuskerran antamaan kuvaan. Vuoden 2017 vaikuttavuusarvioinnin aineistossa 47 % vastaajista raportoi, että työllistyi poliisityöhön heti valmistumisensa jälkeen, kun vastaavat osuudet aiemmissa tutkimuksissa olivat 35 % (2015), 40 % (2013) ja 78 % (2011). Työttömiksi heti tutkinnon suorittamisen jälkeen jäi 48 %, kun vastaavat osuudet aiemmissa tutkimuksissa olivat 55 % (2015), 48 % (2013) ja 17 % (2011). Keskimääräiset työttömyysjaksot jäivät aiempaa lyhyemmiksi (2.8 kuukautta, vuosina 2015 ja 2013 keskimäärin 3.4 kuukautta, vuonna 2011 2.9 kuukautta).

Kyselytutkimuksen vastausajankohdan eli heinä-elokuun 2016 työllisyystilanne oli erittäin hyvä. Vaikuttavuusarvioinnin kyselytutkimusaineiston vastaajista 92.6 % työskenteli poliisissa tutkimuksen toteuttamisajankohtana. Työttömiä oli kyselytutkimuksen perusteella 2.1 %. Poliisiammattikorkeakoulun työllisyysraportin perusteella 95.8 % kohdekurssien valmistuneista poliiseista työskenteli poliisin palveluksessa. Työttömiä oli rekisteritietojen perusteella 1.3 %. Näiden kahden eri aineistoperustan antamaa kuvaa verrataan toisiinsa kuviossa 4.4. Näyttää siltä, että sekä työttömät että "muussa työmarkkina-asemassa" kyselytutkimuksen vastausajankohtana toimineet ovat vastanneet kyselyyn jonkin verran muita valmistuneita poliiseja suuremmalla todennäköisyydellä.

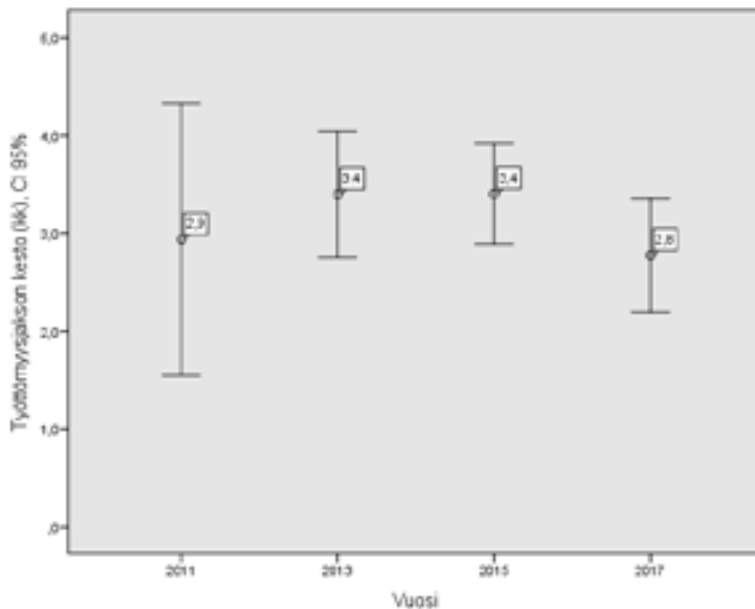
Jos vielä lähemmin tarkastellaan tämän tutkimuksen kohdekurseja, niin jokaisen yksittäisen kurssin valmistuneista yli 90 % oli poliisiyössä elokuussa 2016 (Poliisiammattikorkeakoulun työllisyysraportti 12.8.2016; Koivisto, 2017). Kuvio 4.5 nähdään poliisiyötä tehneiden osuus poliisikoulutuksen kursseilta P148–P167 kyselytutkimuksen toteuttamisajankohtana. Kuvio perustuu opiskelijapalvelujen työllisyysraporttiin (Koivisto, 2017). Valmistuneiden poliisien yhteismäärä kuvion 4.5 analyysissä oli N = 682. Kaikki valmistuneet poliisit tammikuussa 2013 valmistuneelta kurssilta P148 maaliskuussa 2016 valmistuneeseen kurssiin P167 saakka olivat mukana tämän kuvion jakaumassa. Työllisyystilanne oli hyvä. Koko tässä valmistuneiden poliisien kohdejoukossa poliisiyöhön työllistyneiden osuus oli 94.1 %. Työttömyysprosentti oli 1.3 %.

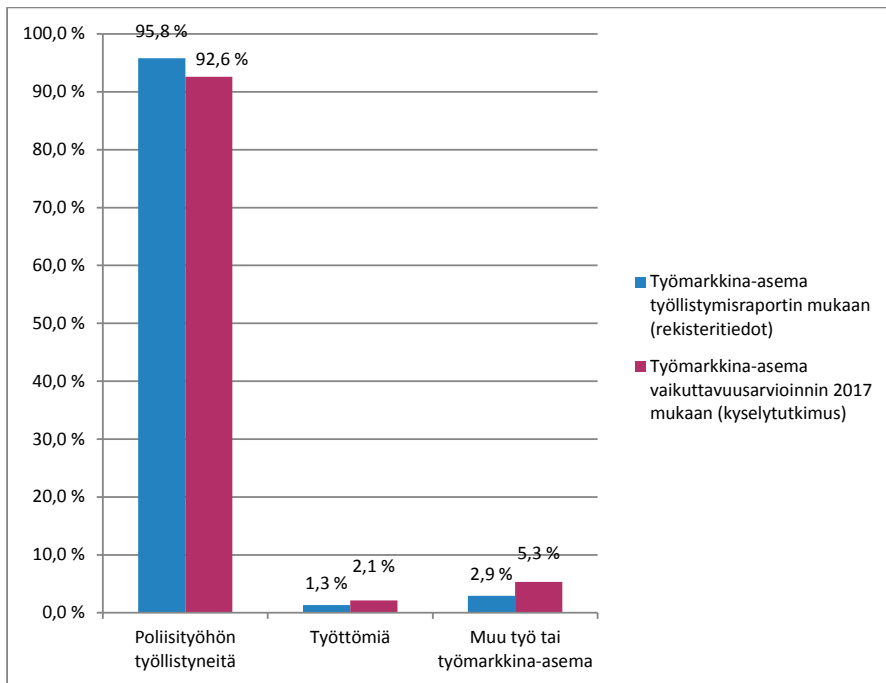
Kuvio 4.1. Mitä sinulle tapahtui heti sen jälkeen, kun olit valmistunut poliisikoulutuksesta?

Kuvio 4.2. Mitä teet tällä hetkellä?

Kuvio 4.3. Tutkinnon suorittamisen jälkeisten työttömyysjaksojen keskimääräiset kestit ja keskiarvojen luottamusvälit (CI 95 %) vuosien 2011 – 2017 vaikuttavuusarvioinneissa niillä valmistuneilla poliiseilla, jotka jäivät työttömiksi tutkinnon suorittamisen jälkeen

Kuvio 4.4. Tutkimuksen kohdekurssien työllisyystilanne kyselytutkimuksen toteuttamisajankohtana (12.8.2016) opiskelijapalvelujen työllistymisraportin (Koivisto, 2017)* ja vaikuttavuusarvioinnin 2017 perusteella

* Koiviston (2017) laskelman perustana Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta (Palkeet) ja Primus- kurssinhallintaohjelmasta saadut tiedot

Kuvio 4.5. Poliisityöhön työllistyneiden osuus kurseittain kyselytutkimuksen toteuttamisajankohtana (12.8.2016) opiskelijapalvelujen työllistymisraportin (Koivisto, 2017) perusteella (N = 682)*, poliisikoulutuksen kurssit P148–P167**

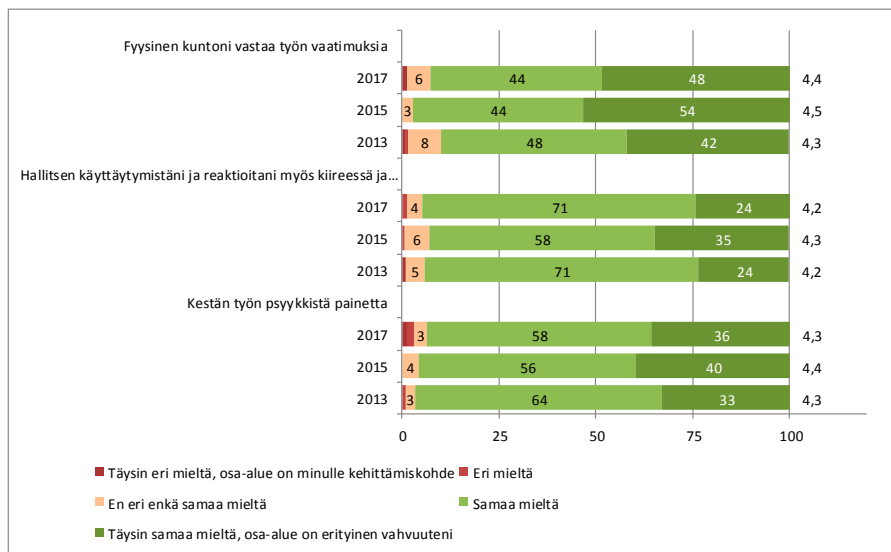
* Koiviston (2017) laskelman perustana Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta (Palkeet) ja Primus- kurssinhallintaohjelmasta saadut tiedot

** Tämän tutkimuksen kohdekurssit viininpunaisella värillä

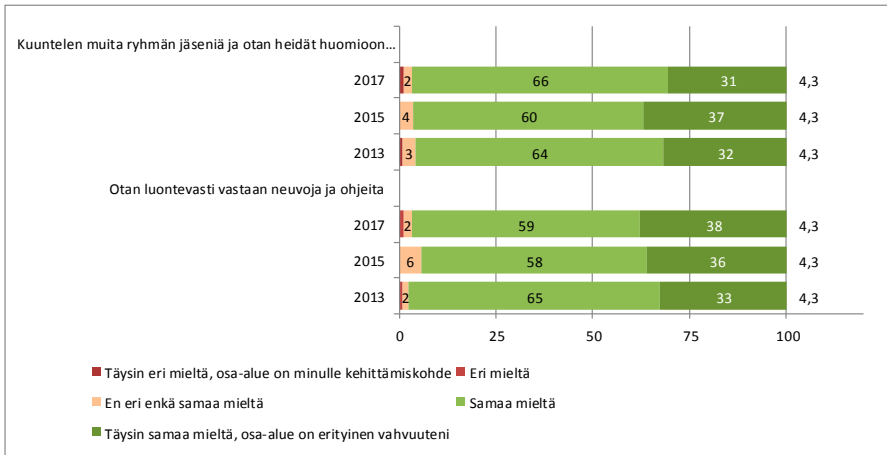
5 KÄYTTÄYTYMINEN, STRESSINHALLINTA JA TIIMITYÖSKENTELY

Poliisikokelaita seurataan ja arvioidaan koulutuksen aikana valintaprosessista työharjoittelujaksoille ja valmistumiseen saakka. Koko tämän jakson aikana yksi keskeisistä poliisikokelaiden arviointikriteereistä on henkilökohtainen soveltuvuus poliisin ammattiin. Poliisikoulutuksen vaikuttavuusarviointi on tämän seurannan päätepiste siinä mielessä, että siinä 1–2 vuotta ammatissa jo toimineille valmistuneille poliiseille annetaan mahdollisuus vielä kerran arvioida omaa käyttäytymistään, stressinhallintaansa ja tiimityöskentelyvalmiuksiaan poliisina.

Tulokset ovat olleet vakaita vuodesta toiseen. Tutkinnon suorittaneet poliisit arvioivat, että heidän fyysinen kuntonsa vastaa työn vaatimuksia ja että he kestävät työn psyykkistä painetta. Vuoden 2017 vaikuttavuusarvioinnissa noin 2 % vastanneista oli eri mieltä fyysisestä kuntoaan koskevan väitteen kanssa ja noin 3 % oli eri mieltä psyykkistä paineensietokykyä koskevan väitteen kanssa. Voidaan sanoa, että itsearviointien perusteella valmistuneiden poliisien fyysiset valmiudet, psyykinen paineensietokyky ja heidän tiimityöskentelyvalmiutensa ovat erittäin hyvällä tasolla.

Kuvio 5.1. Fyysinen kunto, käyttäytyminen ja stressinhallinta

Kuvio 5.2. Tiimityöskentely

6 POLIISIKOULUTUKSEN TYÖELÄMÄVASTAAVUUS

6.1. Poliisin perustiedot ja -taidot

Poliisiosaamisen sisältöjä arvioidaan tässä tutkimuksessa neljästä eri näkökulmasta käsin. Ensimmäinen näistä kohdistuu poliisin perustietoihin ja -taitoihin ja näkökulmana on valmistuneen poliisin oma osaaminen. "Kuinka hyvin seuraavat väittämät sopivat sinuun ja omaan toimintaasi? Oletko väittämiin nähden eri mieltä vai samaa mieltä?" (Väittämänä esimerkiksi: "Ymmärrän kulttuurieroja ja kykenen yhteistyöhön kulttuuriltaan erilaisten henkilöiden kanssa")

- 1 = Täysin eri mieltä, osa-alue on minulle kehittämiskohde
- 2 = Eri mieltä
- 3 = En eri enkä samaa mieltä
- 4 = Samaa mieltä
- 5 = Täysin samaa mieltä, osa-alue on erityinen vahvuuteni

Ajatuksena on, että poliisikoulutus tuottaa poliisikokelaille sellaista osaamista, joka on yhteistä kaikille poliisin ammatillisille erikoisalueille.

Kolmessa muussa arviointinäkökulmassa keskitytään valvonta- ja hälytystoiminnan, liikennevalvonnan sekä rikostutkinnan koulutukseen. Näkökulmana on poliisikoulutuksen työelämävastaaavuus. Tutkinnon suorittaneelta poliisilta kysytään, kuinka hyvin poliisikoulutuksen tuottama osaaminen hänen käsityksensä mukaan vastasi poliisin ammatin osaamisvaatimuksia. "Seuraavaksi pyydämme sinua arvioimaan poliisikoulutusta poliisin ammatin osaamisvaatimusten näkökulmasta." Kun vertaat saamaasi poliisikoulutusta poliisin ammatin osaamisvaatimuksiin, kuinka hyvät ammatilliset valmiudet poliisikoulutus sinulle käsityksesi mukaan antoi seuraavilla eri osa-alueilla: (Väittämänä esimerkiksi: "Aggressiivisen asiakkaan käsittely", "Kuulustelut" tai "Tekninen tutkinta")

- 1 = Välttävät, kyseinen osa-alue kuului koko poliisikoulutuksen heikoimpiin
- 2 = Tyydyttävät
- 3 = Hyvät
- 4 = Kiitettävät
- 5 = Erinomaiset, kyseinen osa-alue kuului koko poliisikoulutuksen parhaimpiin

Poliisin perustietoja ja -taitoja koskevat arviointitulokset on järjestetty taulukossa 6.1 paremmuusjärjestykseen vuoden 2017 arvioiden perusteella. Samassa taulukossa tuloksia verrataan keskiarvoina vuonna 2013 julkaistun vaikuttavuusarvioinnin tuloksiin.

Suurin muutos vuodesta 2013 vuoteen 2017 on tapahtunut ulkomaalaisvalvonnan perustietojen hallinnassa. Myös suomen kielen hallinta, poliisiauton turvallinen kuljettaminen ja tiedonhaun ja erilaisten tietolähteiden hyödyntämisen valmiudet ovat parantuneet.

Suomen kielen hyvä hallinta oli vuoden 2017 tutkimuksessa suhteellisesti parhaaksi arvioitu yleinen ammatillinen valmius. Suhteellisesti heikoimmaksi arvioitiin ruotsin kielen osaaminen käytännön asiakastilanteissa ("Kommunikoin sujuvasti

ruotsia puhuvien asiakkaiden kanssa"). Tässä on huomattava, että ruotsia äidinkielenään puhuvien valmistuneiden poliisien osuus oli vuoden 2017 aineistossa pienempi kuin aiempien vuosien aineistoissa. Tämä ero vaikuttaa tuloksiin siitä huolimatta, että tämä kysymys esitettiin kummallekin kieliryhmälle siten, että suomenkielisille vastaajille toista kotimaista kieltä käsitelty kysymys koski ruotsia, ruotsinkielisille vastaajille suomea. Näin on siksi, että aiemman tutkimuksen havaintojen perusteella äidinkieltään ruotsinkieliset valmistuneet poliisit osaavat suomea toisena kotimaisena kielenä suhteellisesti paremmin kuin äidinkieltään suomenkieliset valmistuneet poliisit ruotsia toisena kotimaisena kielenä (Vuorensyrjä & Ranta, 2013).

Tilastollinen rikosanalyysi ja analyysitoiminta kuuluvat siihen oppiaineeseen, jonka ammatillisen merkityksen arvioidaan kasvavan tulevina vuosina. Tämän oppiaineen osuus uudesta AMK-tutkinnosta on suurempi kuin sen osuus aiemmasta poliisin perustutkintokoulutuksesta.

Taulukko 6.1. Poliisin perustiedot ja -taidot

Vuosi	2013		2015		2017		Ka. 2017/ Ka. 2013
	Ka.	s	Ka.	s	Ka.	s	
Kirjoitan hyvää suomen kieltä, esim. raportoinnissa(1)	4.17	0.67	4.22	0.68	4.40	0.69	1.06
Osaan hyödyntää tiedonhakua ja eri tietotähteitä monipuolisesti työssäni	4.10	0.64	4.16	0.55	4.31	0.66	1.05
Osaan kuljettaa poliisiautoa turvallisesti(2)	4.06	0.67	4.03	0.68	4.29	0.70	1.06
Osaan käyttää rangaistusvaatimusmenettelyä	4.35	0.55	4.31	0.61	4.18	0.70	0.96
Hallitsen työturvallisuusasiat ja hyvät työturvallisuuskäytännöt	3.99	0.55	4.06	0.57	4.10	0.51	1.03
Kykenen kantamaan tehtäväni edellyttämän vastuun, myös esim. partiojohtajana	4.07	0.67	3.87	0.72	4.03	0.63	0.99
Tunnen poliisin toimivaltuudet hyvin ja osaan perustella niiden käytön(3)	4.33	0.52	4.38	0.52	3.98	0.59	0.92
Kommunikoin sujuvasti englantia puhuvien asiakkaiden kanssa	3.87	0.85	3.90	0.96	3.95	1.02	1.02
Osaan käyttää suppeaa tutkintaa	3.92	0.73	3.88	0.79	3.90	0.76	0.99
Ymmärrän kulttuurieroja ja kykenen yhteistyöhön kulttuuriltaan erilaisten henkilöiden kanssa	3.92	0.67	3.94	0.67	3.88	0.72	0.99
Tunnen kenttäjohtajajärjestelmän ja toimintonsa mukaisesti	3.99	0.62	3.83	0.72	3.86	0.67	0.97
Tiedän ulkomaalaisvalvonnan perusasiat	2.66	1.00	2.62	0.99	3.17	0.98	1.19
Hallitsen tilastollisen rikosanalyysin ja analyysitoiminnan perusteet	2.65	0.83	2.55	0.90	2.64	1.04	1.00
Kommunikoin sujuvasti ruotsia puhuvien asiakkaiden kanssa(4)	2.67	1.22	2.43	1.22	2.21	1.14	0.83

(1), (4) Ruotsinkielisiltä kursseilta valmistuneille kysymykset äidinkielistä ja toisesta kotimaisesta kielestä luonnollisesti toisin päin kuin suomenkielisiltä kursseilta valmistuneille. Kysymysten muotoiluusta ks. lomakkeiden eri kieliversioita liitteissä 1 ja 2.

(2) PVA 2015: "Kuljetan poliisiautoa esimerkiksi turvallisesti"

(3) PVA 2015: "Käytän poliisivaltuuksia tarkoituksenmukaisesti" (vertailusarja) ja erillisenä kysymyksenä "Osaan perustella toimivaltuuksien käytön"

6.2. Poliisikoulutus: valvonta- ja hälytystoiminnan poliisiosaaminen

Valvonta- ja hälytystoiminnan, liikennevalvonnan ja tutkinnan koulutusosuuksia koskeneissa kysymyksissä valmistuneille poliiseille esitetyn kysymyksen muoto oli aina sama.

"Poliisikoulutuksen työelämävastaavuus:"

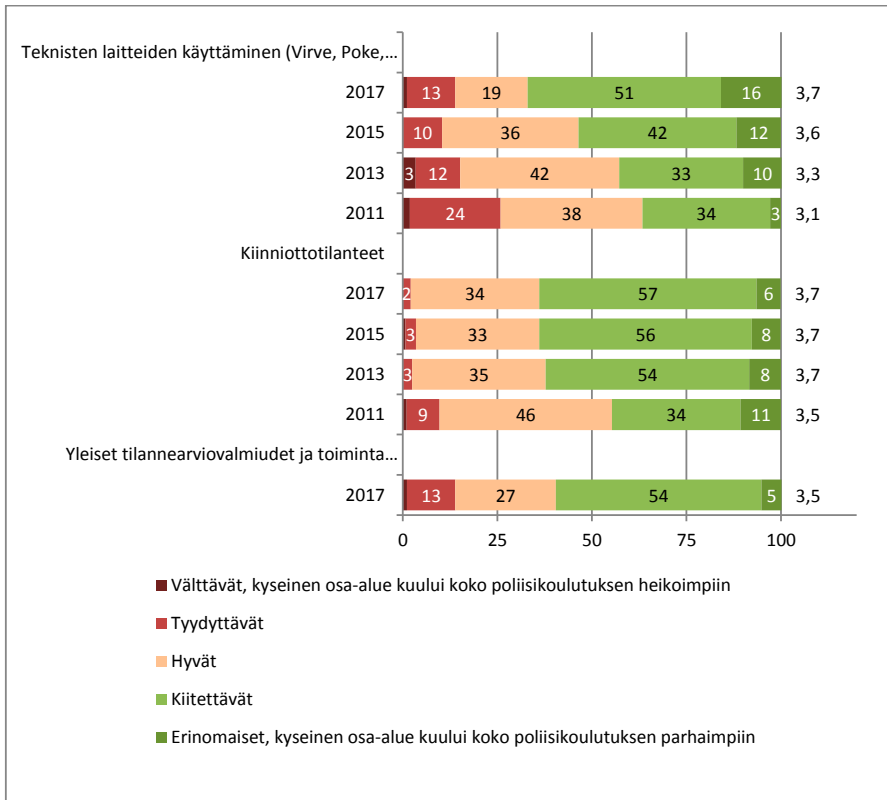
(...)

Kun vertaat saamaasi poliisikoulutusta poliisin ammatin osaamisvaatimukseen, kuinka hyvät ammatilliset valmiudet poliisikoulutus sinulle käsityksesi mukaan antoi seuraavilla eri osa-alueilla: (Väittämänä esimerkiksi: "Poliisitaktiikan soveltaminen operatiivisissa tehtävissä" tai "Kotihälytykset")

- 1 = Välttävät, kyseinen osa-alue kuului koko poliisikoulutuksen heikoimpiin
- 2 = Tyydyttävät
- 3 = Hyvät
- 4 = Kiitettävät
- 5 = Erinomaiset, kyseinen osa-alue kuului koko poliisikoulutuksen parhaimpiin

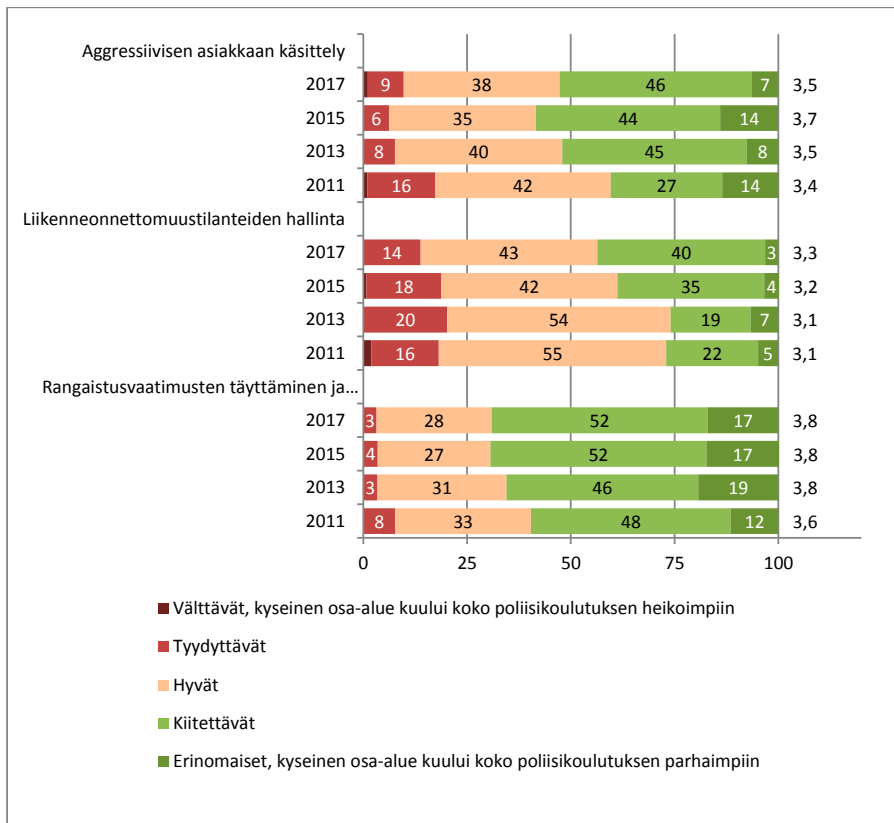
Valvonta- ja hälytystoiminnan koulutuksen työelämävastaavuutta koskevien eri osa-alueiden arviot esitetään kuvioissa 6.1a–6.1c. Valmistuneiden poliisien antama avoin palaute, joka kohdistui pääasiassa valvonta- ja hälytystoiminnan koulutukseen, esitetään numeeristen arvioiden jälkeen.

Valvonta- ja hälytystoiminnan alueella koulutuksen työelämävastaavuus arvioidaan yleisesti joko hyväksi (= 3) tai kiitettäväksi (= 4). Kokonaisuuden sisällä jonkin verran muita aihealueita heikommiksi arvioidaan liikenneonnettomuuksien hallinnan ja poliisitaktiikan soveltamisen työelämävastaavuus, mutta näiden osalta, kuten yleisemminkin, arviot ovat tasaisesti parantuneet vaikuttavuusarviointista toiseen. Parhaiksi arvioitiin voimankäyttöä koskevien säädösten tuntemisen, rangaistusvaatimusmenettelyn, kiinniottotilanteiden, ja teknisten laitteiden käyttämisen valmiudet.

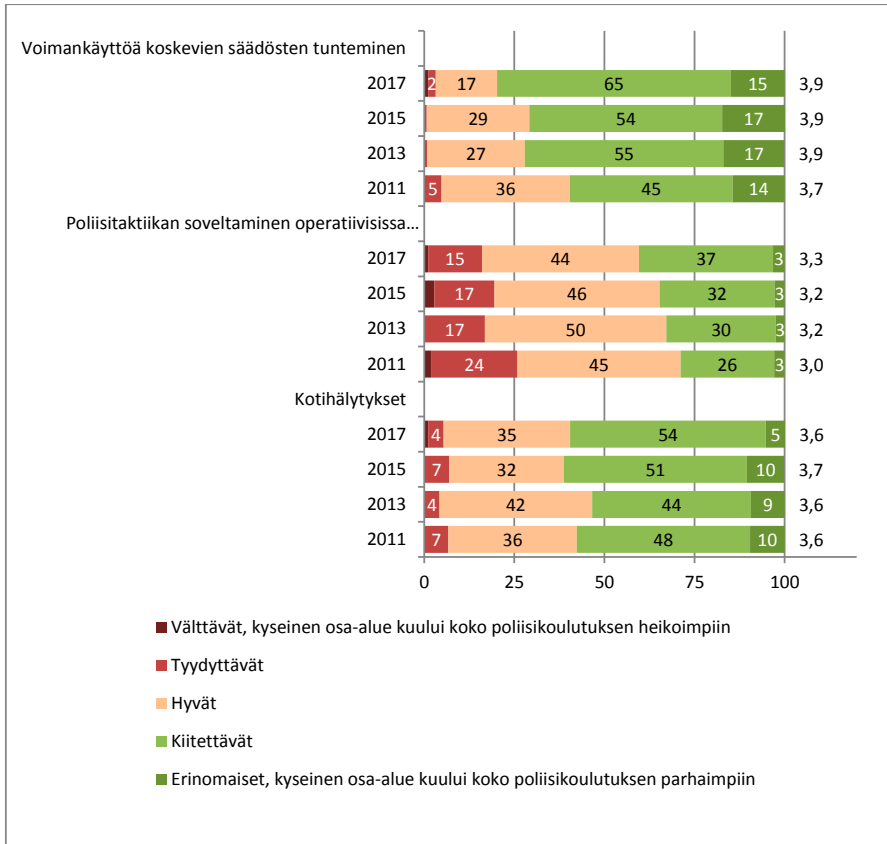
Kuvio 6.1a. Valvonta- ja hälytystoiminta: työelämävastaavuutta koskevat arviot vuoden 2017 arvioinnissa

- Teknisten laitteiden käyttäminen (Virve, Poke, alkometri, ym.)
- Kiinniottotilanteet
- Yleiset tilannearviovalmiudet ja toiminta tapahtumapaikalla

Kuvio 6.1b. Valvonta- ja hälytystoiminta: työelämävastaavuutta koskevat arviot vuoden 2017 arvioinnissa

- Aggressiivisen asiakkaan käsittely
- Liikenneonnettomuustilanteiden hallinta
- Rangaistusvaatimusten täyttäminen ja tiedoksi antaminen

Kuvio 6.1c. Valvonta- ja hälytystoiminta: työelämävastaavuutta koskevat arviot vuoden 2017 arvioinnissa

- Voimankäyttöä koskevien säädösten tunteminen
- Poliisitaktiikan soveltaminen operatiivisissa tehtävissä
- Kotihälytykset

Avointa palautetta valvonta- ja hälytystoiminnan koulutuksesta

Vaikuttavuusarvioinnissa kerättiin avointa palautetta usean eri kysymyksen avulla. Valvonta- ja hälytystoiminnan, liikennevalvonnan ja tutkinnan koulutuksia käsittelevissä pääluvuissa tarkastellaan vastauksia kahteen sellaiseen avokysymykseen, joissa vastaajia pyydettiin omasanaisesti arvioimaan poliisikoulutuksen työelämävastaavuutta.

"Mitkä olivat niitä poliisikoulutuksen osaamisalueita, joilta sait mielestäsi parhaat valmiudet poliisiin ammattiin?"

"Minkä osaamisalueiden koulutuksesta et saanut mielestäsi riittäviä valmiuksia poliisin ammattiin? Millä osaamisalueilla poliisikoulutuksessa olisi eniten kehittämistä?"

Palaute, jota kuvataan tässä pääluvussa, kohdistui pääasiassa valvonta- ja hälytystoiminnan koulutuksen eri puoliin. Mukana on myös muunlaista palautetta, mutta tässä luvussa pääpaino on niissä palautteissa, joissa käsiteltiin valvonta- ja hälytystoiminnan koulutusta tai sen eri osa-alueita.

Avoin palaute raportoidaan tässä tutkimuksessa suhteellisen kattavalla ja yksityiskohtaisella tavalla. Yleensä tekstiaineistoa ei laadullisessa tutkimuksessa julkaita tässä laajuudessa. Tavallisesti tekstiaineisto analysoidaan ja tulokset raportoidaan analysoituina. Yksittäisiä lainauksia käytetään vain vähän tai ei lainkaan.

Tämän arviointitutkimuksen tavoite on kuitenkin praktinen. Sen tehtävänä on välittää tietoa valmistuneilta poliiseilta Poliisiammattikorkeakoulun opettajille ja laadunvarmistusjärjestelmälle. Tavoite on hieman toinen kuin tavanomaisessa akateemisessa tutkimuksessa, mikä vaikuttaa myös tutkimuksen menetelmä- ja raportointiratkaisuihin. Valmistuneille poliiseille on haluttu antaa oma ääni, jotta he kekevät ja ymmärtävät, että palaute todella menee perille. Annettu palaute on haluttu välittää sellaisenaan tai lähes sellaisenaan koulutuksen suunnittelusta ja opetuksesta vastaavalle Poliisiammattikorkeakoulun henkilökunnalle. Tällä on merkitystä valmistuneille poliiseille, mutta myös opetushenkilökunnalle. On todennäköistä, että opettajat ymmärtävät omaa opetusalueitaan koskevasta palautetekstistä asioita, joita analyysivaiheessa aineistoa käsittelevät tutkijat eivät ymmärrä.

Minkä osaamisalueiden koulutuksesta et saanut mielestäsi riittäviä valmiuksia poliisin ammattiin? Millä osaamisalueilla poliisikoulutuksessa olisi eniten kehittämistä?

"Jotkin operatiiviset ja toimintataktiset asiat. Esim. työharjoittelussa tuli vastaan tehtävä, jolla olisi ollut hyvä tietää, mitä hätäsuunnitelma tarkoittaa."

"Kaikille enemmän voimankäyttöä, etenkin niille ketkä arkoja. Rikos eriytetty omiksi aineiksi. Voisi olla niin että joku rikos tapahtuu, jolloin mennään ensipartiona paikalle. Sen jälkeen tutkitaan se loppuun asti syyttäjälle. Nyt kaikissa aineissa käsitellään irrallisia tapauksia osina."

"Operatiiviset tilanteet"

"Taktiikka, asiakaskohtaukset."

"Yleisesti ottaen kenttätoimintaan valmistavia harjoituksia on liian vähän. Luokkaopinnoissa mennään nyansseihin ja käytännön harjoitukset kärsivät. Esimerkkinä 8. jaksolla teetetyn ryhmätehtävät, joihin käytetty aika oli pois kenttätoimintaan valmistavista harjoituksista."

Mitkä olivat niitä poliisikoulutuksen osaamisalueita, joilta sait mielestäsi parhaat valmiudet poliisin ammattiin?

"Fyysinen voimankäyttö, poliisihallinto (toimivaltuusasiat), tietojärjestelmien käyttö."

"Fyysinen voimankäyttö."

"Fält och alarm, maktmedel, fordonskörning, operativ verksamhet."

"Järjestyspoliisitehtävät ja liikennevalvonta"

"Kenttä- ja hälytyssektorin tehtävien hoitaminen. Monipuolinen ja laaja käsitys erilaisista tehtävistä ja niiden hoitamisesta."

"Kenttätoiminnan ja tutkinnan perusteet ja käytännön toiminta opetettiin hyvin."

"Kenttätoiminta sekä liikenteenvalvonta."

"Kenttätoiminta. Poliisilaki ja sen tulkinta."

"Kenttätoiminta. Tutkinta (kuulustelut, esitutkintapöytäkirjan laatiminen)"

"Kenttätoimintaan liittyvien erilaisten hälytystehtävien hoito."

"Koulutus antoi hyvät perusteet valvonta- ja hälytys- sekä liikennesektorille."

"Koulutus valmistaa kohtuullisen hyvin kenttätoimintaan ja eväät sitä varten olivat hyvät."

"Lähiopintojen aikana kenttätoiminnan tunneilla sai parhaat valmiudet poliisin ammattiin. Ammattitaitoiset opettajat ja hyviä harjoituksia. Työharjoittelu taas antoi hyvät valmiudet rikostutkintaan."

"Maktsmedelsskolningen gav bäst färdigheter på så vis att man kände sig bekväm i det när man kom ut på praktik mer övning på att veta gränser för användande skulle vara bra. Trafikutbildningen gav bred kompetens var man kände att man kunde mer än sin handledare, men kunskapen nytjades ej."

"Mielestäni hyvää oli se, että kaikista osa-alueista tuli sopiva paketti, joilla pääsee alkuun. Kaikkea tietoa ei luonnollisesti osaa soveltaa heti työuran alussa, mutta kun perustiedot on hallinnassa, niin nopeasti asioita osaa alkaa soveltaamaan käytännön poliisityöhön. Uskoisin, että parhaat valmiudet sain kenttätyöhön."

"Peruspoliisitehtävät sekä kentän ja tutkinnan osalta."

"Poliisihallinto, yleinen poliisioppi, voimankäyttö, rikosoikeus"

"Työturvallisuusasiat, voimankäyttö, poliisilaki, kuulustelu"

"Valvonta- ja hälytystehtävät"

"Valvontatyön perustoimet. Rikostutkinnan todisteiden merkitys."

"Voimankäyttö, tietojärjestelmien käyttö, ajoneuvon käsittely, virve-liikenne (puhe jne.)"

"Voimankäyttö, fyysinen voimankäyttö ym."

"voimankäyttö, lakiopinnot, ajotunnit"

"Voimankäyttö, liikennevalvonta, rikoslaki ja tietotekniikka"

"Voimankäyttö, taktinen ja tekninen tutkinta, erilaiset ajokoulutukset niin koulun porttien sisä- kuin ulkopuolella."

"Voimankäyttö, taktinen tutkinta, lakiin liittyvät opinnot."

"Voimankäyttö, tietojärjestelmät"

"Voimankäyttö. Taitojen osaaminen loi itseluottamusta ja rohkeutta tehtäviin. Käskytyks ja ihmisen kohtaaminen tuli monelle uutena asiana, mutta se oli tärkeä oppia jo koululla ennen harjoittelua. Muutenkin kokemuksiin perustuva koulutus ja hyvä keskusteluilmapiiri loi hyvää motivaatiota."

"Voimankäyttö. Tieliikennelait ja niiden soveltaminen."

"Voimankäyttö. Yleisesti kirjallisten tekstien tuottaminen."

"Voimankäyttökoulutus ja rikosoikeus."

"Voimankäyttökoulutus, rikostutkinta, erilaiset harjoitukset"

"Voimankäyttörutiinit"

"Voimankäytön koulutus TODELLA järkevää ja hyvin suunniteltua. Tunneilla ei oletettu kaikkien olevan kamppailulajien osaajia, vaan opetettiin tekniikat kaikille ensin!"

"Yleiset hälytys- ja valvontatehtäviin kuuluvat perusasiat. Tekninen tutkinta."

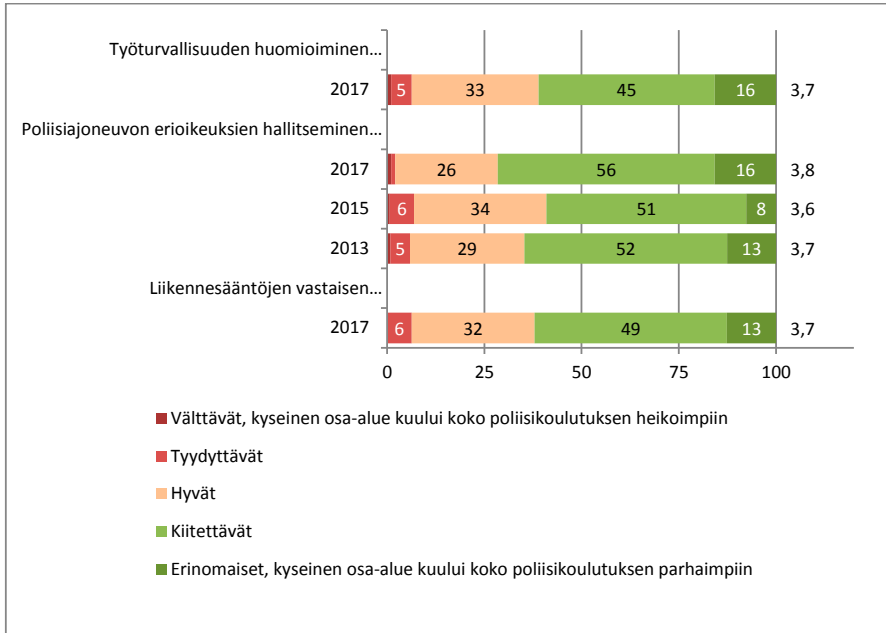
6.3. Poliisikoulutus: liikennevalvonnan poliisiosaaminen

Liikennevalvonnan koulutuksen työelämävastaavuutta koskenut kysymys esitettiin vastaajille samassa muodossa kuin valvonta- ja hälytystoiminnan ja tutkinnan vastaava kysymys.

Liikennevalvonnan kysymykset ovat muuttuneet muita osaamisalueilta enemmän kyselytutkimuksesta toiseen ja ajallinen vertailukelpoisuus on vastaavasti muita osaamisalueita rajatumpi.

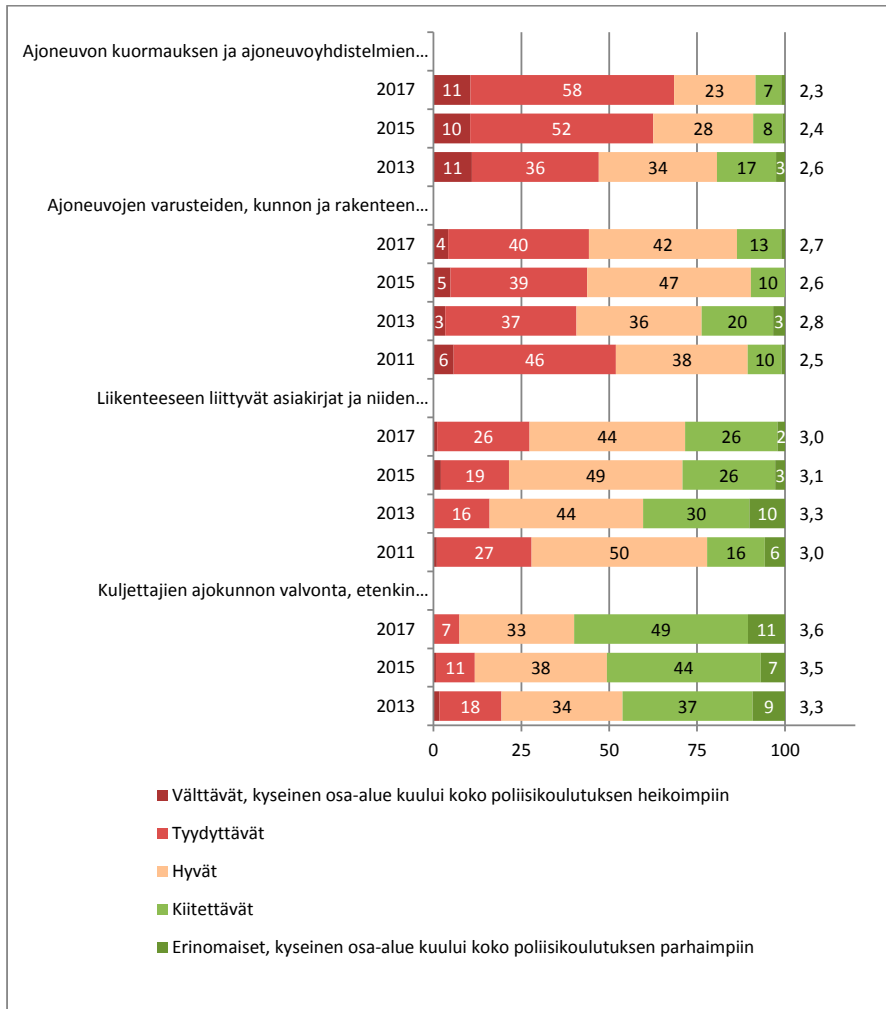
Parhaiksi koulutuksen antamat työelämävalmiudet arvioitiin poliisiajoneuvon erioikeuksien hallitsemisessa (esim. hälytysajo), työturvallisuuden huomioimisessa osana liikennevalvontaa ja liikennesääntöjen vastaisen liikennekäyttäytymisen ja toiminnan tunnistamisessa. Heikoimmiksi arvioitiin erikoistunutta osaamista edellyttävät ajoneuvon kuormauksen ja ajoneuvoyhdistelmien tarkastaminen ja ajoneuvojen varusteiden, kunnan ja rakenteen tarkastaminen.

Huomiot ovat samansuuntaisia kuin aiemmin, mutta ajoneuvon kuormauksen ja ajoneuvoyhdistelmien tarkastamisen valmiuksista voidaan todeta, että niitä koskevat arviot ovat kehittyneet edelleen aiempaa huonompaan suuntaan. Selvimmin myönteiseen suuntaan on kehittynyt kuljettajien ajokunnon valvonnan osaaminen keskeisten valvontavälineiden avulla.

Kuvio 6.2a. Liikennevalvonta: työelämävastaavuutta koskevat arviot vuoden 2017 arvioinnissa

- Työturvallisuuden huomioiminen liikennevalvonnassa
- Poliisiajoneuvon erioikeuksien hallitseminen (esim. hälytysajo)
- Liikennesääntöjen vastaisen liikennekäyttäytymisen ja toiminnan tunnistaminen

Kuvio 6.2b. Liikennevalvonta: työelämävastaavuutta koskevat arviot vuoden 2017 arvioinnissa

- Ajoneuvon kuormauksen ja ajoneuvoyhdistelmien tarkastaminen
- Ajoneuvojen varusteiden, kunnon ja rakenteen tarkastaminen
- Liikenteeseen liittyvät asiakirjat ja niiden tarkastaminen
- Kuljettajien ajokunnon valvonta, etenkin seulontalaitteet ja tarkkuusalkometri

Avointa palautetta liikennevalvonnan koulutuksesta

Avoimen palautteen käsittelystä on kerrottu yksityiskohtaisesti edellä. Liikennevalvonnan avopalautteiden käsittelyssä ja raportoinnissa on noudatettu samoja käytäntöjä kuin valvonta- ja hälytystoiminnan avopalautteen raportoinnissa. Tähän päälukuun on kerätty avointa palautetta, joka koski liikennevalvonnan koulutusta.

Minkä osaamisalueiden koulutuksesta et saanut mielestäsi riittäviä valmiuksia poliisin ammattiin? Millä osaamisalueilla poliisikoulutuksessa olisi eniten kehittämistä?

"Ajoneuvon kuljettaminen, kenttätoiminta, ulkomaalaisasiat!"

"Hälytysajo + eri olosuhteissa suoritettava haastava ajaminen. Aineessa kuin aineessa olisi syytä korjata selkeästi virheellisen toimintamallit eikä vain jankuttaa ettei ole rautalankamallia."

"Liikenne (muuten hyvää opetusta, mutta kuolonkolaripaikalla toimimista ei käyty läpi, mielestäni perusasiat siitä olisi hyvä opettaa). Operatiivinen toiminta (esim. miten toimia piiritystilanteessa, piikkimatottaminen, koirapartion kanssa yhteistoiminta, aseellisen henkilön kiinniotto, alueen eristäminen. Näitä olisi mielestäni hyvä käydä läpi enemmän jo koulussa, vaikka opetus oli näissäkin hyvälaatuista.)"

"Liikennevalvonta ja erityisesti ajoneuvojen rakenteiden ja kuormausten hallinta vaatisi enemmän opetusta, mutta työn kautta niihin on saanut lisäkoulutusta. Myös käytännön harjoituksia olisi hyvä olla enemmän joka osa-alueella."

"Raskaan liikenteen asioita käytiin melko pintapuolisesti läpi, tai ne eivät vain jääneet mieleen."

"Raskaan liikenteen valvonta, lupa-asiat"

"Raskaan liikenteen valvonta, vaativa pitkäkestoinen tutkinta, kansainvälinen yhteistyö."

"Raskaan liikenteen valvonta. PTR-yhteistyö. Henkilöetsintä yhdessä esim. VAPEPAn kanssa (roolit). Ulkomaalaisvalvonta. Aselupa-asiat. Järjestyslaki. Ampuma-aseisiin liittyvä lainsäädäntö (myös metsästyksen liittyen)."

"Toiminta liikenneonnettomuuspaikalla tai suuronnettomuuksissa, liikennerikostutkinta, yhteistoiminta muiden viranomaisten kanssa.."

Mitkä olivat niitä poliisikoulutuksen osaamisalueita, joilta sait mielestäsi parhaat valmiudet poliisin ammattiin?

"I första hand trafikövervakning, eftersom det prioriterades starkt i utbildningen. I stora drag också en stor del av det som hänför sig till maktmedelsbiten och brottsundersökningen. Det rent teoretiska kunnandet (t.ex. betogenheter) var också starkt."

"Liikenne - erittäin kattava yleispläjäys koko aiheesta --> muistaisinkin vielä edes puolet niin olisi hyvä. YPO - hyvä kokonaiskuva koko aiheesta, mikä liittyy poliisin työhön."

"Liikenne."

"Liikenneasiat, Patjan käyttö, tekninen tutkinta"

"Liikennevalvonta"

"Mikäli työskentelisin liikennepoliisissa niin varmaan sakon kirjoittaminen onnistuisi koulutuksen vuoksi helpoiten..."

"Poliisiauton kuljettaminen, kenttätoiminta, voimankäyttö"

"Trafiköverbakning, arbetssäkerhet"

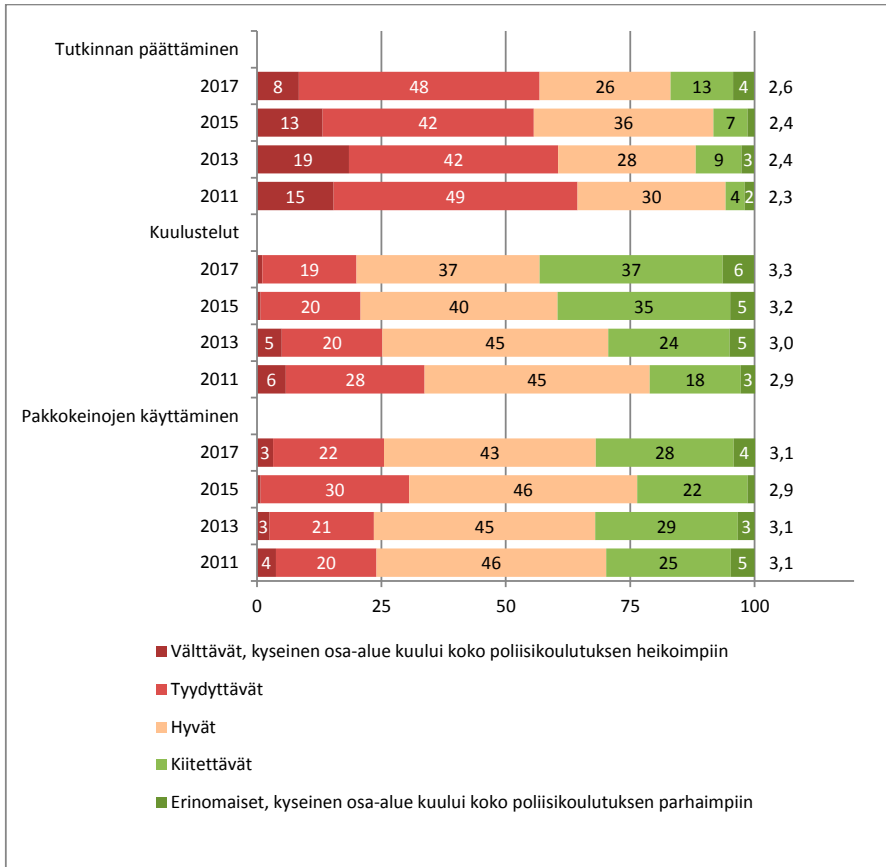
6.4. Poliisikoulutus: tutkinnan poliisiosaaminen

Tutkinnan koulutuksen työelämävastaavuutta koskenut kysymys esitettiin vastaajille samassa muodossa kuin valvonta- ja hälytystoiminnan ja liikennevalvonnan vastaava kysymys edellä.

Työelämävastaavuuden näkökulmasta tutkinnan koulutuksen parhaiksi arvioituja osia ovat tavallisesti olleet poliisin käytössä olevien tietojärjestelmien käyttökoulutus sekä rikoksen tunnusmerkistön tunnistamisen koulutus eri rikoksissa. Näin oli myös tällä kertaa. Parhaimmiksi arvioitiin poliisin käytössä olevien tietojärjestelmien käyttö (Patja, ATJ, LTJ, Tunt, PoliTrip), rikoksen tunnusmerkistön tunnistaminen eri rikoksissa sekä ilmoitusten kirjaamisen koulutus.

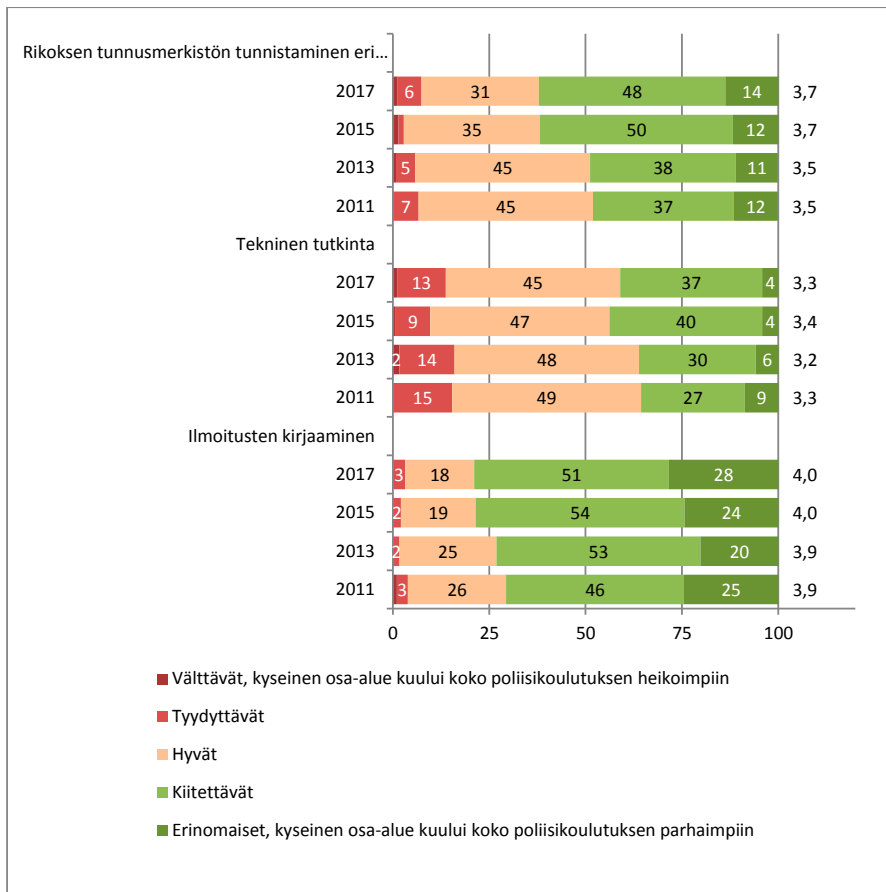
Vaikeimpia osa-alueita valmistuneille poliiseille ovat tavallisesti olleet rikostutkintaprosessin kokonaisuuden hallintaan kuuluvat aihealueet, kuten esitutkintapöytäkirjan laatiminen, todistelun kokonaisuuden hallinta rikostutkinnassa sekä tutkinnan päättämisen osaaminen. Näistä etenkin esitutkintapöytäkirjan laatimisen koulutus arvioitiin nyt paremmaksi kuin aiemmin. Muutos on jatkoa aiemmin alkaneelle myönteiselle kehitykselle. Muutokset ovat yleisemminkin myönteisiä, tutkinnan koulutuksen työelämävastaavuus arvioitiin nyt yleisesti ottaen joko yhtä hyväksi tai paremmaksi kuin aiempina vuosina.

Silti merkittävä osa valmistuneista poliiseista yhä edelleen katsoo, aiempien tutkimusvuosien tapaan, etteivät he saaneet Poliisiammattikorkeakoulun opetukselta eheää kokonaiskuvaa tutkintaprosessin kokonaisuudesta. Kuva koettiin pirstaleiseksi ja prosessikokonaisuus hahmottui ja se ymmärrettiin vasta työelämässä. (Ks. avovastaukset.)

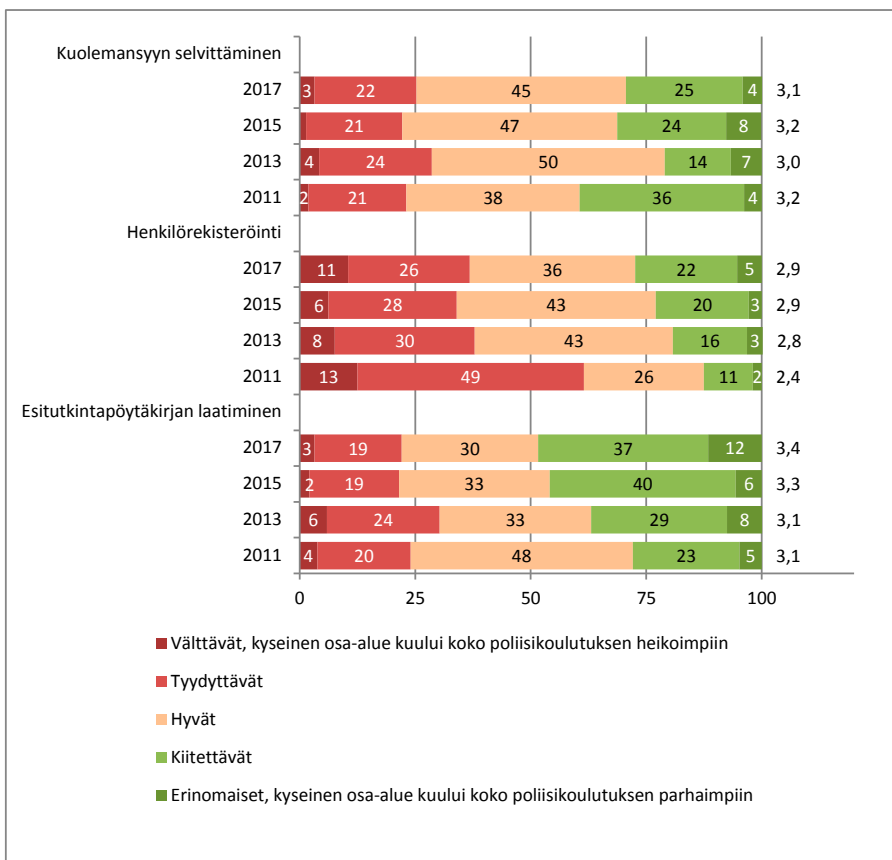
Kuvio 6.3a. Tutkinta: työelämävastaavuutta koskevat arviot vuoden 2017 arvioinnissa

- Tutkinnan päättäminen
- Kuulustelut
- Pakkokeinojen käyttäminen

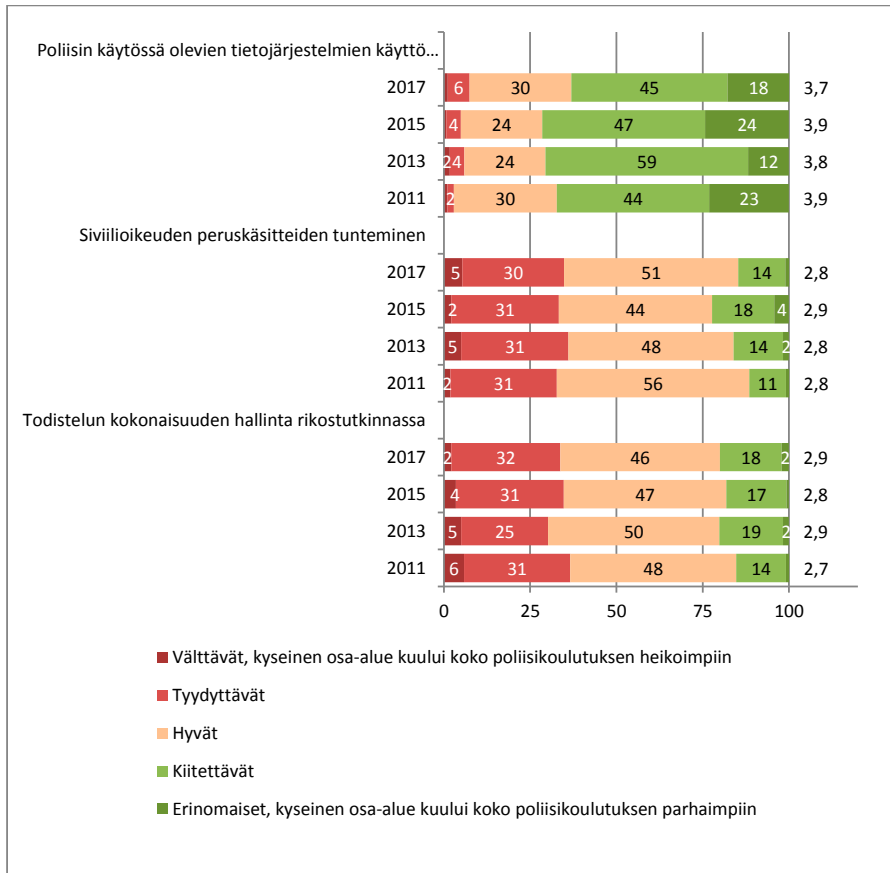
Kuvio 6.3b. Tutkinta: työelämävastaavuutta koskevat arviot vuoden 2017 arvioinnissa

- Rikoksen tunnusmerkistön tunnistaminen eri rikoksissa
- Tekninen tutkinta (aiemmin: ”Tapahtumapaikan tekninen tutkinta”)
- Ilmoitusten kirjaaminen (aiemmin: ”Patjailmoitusten kirjaaminen”)

Kuvio 6.3c. Tutkinta: työelämävastaavuutta koskevat arviot vuoden 2017 arvioinnissa

- Kuolemansyyn selvittäminen
- Henkilörekisteröinti
- Esitutkintapöytäkirjan laatiminen

Kuvio 6.3d. Tutkinta: työelämävastaavuutta koskevat arviot vuoden 2017 arvioinnissa

- Poliisin käytössä olevien tietojärjestelmien käyttö (Patja, ATJ, LTJ, Tunt, PoliTrip)
- Siviilioikeuden peruskäsitteiden tunteminen
- Todistelun kokonaisuuden hallinta rikostutkinnassa

Avointa palautetta tutkinnan koulutuksesta

Tähän lukuun on kerätty avointa palautetta, joka koski tai joka sivusi tutkinnan koulutusta. Aluksi raportoidaan palaute, jossa vastaajat käsitelivät poliisikoulutuksen kehittämiskohteita ja sen jälkeen palaute, jossa he kuvasivat koulutuksen vahvuuksia.

Minkä osaamisalueiden koulutuksesta et saanut mielestäsi riittäviä valmiuksia poliisin ammattiin? Millä osaamisalueilla poliisikoulutuksessa olisi eniten kehittämistä?

"Ehdottomasti vaativimpien rikosten tutkinta, jos nyt ei jr asioissa niin ainakin pitkäkestoisen tutkinnan menetelmiä, esimerkkejä jne."

"Esitutkintaprosessi kokonaisuutena - vaatii aikaa mutta olisi tarpeellinen."

"Esitutkintapöytäkirjan kasaaminen alkoi ennen kuin osasin eritellä sen osat toisistaan. Mutta tutkinnan päättäminen jäi hataralle pohjalle. Opetuksessa oppi palasia sieltä täältä, eikä koululla tuntenut osaavansa tutkinnasta mitään, mutta harjoittelussa palat loksahivat kohdilleen."

"Hetki alkuun tulee mieleeni ilmoitusten vastaanottaminen, mutta sekin lienee asia, missä harjaantuu vaan tekemällä, koska ikinä ei tiedä, mitä se ihminen sinne tulee kertomaan. Joissain asioissa ehkä tiettyjen käytäntöjen ehdottomuus oli turhan korostettua, koska käytännöt voivat olla eri laitoksilla ja asemilla todella värikkäitä."

"Kokonaisuudessaan hyvät perusvalmiudet, työssä sitten oppii. Tutkinnan päätökset jäivät epäselviksi."

"Koulutuksen lopussa olisi voinut olla vielä enemmän kokonaisuuksien suorittamisia. Etenkin tutkintapuolella jutun hoitaminen alusta loppuun on melko pitkä prosessi ja olisi hyvä jos saisi vielä vankemman kokonaiskuvan tästä prosessista. Muistan että meillä oli yksi huumejuttu, jonka teimme alusta loppuun ja se oli todella hyvä. Muutenkin harjoituspäivät olivat mahtavat ja niistä sai eniten irti."

"Koulutus perustui hyvin pitkälle perusteisiin. Valmiudet siirtyä suoraan ns. "vaativampaan tutkintaan" jäivät aika perusteisiin."

"kuulusteluoppia voisi olla enemmän ja siihen liittyen psykologiaa"

"kuulustelut ja esitutkintapöytäkirjat. Tosin harjoittelu ja kenttäjakso paikkasivat nämä hyvin. Koulun kurseissa parannusta vaatii eniten nimenomaan rikostutkinnan asiat."

"Lähiopinnoista tutkinnassa. Opetus ja todellisuus eivät vastanneet toisiaan."

"Mielestäni tutkinnan osa-alueita tulisi käydä vielä enemmän läpi, koska se tuntuu olevan eniten hukassa koulun jälkeen. Itse olisin kaivannut enemmän esimerkiksi tavallisia rattijuoppo tms. harjoituksia, joissa esitutkinta olisi suoritettu ikään kuin alusta loppuun asti, koska sitä se työ tulee heti koulun jälkeen olemaan ja näin siitä saisi heti kokonaisvaltaisen käsityksen, että miten asia tulee hoitaa käytännössä."

"Min kunskaferbeträffande hanteringen av polisens olika register (med undantag för Patja) var bristfälliga. Vidare borde större vikt i utbildningen läggas på narkotikarelaterade ärenden. Det är ett stort delområde som en majoritet av konstaplarna inte behärskar. T.ex. användandet av Drugwipe/-lab, vad straffbart bruk inbegriper osv."

"Pakkokeinojen ymmärtäminen ja täyttäminen. Erikoisempien sakkojen kirjaaminen."

"Pitäisi käyttää useampi harjoituspäivä sellaiseen harjoitukseen, jossa käydään yksi rikos läpi tekohetkestä pöytäkirjaksi asti."

"Pöytäkirjan kasaaminen, tutkinnan päätökset ja paikkokeinojen käyttö"

"Rekisteröinti, kuulustelu, poke, virve"

"rikostutkinta, pakkokeinot"

"Rikostutkinta, vaikka se allekirjoittanutta on alusta asti kiinnostanut, on heikoin osa-alue opetuksessa. Opetus on lähes pääsääntöisesti epäselvää, eikä millään tavalla luonut pohjaa tutkinnalle varsinaisessa poliisitoimessa. Mm. koko prosessi rikoksen tapahtumisesta pöytäkirjan toimittamiseen syyttäjälle asti pysyi täysin epäselvänä työelämään siirtymiseen asti."

"Rikostutkintaa koskevat jaksot. Parannettavaa pöytäkirjan kasaamisen opeteluun... Parempi tehdä monta pientä pöytäkirjaa (näppärit, lievä petos jne.) kun heti yksi isompi! Tulisi "rutiinia"."

"Rikostutkintaan liittyvä koulutus kaipaa kehittämistä. Annettu koulutus ei kykene vastaamaan työelämän eteen tuomia vaatimuksia tutkinnan osa-alueella. Tilannetta voidaan kuvata uimaopetuksiksi, jossa lapsi heitetään suoraan altaan syvään päähän. Tuntiresurssit asettavat rajoitteita rikostutkinnassa annettavalla opetukselle, mutta mielestäni tähän tulisi panostaa enemmän."

"Tekninen tutkinta."

"Tutkinnan hommat oppii vasta työelämässä. Teoria on hyvä mitä saadaan koululla, mutta tutkinnan opetus käytännön työstä hyvin etääntynyttä oikeasta elämästä."

"Tutkinnan jaksolla oli kova kiire ja tuloksien kunnollinen tarkistaminen yleensä jäi puolitiehen. Se näkyi tutkinnassa ollessa. Kenttätoiminnan kaikki osa-alueet pitäisi olla koulutettu ennen kentänharjoittelua. Esim. hätäsuunnitelman toteutus (olin oikeassa tilanteessa ennen Polamkin koulutusta). Puhdasta kampaailukoulutusta ja itsepuolustusta pitäisi lisätä koulutukseen."

"Tutkinnan osa-alueet jäi suppeaksi ajanpuutteen vuoksi. Kuulusteluja enemmän, pakkokeinojen käyttämistä enemmän, TEKIn täyttämistä enemmän."

"Tutkinnan päättäminen"

"Tutkinta - pakkokeinot --> käytännönläheisyys puuttui kokonaan."

"Tutkinta (en ymmärtänyt kokonaisuuksia ja miksi käytännössä tiettyjä asioita tehtiin...)"

"Tutkinta ja erityisesti kuulustelut. Asianosaisten oikeudet ja velvollisuudet."

"Tutkinta kokonaisuutena, poliisiorganisaation hahmottaminen, ulkomaalais-asiat"

"Tutkinta oli kovin repaleista eikä kokonaisuutta tajunnut koulussa"

"Tutkinta. Sen ymmärtäminen, että miksi ETPN:a tehdään ja miksi siihen tulee kaikki liitteet jne."

"Tutkintaan sai hyvät valmiudet, mutta tutkinnan päätökset aiheuttivat koulun jälkeen eniten päänvaivaa."

"Undersökning, tvångsmedel"

"Undersökning."

"Undervisningen av brottsundersökning, brottundersökningen är i ett så tidigt skede av utbildningen, så det är svårt att komma ihåg och speciellt att veta vad lärarn pratar om då man inte har någon praktisk erfarenhet av undersökningen. --> Borde diskuteras och fördjupas under perioderna efter praktiken!"

"Utredning. Att jobba inne på utredningen övas inte nära på tillräckligt. Jag kunde skriva en patja anmälan. Att fylla i tvångsmedel, förhöra och upprätta ett förundersökningsprotokoll måste jag bli lärd från noll när jag for ut på praktik."

Mitkä olivat niitä poliisikoulutuksen osaamisalueita, joilta sait mielestäsi parhaat valmiudet poliisiin ammattiin?

"Ainakin kaikki tietojärjestelmien käyttöön ja muihin teknisiin asioihin liittyvät koulutukset antoivat hyvän pohjan työelämään. Samoin teknisen rikostutkinnan opetus oli erinomaista."

"Ilmoituksen kirjaaminen, kuulustelut, rangaistusvaatimuksen antaminen."

"Ilmoitusten kirjaaminen, kuulustelujen kirjaaminen, poliisin toimivaltuudet, hallinto-oikeus ylipäätään, rikoslaki, partion toiminta erilaisilla tehtävillä, poliisiauton kuljettaminen, voimakäyttö (fyysinen + pykälät)... yms. yms."

"Järjestelmien käyttö"

"Parhaat valmiudet tuli rikostutkinnan ja kotihälytysten hallinnan osalta."

"Rikospaikkatutkinta"

"Rikostutkinnan koulutus kokonaisuudessaan."

"Rikostutkinta ja siihen liittyvä hyvä suomen kieli."

"Rikostutkinta: esitutkintapöytäkirjan laatiminen, rikospaikan tutkiminen, valokuvaus"

"Rikostutkintaan liittyvät perusasiat."

"Taktinen & tekninen tutkinta, kaikenlaiseen kirjoittamiseen paneuduttiin paljon. Samoin oikeudellisiin aineisiin ja ihmisten kohtaamiseen."

"Tekninen tutkinta - jälkien/näytteiden ottaminen."

"Tietojärjestelmien käyttö. Esitutkinta/esitutkintapöytäkirjojen kokoaminen. Poliisilaki, esitutkinta."

"Tietojärjestelmät ja tekninen tutkinta."

"Tutkinta."

6.5. Avopalaute: muut teemat

Valmistuneet poliisit viittasivat avopalautteissa muutamiin sellaisiin osaamisalueisiin, jotka kyllä sivuavat valvonta- ja hälytystoimintaa, liikennevalvontaa ja rikostutkintaa, mutta jotka kuitenkin ilmenivät vastauksissa sellaisina omina asiakokonaisuuksinaan, joihin kannattanee tässä viitata erillisinä osaamisalueina. Tällainen teema oli esimerkiksi ulkomaalaisvalvonta, jonka osaamistarpeeseen ei tässä laajuudessa ole viitattu aiemmin. Tässä alaluvussa käsitellään tällaisia avopalautteista esiin nousseita osaamisalueita.

Minkä osaamisalueiden koulutuksesta et saanut mielestäsi riittäviä valmiuksia poliisin ammattiin? Millä osaamisalueilla poliisikoulutuksessa olisi eniten kehittämistä?

Valmistuneet poliisit viittasivat *tiedustelu- ja tarkkailutehtäviin* sellaisena erikoistuneen osaamisen alueena, johon Poliisiammattikorkeakoulussa annettu poliisikoulutus ei antanut riittäviä valmiuksia. Ilmeisesti aiempaa suurempi osa valmistuneista on suhteellisen lyhyessä ajassa siirtynyt näihin tehtäviin.

"Nykyistä tehtäväkuvaani vakavan rikollisuuden ja tarkkailun parissa ei käyty koululla juuri yhtään. Työssä tarvittavat tiedot ja taidot opettelin työtä tehdessä."

"Pakkokeinot, erityisesti salaiset pakkokeinot. Taktiikka toimittaessa siviilivaatteissa – tiedustelu- ja tarkkailutehtävät. Liikkuva rikollisuus! Laitte-etsinnät, televalvonnat, analyysi jne. JR-jutut, paritus, talousrikokset, huumausainerikollisuus, ajokoulutus, koululaiset Pieksämäelle rallileirille!"

"Tutkinto antaa yleiset valmiudet suoriutua suurimmasta osasta poliisin tehtäviä. Näin täytyykin. En saanut oikeastaan mitään valmiuksia nykyiseen tehtävääni rikostiedustelun ja tarkkailun alueella, mutta kyseessä onkin hyvin kapea sektori."

Poliisin *tietojärjestelmien* koulutus saa myönteisen arvion valtaosalta valmistuneista poliiseista. Tietojärjestelmien kirjo poliisissa on kuitenkin suuri ja osa keskeisistäkin tietojärjestelmistä jää väistämättä työelämässä opittaviksi.

"Organisaatiossa on useita kymmeniä tietojärjestelmiä, joita ei käyty koulutuksessa edes nimeltä läpi, mutta joita joutuu käyttämään, tai vähintään olisi suurta hyötyä jopa perustutkinnan tms. tehtävissä, saati erityistutkinnan tai tiedustelun tehtävissä. Poliisin tärkeimmän ja käytettävyydeltään eittämättä parhaan (henkilökohtainen mielipide) järjestelmän, RikiTripin ominaisuuksia olisi hyvä muun muassa opettaa."

"Osa päivittäisessä käytössä olevista tietojärjestelmistä jää kokonaan käsittelemättä (esim. LVS)."

"Tietojärjestelmien opetus ei palvellut normaalia työelämää. Osa tärkeistä järjestelmistä ei opetettu ollenkaan. Käytännön harjoituksia aivan liian vähän. Pakkokeinoja olisi voinut opettaa enemmän. Hälytysajoa ei opetettu riittävästi."

Edellä jo mainittu *ulkomaalaisvalvonta* kuuluu aihealueisiin, joiden merkitys kasvaa tulevaisuudessa edelleen. Viime vuodet ovat olleet tässä suhteessa aiempaan nähden poikkeuksellisia, mutta kehityksen voi olettaa jatkuvan myös tulevaisuudessa, muodossa tai toisessa.

"Ulkomaalaisasiat jäivät aika vähälle"

"Ulkomaalaispoliisin työtehtävät!"

"Ulkomaalaistutkinta / ulkomaalaiset, poken & tarkkuusalkometrin käyttöön voisi perehtyä paremmin ennen harjoittelun alkua, pakkokeinot ja kipit tutummiksi"

"Ulkomaalaistutkinta. Päätöksien tekeminen. Pakkokeinojen kirjaaminen."

"Ulkomaalaisvalvonta."

"Ulkomaalaisvalvontaan liittyviä kysymyksiä käsiteltiin jokseenkin marginaalisesti. Myös raskaan liikenteen valvonta on erityisosaamisalue, jota ei ymmärrettävästi käsitelty kovin syvällisesti perustutkintokoulutuksen aikana."

Edellisten lisäksi avopalautteissa oli yksittäisiä kriittisiä arvioita koulutuksen työelämävastaavuudesta ja sen eri osa-alueista. Muun muassa kuolinviestin vieminen oli koettu vaikeaksi ja siihen liittyvää koulutusta toivottiin lisää.

Mitkä olivat niitä poliisikoulutuksen osaamisalueita, joilta sait mielestäsi parhaat valmiudet poliisin ammattiin?

Rikosoikeuden ja oikeusjärjestelmän kokonaisuuden koulutus on saanut hyviä arvioita jo pidemmän aikaa, niin myös tällä kertaa. Yhtenä keskeisenä tekijänä on ilmeisesti Poliisiammattikorkeakoulussa noudatettu rikosoikeuden opetuksen pedagogiikka, jota on kehitetty oppilaitoksessa pitkään ja jota on kuvattu yksityiskohtaisesti edellisessä vaikuttavuusarvioinnin raportissa (Ruuska & Rantala, 2015, 74-75).

"Eri lakiopinnot ja niiden opiskeluun käytetty aika antoivat hyvän pohjan käsitellä ja tunnistaa tilanteita ja rikoksia."

"Koulutus oli kokonaisuudessaan erittäin laadukasta ja mielenkiintoista. Oman mielenkiintoni myötä koin rikos- ja prosessioikeuden ja poliisihallinnon opinnot ehkä mielekkäimmiksi ja parhaiten ammattiin orientoiviksi. Myös muun muassa voimankäytön, liikenteen ja poliisitaktiikan koulutus oli kauttaaltaan laadukasta."

"Lakipykälää hierottiin tarpeeksi. Joskus mielestäni liian syvällisesti jopa. Kotihälytystehtäviin sai hyvät valmiudet."

"Oikeudelliset aineet, kenttä- ja hälytystoiminta."

"Poliisilain ensimmäisiä pykälä ja niiden normien tarkoituksia hinkattiin niin paljon, että ne ovat hanskassa. Myös kenttätöimintaan sai mielestäni hyvät valmiudet - vertaa tutkintaan."

"Rikoslain käsittely oli perusteellista. Voimankäytön koulutus oli toimivaa. Tekninen tutkinta."

"Rikoslain opiskelu, voimankäyttö, viestiliikenteen opiskelu"

"Rikosoikeus/lain tunteminen (rikoslaki, poliisilaki, esitutkintalaki jne.)"

"Työturvallisuus, rikosoikeus, engl.+ruotsi ammattisanasto"

"Viestintä ja radioliikenne, rikosoikeus ja yleinen poliisihallinto."

7 KÄYTÄNNÖLLISET HARJOITUKSET SEKÄ TYÖHARJOITTELU- JA KENTTÄJAKSOT

Vaikuttavuusarvioinnin kyselylomakkeessa ei ole kysymyssarjaa, joka kohdistuisi suoraan käytännöllisiin harjoituksiin tai koulutuksen aikaisiin harjoittelu- ja kenttäjaksoihin. Käytännöllisen harjoittelun teema on kuitenkin noussut jokaisella arviointikerralla esiin valmistuneiden poliisien antamissa avoimissa vastauksissa. Vuoden 2015 arviointitutkimuksessa käytännöllistä harjoittelua ja työharjoittelu- ja kenttäjaksoja koskeva osuus lisättiin raportin rakenteeseen omana lukunaan ja tätä käytäntöä jatketaan myös tässä tutkimuksessa.

Valmistuneet poliisit arvostavat ehkä kaikkein eniten oman tutkintokoulutuksensa kokonaisuudessa käytännöllisiä harjoituksia sekä työharjoittelu- ja kenttäjaksoja poliisilaitoksilla. Vastauksissa toistuu muutamia oppimisen ja siten myös koulutuksen kehittämisen kannalta tärkeitä seikkoja. Valmistuneet poliisit kirjoittavat monissa vastauksissa, että poliisin ammatti on ytimeltään sellainen, että sen oppii tekemällä. Poliisin ammatin juridinen perusta, teknisiä ja taktisia asioita koskevat teoreettiset opinnot sekä muut teoriapitoiset oppiaineet ovat valmistuneiden käsityksen mukaan ammattitaidon tärkeitä osatekijöitä. Ammatti ja ammatilliset prosessit jäsentyvät kuitenkin lopulliseksi kokonaisuudeksi omakohtaisen ammatillisen kokemuksen kautta. Yksittäiset juridiset, tekniset ja taktiset asiat saavat konkreettisen merkityksen osana laajempaa ammatillista prosessia.

Perusasioiden käytännölliseen harjoitteluun ja ammatillisen kokemuksen kertymiseen tarjotaan monia tilaisuuksia koulutuksen aikana ja tutkinnon kokonaisuudessa käytännön harjoittelu vuorottelee teoreettisen oppiaineen kanssa. Tämä on ammatillisen oppimisen ja osaamisen näkökulmasta välttämätöntä oppiaineissa, joissa osaaminen on kehollistunutta tai joissa sen voi havaita ja oppia vain inhimillisen vuorovaikutuksen tilanteissa. Usein osaamisen voi havaita vain osana tilannetta, koska se ilmenee – on olemassa – yhtäältä osana toimintaympäristön tekijöitä ja asiakaskäyttäytymistä, ja toisaalta osana ammattinsa osaavan toimijan tilannekohtaisia ratkaisuja ja toimintaa. Voidaan puhua ammattispesifistä, tai ammatillisesti relevantista, tilannetajusta.

Minkä osaamisalueiden koulutuksesta et saanut mielestäsi riittäviä valmiuksia poliisin ammattiin? Millä osaamisalueilla poliisikoulutuksessa olisi eniten kehittämistä?

"Enemmän käytäntöä."

"Eniten kehittämistä on käytännön harjoitusten osalta raskaan liikenteen valvontaan liittyvissä asioissa. Omalta osaltani sain todella vähän käytännön harjoittelua rikostutkinnasta, koska olin kenttäjaksosta 95 % kentällä. Mielelläni olisin ollut enemmän myös tutkinnassa."

"Kun perusasiat on käyty teoriassa läpi parhaiten oppii käytännössä. Harjoittelussa oppii tietysti siis eniten."

"Moniammatillisen näkökulman lisääminen poliisityössä. Harjoittelupaikasta johtuen (...) olin kentällä vain 12 viikkoa koko koulutuksen aikana! Pitäisi olla tasaiset olosuhteet kaikille."

"Työharjoittelu. Pitäisi olla kaikille monipuolinen/ohjattu tutustuminen poliisiaseman välineistöön, toimintaan ja ohjaavat ohjaajat. Lisäksi se, että harjoittelussa olisi oltava tietty aika eri poliisitoiminnan alueilla ettei resurssien takia joudu jäämään tietyistä osa-alueista paitsi tai jää hyvin vähälle."

Mitkä olivat niitä poliisikoulutuksen osaamisalueita, joilta sait mielestäsi parhaat valmiudet poliisiin ammattiin?

"Eniten opin harjoittelussa. Koulu antoi hyvät valmiudet kaikkeen, itse työn oppii tekemällä kokeneempien ohjauksessa."

"Erilaiset asiakaskohtaamista koskevat harjoitteet olivat tärkeitä. Toki on myös osattava perusteet minkä pohjalta toimitaan."

"Erilaiset käytännön tehtävät ja harjoitukset autenttisissa olosuhteissa. Lisäksi harjoittelujaksot olivat erittäin tärkeitä."

"Hankala sanoa oppiainetta mutta jälkikäteen koen erittäin hyödylliseksi sen, että aktiivisesti töissä oleva poliisimies osaa/pystyy kertomaan, minkälaista työ todellisuudessa on tai voi olla, ei pelkästään ääriesimerkkejä."

"Harjoittelu ja kenttäjakso."

"Käytännön harjoitteet ja erilaiset toiminnalliset harjoitteet."

"Käytännön harjoittelu yhdessä aiemman koulutuksen kanssa"

"Mielestäni harjoittelujaksoilla vasta oppi poliisityön perusteita, koululla opetetut asiat tuntuivat täysin irralliselta eikä niitä pystynyt samalla tavalla oppimaan kuin työn kautta."

"Oli kyse mistä asiasta hyvänsä, niin mitä paremmin se saatiin opetuksessa ns. herätettyä eloon taitavan opettajan tai hyvän elävän esimerkin kautta, niin ne asiat jäivät parhaiten mieleen."

"Operatiivisten tilanteiden harjoittelu ja niiden jälkipurku. Voimankäytön harjoitukset olivat hyviä ja opettavaisia."

"Praktikperioderna. I skolan praktiska övningar av case och i praktiken användningen av olika register."

"Tekninen osaaminen yleisesti ja tiedetään mistä yleensä työpaikalla puhutaan. Poliisityö itsessään lähestulkoon aivan eri maailma kuin poliisikoulu."

"Yrket ute på fältet. Flesta övningar var alltid överdrivet aggressiva och man brotades och hamnade använda maktmedel. Min erfarenhet på fältet är helt annorlunda. Men p.g.a att man alltid övade på detta sätt så är man även beredd när det händer."

8 KOULUTUKSEN ALAKOHTAINEN MOTIVAATIO JA URASUUNNAT

Valmistuneilta poliiseilta kysyttiin erikoistunutta poliisiosaamista koskevien kysymysten rinnalla, kuinka vahvan motivaation koulutus tuotti eri tehtäväalueille, valvonta- ja hälytystehtäviin, liikennevalvontatehtäviin ja rikostutkinnan tehtäviin. Lisäksi heiltä kysyttiin kyselyn viimeisessä osassa, mitkä tehtävät ja tehtäväalueet heitä kiinnostavat omalla urallaan kaikkein eniten.

Näillä kysymyksillä on merkitystä, kun suunnitellaan ja kehitetään Poliisiammattikorkeakoulun rekrytointiprosessia, harjoittelu- ja kenttäjaksojen toteutusta ja täydennyskoulutusta. Niillä on oma merkityksensä myös poliisilaitosten näkökulmasta, kun pohditaan rekrytointeja ja tehdään urasuunnitelmia (valmistuneet poliisit, kokeneet poliisit, siviilityövoima).

8.1. Koulutuksen tuottama motivaatio valvonta- ja hälytystoiminnan, liikennevalvonnan ja tutkinnan tehtäviin

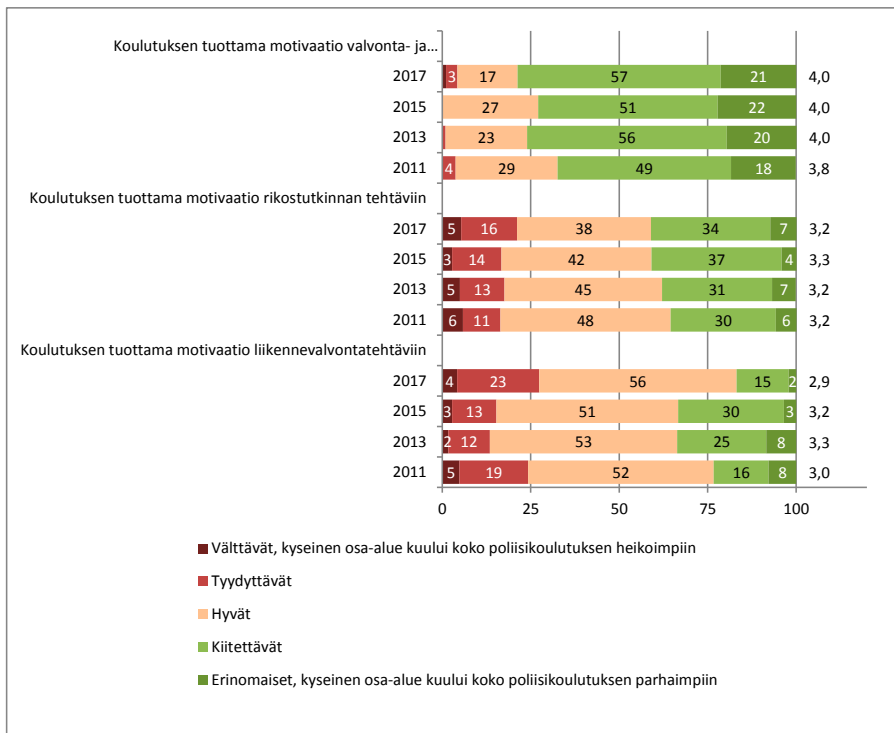
Poliisikoulutukseen ja poliisin ammattiin hakeuduttaessa motivaation kiintopisteenä on tavallisesti valvonta- ja hälytystoiminta. Aiemmassa tutkimuksessa on havaittu, että poliisikokelaat arvostavat valvonta- ja hälytystoimintaa myös koulutusaikana siinä mielessä, että koulutuksen tuottama motivaatio valvonta- ja hälytystehtäviin koetaan paremmaksi kuin koulutuksen tuottama motivaatio liikennevalvontaan tai tutkintaan. Sama suunta havaitaan myöhemmin myös omaa uraa koskevissa kiinnostuksen kohteissa: valmistuneet poliisit hakeutuvat omalla urallaan mielellään valvonta- ja hälytystoiminnan tehtäviin.

Tämän tutkimuksen perusteella koulutuksen tuottama motivaatio valvonta- ja hälytystehtäviin on edelleen korkealla tasolla. Yhteensä 78 % vastaajista katsoo, että poliisikoulutuksen tuottama motivaatio valvonta- ja hälytystoiminnan tehtäviin oli kiitettävää tai erinomaista siten, että kyse oli koko poliisikoulutuksen parhaista puolista.

Tutkinnassa ja liikennevalvonnassa tilanne on erilainen. Tutkinnassa motivaatio näyttää ajan kuluessa ainakin jossakin määrin polarisoituneen sillä tavoin, että yhtäältä tutkintaan vahvasti motivoituneita, ja toisaalta niitä, jotka katsovat ettei tutkinta suuremmin motivoi, on aiempaa enemmän. Asteikon neutraaliin keskiosaan sijoittuvia arvioita on aiempaa vähemmän.

Liikennevalvonnassa tilanne on kehittynyt huonompaan suuntaan vuoden 2015 arviointituloksiin verrattuna. Koulutuksen tuottama motivaatio liikennevalvonnan tehtäviin koetaan uusimmassa vaikuttavuusarvioinnissa huonommaksi kuin aiemmissa vaikuttavuusarvioinneissa.

Tähän saattaa vaikuttaa se, että valmistuneilla poliiseilla on kokemusta liikennevalvonnan tehtävistä vähemmän kuin aiemmin. Yleisesti ottaen ei näet ole niin, että motivaation ja osaamisen keskinäinen vaikutusyhteys olisi vain ja ainoastaan yksisuuntainen, motivaatiosta kokemukseen ja osaamisen kertymiseen. Motivaatio usein seuraa syvällisestä perehtymisestä aihealueeseen, aihealueen oppimisesta ja sen hallinnasta ja osaamisesta. Ihmiset usein kiinnostuvat omasta ammattialastaan vähitellen. Kun kokemusta ja osaamista kertyy, he mieltävät oman alansa jatkuvasti yhä kiehtovampana ja motivoivampana.

Kuvio 8.1. Koulutuksen tuottama motivaatio valvonta- ja hälytystoiminnan, tutkinnan ja liikennevalvonnan tehtäviin 2011–2017

- Koulutuksen tuottama motivaatio valvonta- ja hälytystoiminnan tehtäviin
- Koulutuksen tuottama motivaatio tutkinnan tehtäviin
- Koulutuksen tuottama motivaatio liikennevalvonnan tehtäviin

8.2. Urasuunnat

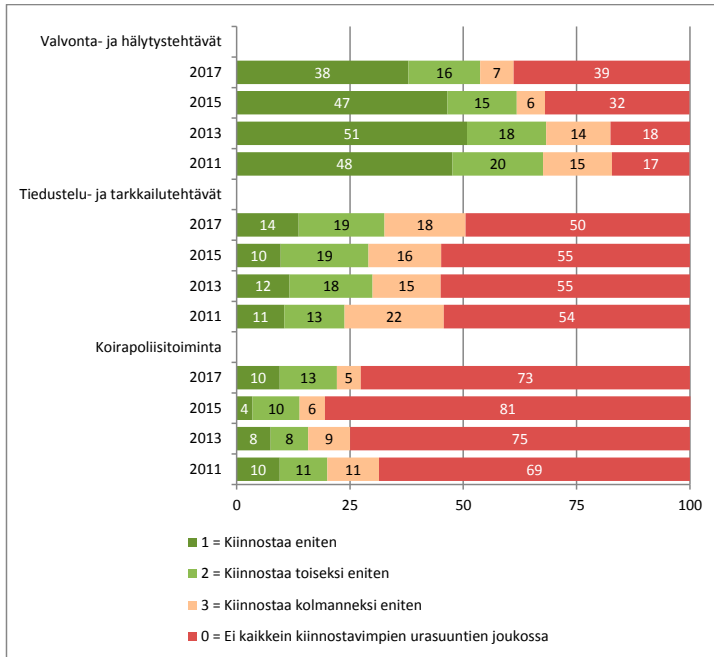
Kyselyn loppupuolella vastaajille esitettiin kysymyksiä uranäkymistä poliisissa. Aluksi esitettiin tulevaa uraa koskeva kysymys (ks. luku 9.2. ja kuvio 9.2.), jonka jälkeen niille, jotka näkivät todennäköisimmäksi vaihtoehdoksi työn jatkamisen poliisissa (noin 95 %), esitettiin seuraava jatkokysymys:

"Jos jatkat poliisihallinnon palveluksessa, niin mitkä tehtäväalueet sinua erityisesti kiinnostavat poliisissa? Mainitse tärkeysjärjestyksessä kolme tärkeintä

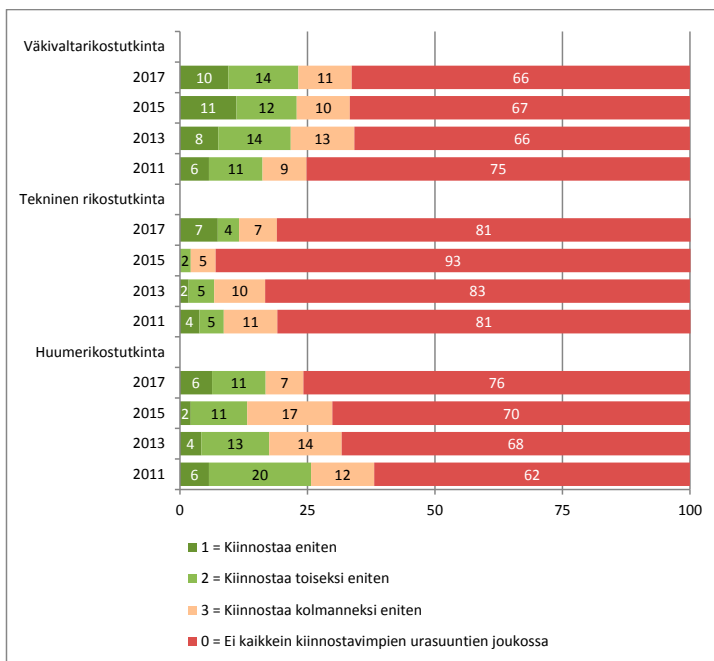
- 1 = kiinnostaa eniten
- 2 = kiinnostaa toiseksi eniten
- 3 = kiinnostaa kolmanneksi eniten"

Tulokset raportoidaan kuvioissa 8.2.–8.5. Kuvioissa raportoidaan ne tehtäväalueet, jotka kiinnostivat vähintään 2 %:a vastaajista kaikkein eniten omalla tulevalla urallaan. Valvonta- ja hälytystehtävien kiinnostavuus on jonkin verran vähentynyt, mutta ne nähdään edelleen kiinnostavimmaksi tehtäväalueeksi tulevalla uralla (38 % tähän kysymyssarjaan vastanneista raportoi, että nämä tehtävät kiinnostavat tulevalla uralla kaikkein eniten). Kiinnostavimpien tehtäväalueiden joukkoon kuuluivat myös tiedustelu- ja tarkkailutehtävät (14 %) sekä koirapoliisitoiminta (10 %). Myös väkivaltarikostutkinta kiinnostaa suhteellisen monia (10 %).

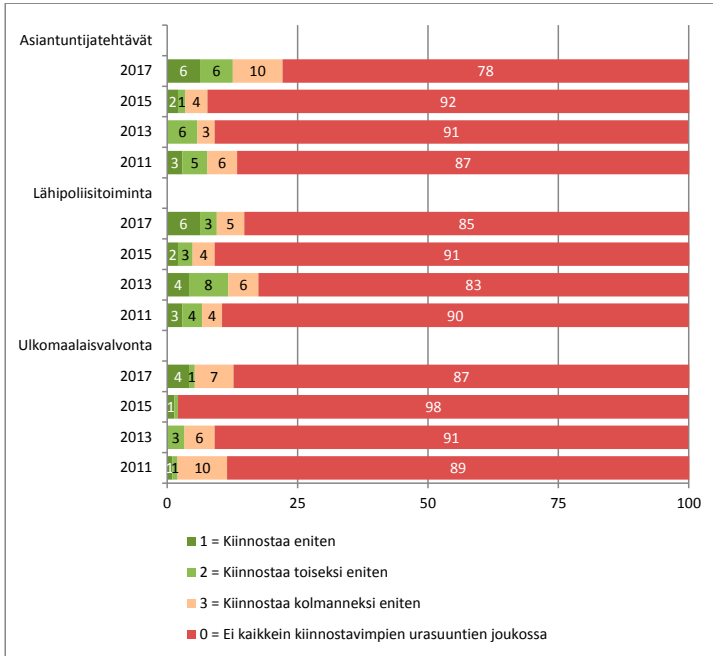
Jos tarkastellaan kehityssuuntia, voidaan todeta, että liikennevalvonnan ja huumerikostutkinnan suosio on viime vuosien kuluessa vähentynyt. Tiedustelu- ja tarkkailutehtävien ja viime aikoina erityisesti asiantuntijatehtävien ja ulkomaalaisvalvonnan suosio on kasvanut.

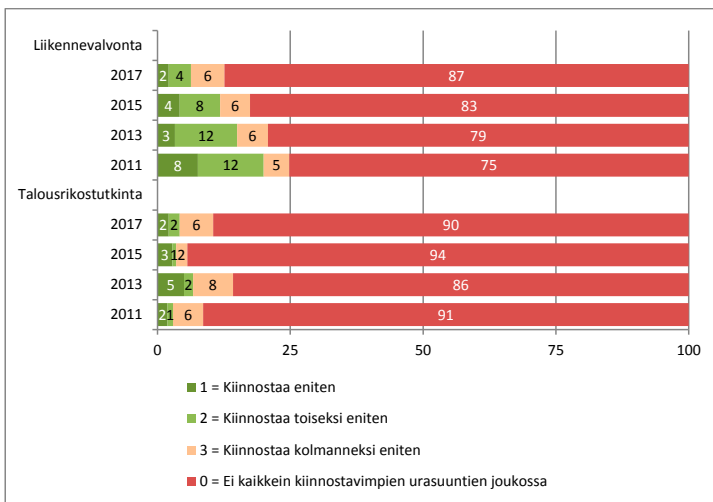
Kuvio 8.2. Kiinnostus valvonta- ja hälytys-, tiedustelu- ja tarkkailu- sekä koirapoliisitehtäviin

Kuvio 8.3. Kiinnostus väkivalta-, tekniseen ja huumerikostutkintaan

Kuvio 8.4. Kiinnostus asiantuntija-, lähipoliisitoiminnan ja ulkomaalaisvalvonnan tehtäviin

Kuvio 8.5. Kiinnostus liikennevalvonnan ja talousrikostutkinnan tehtäviin

9 SITOUTUMINEN JA URATASOT

Valmistuneilta poliiseilta kysyttiin motiivimittarin jälkeen, hakeutuisivatko he uudelleen poliisikoulutukseen ja poliisin ammattiin, jos saisivat tehdä valintansa uudelleen nykyisen elämäkokemuksensa valossa. Tämän lisäksi heiltä kysyttiin lomakkeen loppupuolella, että jos he ajattelevat omaa tulevaa uraansa poliisissa, niin mikä on pitkällä aikavälillä kaikkein todennäköisin vaihtoehto omalla uralla (useita vaihtoehtoja, ks. kysymykset, alla).

"Hakeutuisitko uudestaan poliisikoulutukseen ja poliisin ammattiin, jos saisit tehdä ammatinvalintasi nykyisten tietojesi ja elämäkokemuksesi perusteella? [Kyllä, En]

Miksi? Voit halutessasi kuvata keskeiset syyt tässä omin sanoin"

"Jos arvioit tulevaa ammattiuraasi, niin mikä seuraavista on oman arviosi mukaan todennäköisin pitkän tähtäyksen vaihtoehto omalla urallasi? Tulen toimimaan..."

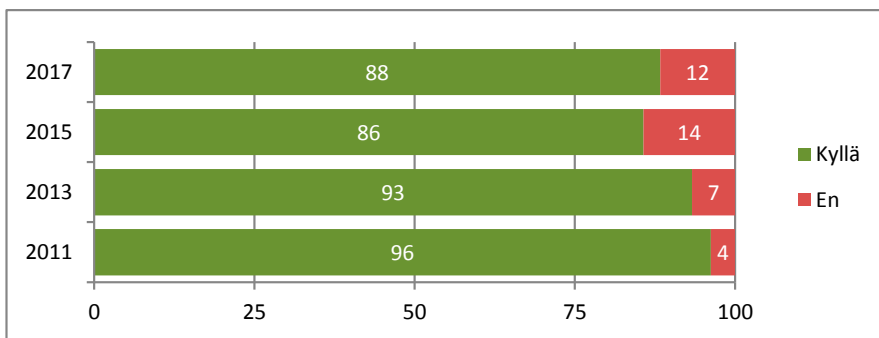
- Poliisin ammatissa miehistötehtävissä
- Poliisin ammatissa alipäällystätehtävissä
- Poliisin ammatissa päällystätehtävissä
- Poliisin ammatissa muissa tehtävissä (asiantuntijatehtävät tms.)
- Turvallisuusalan tehtävissä poliisihallinnon ulkopuolella
- Vaihdan alaa kokonaan, en jatka turvallisuusalan tehtävissä*

*Jos vaihdat alaa kokonaan, niin mistä syystä?"

Kumpaakin edellä mainittua kysymystä seurasi avokysymys, johon valmistuneet poliisit saivat halutessaan antaa omasanaisen vastauksen. Seuraavassa kuvataan strukturoitujen kysymysten jakaumatulokset vuosien 2011–2017 tutkimuksista ja raportoidaan vastauksia, joita valmistuneet poliisit antoivat avokysymyksiin. Vastaukset ensimmäiseen kysymykseen jaetaan raportoinnissa kahteen osaan, niihin, joissa vastaaja oli antanut strukturoituun kysymykseen kielteisen vastauksen ("en") ja niihin, joissa vastaaja oli antanut siihen myönteisen vastauksen ("kyllä").

9.1. Hakeutuisitko poliisikoulutukseen ja poliisin ammattiin uudelleen?

Kyselyyn vastanneista valmistuneista poliiseista 88 % hakeutuisi uudestaan poliisikoulutukseen, jos saisi tehdä ammatinvalintansa nykyisten tietojensa ja elämäkokemuksensa perusteella. Kielteinen suunta, joka havaittiin huonon työllisyystilanteen aikana vuosina 2013 ja 2015, on kääntynyt, ja osuus on nyt suurempi kuin vuoden 2015 tutkimuksessa. Taso ei ole vielä yhtä hyvä kuin vuosina 2013 ja 2011, jolloin selvästi yli 90 % vastanneista ajatteli, että hakeutuisi uudelleen poliisikoulutukseen, jos tekisi valintansa nykyisten tietojensa ja elämäkokemuksensa valossa (ks. Kuvio 9.1).

Kuvio 9.1. Hakeutuisiko uudestaan poliisikoulutukseen ja poliisin ammattiin?

"En"

"Ammattiin opiskellessa oletin, että valtio arvostaa poliiseja. Nykyinen hallitus tuntuu halveksuvan meitä. Keikoille mennään ilman tukea. Asemia lakkautetaan. Tautopaikat lopetetaan. Tutkinnassa on yli 100 juttua. Resurssit eivät riitä. Me hukutaan töihin. Apua"

"Ei enää tunnu siltä, että työntekijöitä arvostetaan työnantajan puolelta. Jatkuvasti vaikeutetaan työntekoa ja kuitenkin edellytetään, että tehdään töitä kuten ennen. Uudistuksia tehdään kuuntelematta niitä joita se koskee ja väkeä vähennetään ajattelematta seurauksia. Hieno ammatti poljetaan vähitellen niin syvälle suohon, että sitä on enää vaikea sieltä pelastaa."

"En todennäköisesti tässä iässä ja tässä perhetilanteessa enää lähtisi uudestaan opiskelemaan."

"En usko että enää hakisin. Töiden jatkuvuuden epävarmuus ja liian niukat resurssit työn tekemiseen vaikuttavat negatiivisesti sekä jaksamiseen että motivaatioon."

"Hankala sanoa. Jos nyt vähennetään poliisien määrää 6500, niin ei koskaan tarvitse enää töihin mennä. Silloin hukkasin vuosia elämästäni tavoitellessani omaa unelmaa. Koulu pelaa koko ajan omaa peliään. (...) valehtelee julkisuuteen minkä ehtii tulevasta. Opiskelijoita lisää."

"Ilman opintososiaalisia etuuksia ei olisi mahdollista perheellisen ja asuntovellallisen opiskella. Varsinkaan pitkstä matkasta."

"Opintososiaaliset edut käytännössä poistuivat, mikä poistaisi käytännössä täysin intressini hakea nykyiseen koulutukseen."

"Työ ei ole vastannut odotuksia. Halusin monipuoliseen ja mielenkiintoiseen työhön, tällä hetkellä leikin lähinnä sihteerinä konttorissa. Motivaatio on lyöty minimiin, eikä laitoksen johtajat osaa muuta kuin levitellä käsiään. En koe auttavan ihmisiä tarpeeksi tällä hetkellä tässä tehtävässä."

"Tällä hetkellä minulla ei olisi mahdollisuutta hakeutua poliisikoulutukseen nykyisellä opintorakenteella. Esteenä olisi taloudelliset kysymykset ja perheen yhdistäminen opiskeluun. Vanhamuotoiseen koulutukseen silloisine opintososiaalisine etuineen antoi mahdollisuuden kouluttautua poliisiksi."

"(...)"

Yksi vastaaja ei vastannut kyllä eikä ei, mutta pohti tilannettaan seuraavalla tavalla.

"Mycket oklart. Ibland är alltid riktigt bra och ibland känns det som att alla är negativa och att ingen vill jobba som polis och det smittar av sig. Mycket negativitet."

"Kyllä"

"Ammatti on vastannut melko hyvin sitä, mitä kuvittelin sen olevan. Motivaattorit ovat pysyneet tähän asti melko samankaltaisina."

"Ammatti on vastannut odotuksiani ja nautin tekemästäni työstä."

"Hain alun perin kouluun intuition perusteella; kävin mielessäni ja saatavilla olevan tiedon valossa läpi mitä kaikkea ammatti voisi sisältää ja ajattelin ammatin olevan mielekäs ja vaihteleva. Kuitenkin vasta työssä ollessa pystyy tietämään mitä kaikkea tämä työ todellisuudessa sisältää, eikä ennakkomieli kuva vastannut lainkaan todellisuutta. Onneksi todellisuus on ollut positiivinen yllätys."

"Hakeutuisin samoista syistä kuin edellä ilmoitin, mutta nykyinen ammattikorkeakoulumuotoinen opiskelu ei sopisi enää tämän hetkiseen elämän tilanteeseen."

"Jag ville alltid bli polis, ända sedan lågstadiet. Den känslan släpte aldrig."

"Juuri poliisin ammatissa VHT-sektorilla on sellaisia työtehtäviä, joita voisin kuvitella tekeväni vielä parin kymmenen vuodenkin kuluttua."

"Kaltaiselleni "uteliaalle" luonteelle ammatti sopii kuin peukalo nenään. Tiedonhankinta ja osasten yhteensovittaminen sekä johtolankojen ajaminen ovat asioita, joille ei löydy vastaavuutta "siviilipuolelta" (pois lukien tutkiva media)."

"Kohtuullisen varma toimeentulo & monipuoliset tehtävät organisaation sisällä sekä mielenkiinto poliisin tehtäviin."

"Kokemukset poliisin työstä ovat vahvistaneet intoani poliisin työhön. Tehtävät ovat olleet mielenkiintoisia ja vaihtelevia. Ainoastaan nykytilanteessa oleva epävarmuus töiden jatkumisesta häiritsee."

"Koska edellä mainittujen syiden takia haluaisin tehdä poliisin työtä. Haluan auttaa ihmisiä, tehdä erilaisia ja monipuolisia työtehtäviä ja olla ihmisten kanssa tekemisissä."

"Luultavasti hakeutuisin, mutta jos henkilöstötilanne ei tästä parane ja sen myötä työkuorma vähene, niin en suosittelisi toiselle."

"Lähellä etten hakeutuisi... Työtaakka alkaa paikoitellen olemaan sietämätön. Kyse ei enää ole rikosten tutkimisesta vaan asiakirjojen käsittelystä ja pakko-
tahtisesta suorittamisesta."

"Med facit på hand upplever jag att jag via min yrkesutövning på vissa för mig personligen elementära plan kan få tillstånd en förändring. Som ett exempel ungdomars trafikbeteende/användandet av rusmedel. Jag är inte naiv, det lyckas endast i enstaka fall, men oavsett. Ett annat viktigt element är den dagliga kontakta med kunderna."

"Mielenkiintoinen ja mielekäs työ, jossa mahdollisuus kouluttautua eri tehtäviin."

"Mielenkiintoinen työ, mahdollisuus monenlaisiin/erilaisiin työtehtäviin."

"Mielenkiintoinen, monipuolinen ja paikoin jännittävä työ, jonka koen merkitykselliseksi ja jossa on mahdollista kehittyä ja edetä"

"Monipuolinen työ, kun saa vakituisen viran, varma toimeentulo, etenemismahdollisuudet, yhteiskunnallisesti vaikuttava ammatti, omalla tekemisellä voi vaikuttaa ihmisten elämään."

"Mångsidigt arbete, varierande arbetsdagar, sammanhållning bland kollegor."

"Månsidigt arbete. Får jobba ute bland människor. Trevliga kollegor. Praktiskt jobb."

"Nautin jokaisesta työpäivästä ja pidän lähes jokaisesta työtehtävästä, joka tulee vastaan. En voi kuvitella muuta yhtä antoisaa työtä. Poliisin yhteisö on ainutlaatuinen, tiivis, kannustava ja tukeva."

"Odotukset ammatista ovat jopa ylittyneet. Koen sopivani työhön ja viihdyn nykyisessä paikassani ja tehtävässäni."

"Olen viihtynyt kenttätehtävissä hyvin, se on vastannut sitä minkä vuoksi olen poliisikouluun hakenut. Pettymys on ollut se, että omien urasuunnitelmien mukaiseen yksikköön on vaikea päästä (järjestyspoliisi)."

"Olisi ollut järkevää hankkia jokin muu tutkinto ennen poliisikoulua (yo-pape-reiden lisäksi)."

"On vastannut odotuksia."

"Opintososiaalisten etujen karsiminen saisi miettimään kaksi kertaa ennen kuin hakisin. Työssä ja opiskelussa ei valittamista."

"Opintososiaalisten etujen päättyminen saisi varmasti ajattelemaan tarkkaan hakisinko uudestaan. Opintotuki ei pelkästään riitä kattamaan kuluja asumis-tuenkaan kanssa."

"Pidän edelleen työstäni mutta toivon toki, että tulevaisuudessa minun on mahdollisuus kouluttautua ja toimia eri tehtävissä. Mikäli riittävää vaihtelua ei löydy niin olen valmis vaihtamaan ammattia."

"Pidän kovasti poliisin työstä ja pidän kovasti myös työyhteisöstäni. Eniten mieltä vain painaa se, että kuinka kauan pitää olla epävarma töiden jatkuvuudesta."

"Poliisin työ on eräänlainen näköalapaikka moniin yhteiskunnallisiin asioihin ja saa tietoa, jota muuten ei saisi."

"Poliisin työ on monipuolista. Hyvät mahdollisuudet vaihtaa tehtäväkuvaa poliisiorganisaation sisällä (esim. kiertomahdollisuus)!"

"Poliisin työt kiinnostaa edelleen, mutta kun on nyt vähän nähnyt tuota hallinnollista puolta, niin sen myötä työssä viihtyvyys on merkittävästi alentunut. En myöskään tiedä, olisiko kouluttautuminen taloudellisesti mahdollista, kun enää ei ole samoja opintososiaalisia etuja kuin ennen."

"Sanotaan että enemmän kyllä kuin ei. Suurin syy mielipiteeni muuttumiseen (ei suuntaan) on se, että koen että voisin tehdä enemmän jollakin muulla alalla. Energia, ICT. Toivon että voin jatkossa hyödyntää paremmin kokonaisuuden näkemystä ja poliisin ammattia. Nähtäväksi jää."

"Sosiaalinen työ, kohtuullinen palkka, työkaverit"

"Suhteellisen lyhyestä työurastani huolimatta käsitykseni poliisin ja poliisihallinnon työtehtävien monipuolisuudesta on vahvistunut. Poliisin ammatti tarjoaa lähes rajattomilta vaikuttavat mahdollisuudet oman osaamisensa kehittämiseen ja erilaisten yhteiskunnallisten ilmiöiden oikeudelliseen tarkasteluun."

"Trivs!"

"Työ on monipuolista ja haastavaa. Työyhteisö on aivan mahtava. Ainoa iso miinus on se, että yli 2 vuotta töissä samassa paikassa eikä vielääkään tietoa VAKIVIRASTA. Tämä luo pientä stressiä ja painetta."

"Työ on tarjonnut kaikkea sitä mitä olen toivonut ja olen kokenut täydentäväni työyhteisöä. Oikeusturvan heiketessä ja koulutusuudistuksen jälkeen harkitsisin kuitenkin asiaa vielä pidempään."

"Työ on vastannut odotuksia."

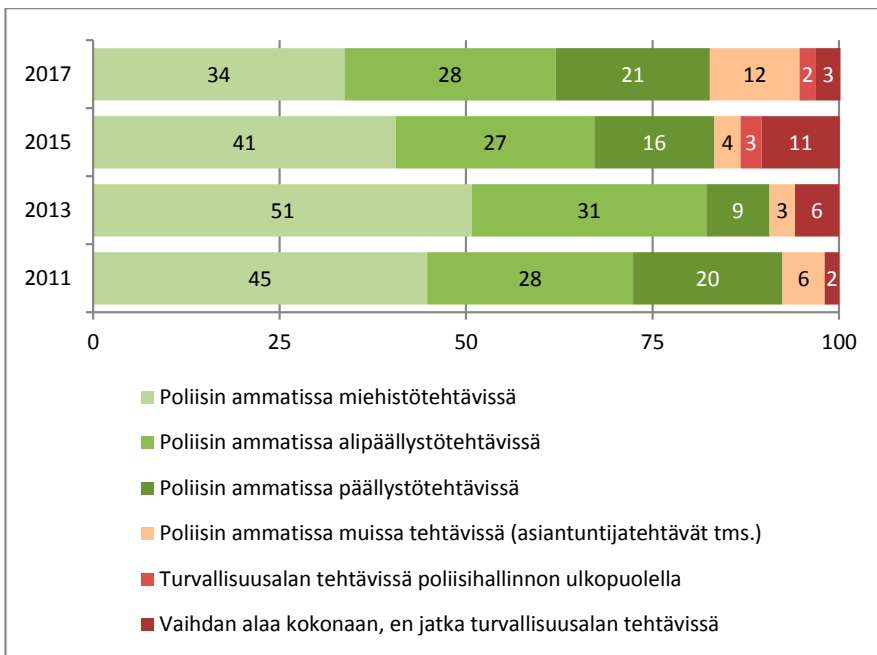
"Työ ulkomaalaispoliisissa on mielenkiintoista ja vaihtelevaa - olen "unelma-ammattissani!"

"Työn huonoja puolia ei ennen käytännön työtä osannut havainnoida eikä arvioida, mutta loppupeleissä työn hyvät puolet ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus voittavat työn huonot puolet."

"Vaikka olenkin pettynyt poliisihallinnon henkilöstöpolitiikkaan, pidän työstäni. Tarkoitin tällä sitä, että hallinnon sisällä on tarjolla enää ainoastaan keppiä (porkkanat on jo syöty!!!). Näin ollen ammatin täytyy olla todellinen kutsumus, jota tämä VIELÄ minulle on."

9.2. Todennäköisin uravaihtoehto omalla ammattuuralla

Kyselyyn vastanneista valmistuneista poliiseista 94.6 % arvioi, että todennäköisin pitkän tähtäyksen vaihtoehto omalla ammattuuralla tulee olemaan työ poliisihallinnossa (miehistössä, alipäällystössä, päällystössä tai muissa poliisihallinnon tehtävissä) (86.7 % vuoden 2015 tutkimuksessa). Osuus on ollut suurempi vain vuoden 2011 tutkimuksessa (98.1 %). Painopiste poliisin sisällä on kuitenkin erilainen kuin vuoden 2011 tutkimuksessa. Päällystössä ja alipäällystössä itsensä näkevien osuudet

Kuvio 9.2. Jos arvoit tulevaa ammatturaasi, niin mikä seuraavista on oman arviosi mukaan todennäköisin pitkän tähtäyksen vaihtoehto omalla urallasi? Tulen toimimaan...

ovat lähes prosenttiyksikölleen samat kuin vuoden 2011 tutkimuksessa, mutta niiden osuus, jotka näkevät todennäköisimmäksi vaihtoehdoksi miehistötehtävät, on vähentynyt noin kymmenellä prosenttiyksiköllä (34 % vuoden 2017 tutkimuksessa, 45 % vuoden 2011 tutkimuksessa). Niiden osuus, jotka katsovat todennäköisimmäksi vaihtoehdoksi asiantuntijatehtävät, on kaksinkertaistunut (12 %, 6 %, vastaavasti) (ks. Kuvio 9.2).

Jos vaihdat alaa kokonaan, niin mistä syystä?

"Alan vaihdon näen tarpeelliseksi, mikäli poliisihallinto/valtio ei saa poliisitehtävien hoitamista toimivammaksi. Ei voida olettaa, että poliisi venyy loputtomiin töissä vrt. palkkaus vrt. tehtävien määrä."

"En ole päässyt etenemään urallani."

"En osaa vielä sanoa mitä haluan, kaikki vaihtoehdot avoinna. En ole vielä sinut sen kanssa, että työskentelen valtiolle. Yksityinen puoli vetää puoleensa, mutta aika näyttää."

"Erittäin huono työllisyystilanne Pohjois-Suomessa työsuhteet muutaman kuu-
kauden pätkiä vakituisiin virkoihin valitaan laitoksen ulkopuolisia henkilöitä virkaiän perusteella vaikka määräaikaisillakin kertynyt työkokemusta useita vuosia"

"Jos en tässä lähivuosina saa mieleistäni vakituista poliisityötä kotiseudultani, niin joudun miettimään pysyvämpiä ratkaisuja muista töistä."

"Koska tulen olemaan työtön tai poliisi"

"Koska töitä ei ole poliisihallinnossa. Tai ainakaan sellaisia joita voisin ottaa vastaan. Työtarjoukset ovat usein lyhyitä määräaikaisuuksia ja itse perheellisenä, sekä asuntolainallisenä en voi ottaa sitä riskiä, että jäisin työttömäksi lyhyen määräaikaisuuden jälkeen."

"Min ambition är att klättra i näringskedjan inom polisen, men om man vill göra det på svenska sätts vissa begränsningar (t.ex. svensk befälsutbildning endast vast 10-15 år). Vidare företaller man endast vara en spelknapp. Ens personliga färdigheter och resultat värdesätts inte. Beträffande detta är löneklasserna och den personliga löneprocenten (hts) ett utomordentligt exempel. Från förman-shåll hittas det hela tiden på nya ursäkter för att inte behöva nöja dessa. Det handlar om tiar, men det hans eller hennes insats och framåtsträvanden inte värdesätts börjar det ganska fort att tära på motivationen."

"Normala arbetstider, bättre lön"

"Olen pohtinut lisäopiskelua vaihtoehtona, ei kuitenkaan ajankohtainen asia."

"Palkkaus ja eläkeikä"

"Rajut säästöt. Ei tarjolla töitä. Loppuvuodesta pitää säästää jo myönnetystä budjetista 500 000e, mikä tietää määräaik. monoa. Tuleva näyttää vielä huonommalta."

"Tavoitteeni on edetä uralla, kehittää itseäni ja pyrkiä vaativampiin ja vastuullisempiin tehtäviin. Joko poliisihallinnossa tai sen ulkopuolella"

"Tulen joko etenemään uralla tai vaihtamaan alaa. Vanhempana konstaapelina en aio eläköityä, sillä työstä ei saa tällaisenaan riittävästi motivaatiota ja innostusta."

"Tulen toimimaan miehistötehtävissä ja toivottavasti ennalta estävän toiminnan parissa."

"Työ ei ole vastannut odotuksia ja siirtyminen muihin tehtäviin laitoksen sisällä on tehty liian vaikeaksi. Motivaatio tutkimuksessa olemiseen on tällä hetkellä lähellä nollaa - ikävä kyllä."

"Työntekijään oikeusturvan heiketessä ammatinvaihto on yhtenä vaihtoehtona."

9.3. Valmistuneiden poliisien aspiraatiotaso: naispoliisit ja miespoliisit

Naispoliisien ura on erilainen kuin miespoliisien. Näyttää siltä, että naispoliisit etenevät urallaan jonkin verran hitaammin kuin miespoliisit. Esimerkiksi tutkinnon ja ammattitehtävien keskinäinen vastaavuus ei ole työkokemus vakioitunakaan aivan niin hyvä kuin miespoliiseilla (työkokemuksen vakioivasta uravertailusta ks. Vuorensyrjä, 2014a). Yhdeksi syyksi on arveltu niin sanottujen aspiraatiotasoeroa. On ajateltu, että naispoliiseilla omaa uraa koskeva tavoitetaso olisi alempi kuin miespoliiseilla.

Vaikuttavuusarviointitutkimusten perusteella näin ei kuitenkaan näyttäisi olevan (Vuorensyrjä, 2011; Vuorensyrjä & Ranta, 2013; Vuorensyrjä, 2015). Nais- ja miespoliisien tavoitetasoissa ei ole havaittu tilastollisesti merkitsevää eroa uran alkupuolella. Vaikuttavuusarviointien aineistojen havaintomäärät eivät ole toistaiseksi riittäneet varmoihin päätelmiin, mutta uuden aineiston avulla päätelmät alkavat tartentua.

Aspiraatiojakaumat eivät näytä olevan täysin yhteneviä, kun niitä tarkastellaan sukupuolen mukaan jaoteltuina (Taulukko 9.1). Miespoliisien joukossa, verrattuna naispoliiseihin, on enemmän niitä, jotka näkevät alipäällystätehtävät todennäköisimpänä vaihtoehtona omalla urallaan, naispoliisien joukossa vastaukset painottuvat jonkin verran enemmän miehistötehtäviin. Päällystätehtävien suhteen vastaavaa eroa ei kuitenkaan havaita. Sama pätee myös "muihin poliisihallinnon tehtäviin" (lähinnä asiantuntijatehtävät), turvallisuusalan tehtäviin poliisihallinnon ulkopuolella sekä turvallisuusalan vaihtamiseen johonkin kokonaan toiseen ammattialaan. Ei-parametristen testien perusteella Taulukon 9.1 jakaumat eivät eroa tilastollisesti merkitseväällä tavalla toisistaan ($L\chi^2 = 7.525$, $df = 5$, $p = 0.184$; $\chi^2 = 5.893$, $df = 5$, $p = 0.317$; $C = 0.113$).

Taulukko 9.1. Jos arvioit tulevaa ammattiuraasi, niin mikä seuraavista on oman arviosi mukaan todennäköisin pitkän tähtäyksen vaihtoehto omalla urallasi? Tulen toimimaan...

	Miehet	Naiset	Kaikki vastaajat
Poliisin ammatissa miehistötehtävissä	41 %	48 %	43 %
Poliisin ammatissa alipäällystötehtävissä	31 %	23 %	29 %
Poliisin ammatissa päällystötehtävissä	16 %	16 %	16 %
Poliisin ammatissa muissa tehtävissä (asiantuntijatehtävät tms.)	5 %	6 %	5 %
Turvallisuusalan tehtävissä poliisihallinnon ulkopuolella	2 %	0 %	1 %
Vaihdan alaa kokonaan, en jatka turvallisuusalan tehtävissä	6 %	7 %	6 %
	100.0 %	100.0 %	100.0 %
n/N	329/332	126/129	455/461*

* Neljän vastaajan sukupuoli ei ole tiedossa. Vastaajia vuosina 2011–2017 on ollut yhteensä 465 kappaletta.

Sama pätee toiseen keskeiseen urasitoutumista ja motiiviperustaa koskevaan kysymykseen ("Hakeutuisitko uudestaan poliisikoulutukseen ja poliisin ammattiin, jos saisit tehdä ammatinvalintasi nykyisten tietojesi ja elämäkokemuksesi perusteella?"). Mies- ja naispoliisien vastausjakaumien välillä ei tässä kysymyksessä havaita tilastollisesti merkitsevää eroa ($L\chi^2 = 1.286$, $df = 1$, $p = 0.257$; $\chi^2 = 1.218$, $df = 1$, $p = 0.270$; $C = 0.052$; $n/N = 455/461$).

Poliisin tulostietojärjestelmän (PolStat) vuotta 2016 koskevien tietojen perusteella koko vuoden keskimääräinen tilanne oli se, että noin neljäsosa alipäällystötutkinnon suorittaneista naisista toimi miehistötehtävissä (25.8 %). Noin kuudesosa päällystötutkinnon suorittaneista naisista toimi alipäällystötehtävissä (16.9 %). Miehillä vastaavat osuudet olivat 15.0 % ja 5.2 % (+ 1.3 %; päällystötutkinto, miehistötehtävissä). Taulukon 9.2 havainnot ovat samansuuntaisia kuin vastaavat havainnot aiemmasta tutkimuksesta (Sainio ym., 2007; Vuorensyrjä, 2014a; 2015). Aiemman tutkimuksen perusteella tämänsuuntainen ero naisten ja miesten välillä säilyy tilastollisesti merkitsevänä myös siinä tapauksessa, että työkokemuksen määrä otetaan analyysissä huomioon (ts. vakioidaan, ks. Vuorensyrjä, 2014a).

Taulukko 9.2. Virka-aseman ja koulutuksen keskinäinen vastaavuus sukupuolen mukaan Poliisin tulostietojärjestelmän tietokannassa, henkilöt, joilla on poliisin alipäällystö- tai päällystötutkinto

Koulutus	Sukupuoli	Virka-asema			
		Päälliköt, päällystö	Alipäällystö	Miehistö	
Alipäällystötutkinto*	Mies	1.2 %	83.9 %	15.0 %	1532 (100 %)
	Nainen	1.0 %	73.2 %	25.8 %	169 (100 %)
Päällystötutkinto**	Mies	93.5 %	5.2 %	1.3 %	288 (100 %)
	Nainen	83.1 %	16.9 %	0.0 %	20 (100 %)
Yhteensä		305	1 426	277	2008

Lähde: Helenius, Poliisin tulostietojärjestelmä PolStat, 2017

* 581514 Poliisialipäällystön virkatutkinto (PolStat)

** 581515 Poliisipäällystön virkatutkinto, 581516 Poliisipäällystön tutkinto, A-opinnot, 681501 Poliisipäällystön tutkinto (AMK) (PolStat)

10 OPETTAJIEN KOLUMNIT JA LÄHIESIMIESTEN ARVIOT

Tässä luvussa oppimisen ja osaamisen arvioinnille haetaan valmistuneiden poliisien itsearviointeja laajempi pohja. Puheenvuoron saavat sekä Poliisiammattikorkeakoulun opettajat että valmistuneiden poliisien lähiesimiehet.

Opettajien kolumneja pyydettiin tällä kerralla kielten opettajilta kahdesta eri syystä. Suomen kielen opetusta koskevat arviot ovat kehittyneet myönteiseen suuntaan. Suomen kielen hyvä hallinta oli tässä vaikuttavuusarvioinnissa suhteellisesti parhaaksi arvioitu yleinen ammatillinen valmius ja sitä koskevat arviot ovat parantuneet vuoden 2013 raportista vuoden 2015 raporttiin ja edelleen vuoden 2017 raporttiin. Suomen kielen opettajia pyydettiin kertomaan niistä pedagogisista ratkaisuista, joita opetuksessa on tehty. Toinen syy pyytää kolumneja nimenomaan kielten opettajilta oli se, että poliisin nykyisessä toimintaympäristössä kielitaidon merkityksen voidaan ajatella entisestään korostuneen, kun kielitaito ymmärretään laajasti. Esimerkkejä on useita. Viestintä on nopeampaa kuin aiemmin ja tiedotusvälineiden ja yleisön mahdollisuudet faktantarkistukseen ovat aiempaa paremmat. Viestinnän on oltava täsmällistä. Kulttuurien kirjo on kasvanut. Kulttuurien välinen kommunikatio ja kokonaisvaltainen kulttuurien välinen ymmärrys ovat välttämättömiä nykyisessä poliisityössä. Hybridivaikuttamisen välineiden avulla pyritään vaikuttamaan sekä kansalaisiin että viranomaisiin. Vaikuttamisyhteykset on osattava tunnistaa ja niitä on osattava tulkita.

Opettajien lisäksi tässä tutkimuksessa kuvataan myös lähiesimiesten arvioita valmistuneista poliiseista ja heidän osaamisestaan. Kuten tutkimuksen johdantoluvussa todettiin, lähiesimiesten vastausosuus jäi tässä tutkimuksessa niin pieneksi, että esimiesten antamasta palautteesta hyödynnetään nyt vain avovastaukset. Lähiesimiesten vastaukset strukturoituihin kysymyksiin eivät kuitenkaan mene hukkaan, vaan niitä tullaan hyödyntämään seuraavan vaikuttavuusarvioinnin raportissa vuonna 2019.

10.1. Anu Haikansalo & Terhi Solja: Suomen kielen opetuksen pedagogiset ratkaisut

Onnistuakseen oppimisen tulee aina olla mielekästä. Suomen kielen ja viestinnän opintokokonaisuuden mielekkyys ja hyvät oppimistulokset perustuvat paitsi työelämälähtöisiin sisältöihin myös vuosien mittaan hyväksi havaittuihin opetusmenetelmiin ja pedagogisiin valintoihin. Tarkoituksemme on tässä kolumnissa lyhyesti kuvata näitä valintoja ja pohtia, miksi suomen kielen hyvä hallinta oli vuoden 2017 vaikuttavuusarvioinnin raportissa suhteellisesti parhaaksi arvioitu yleinen ammatillinen valmius. Mitä on tehty ja tehdään oikein? Millaiset opetukselliset ratkaisut ja käytänteet ovat tuottaneet sekä opiskelijoille että heitä arvioineille esimiehille kokemuksen siitä, että poliisitekstien kirjoittamiseen ja viestintään on saatu hyvät eväät?

Opetuksen pohjan muodostavat oppimiselle asetetut tavoitteet. Suomen kielen (nyk. poliisiviestinnän) kirjoittamiseen liittyviksi osaamistavoitteiksi on poliisin perustutkinnon opetussuunnitelmaan kirjattu, että suoritettuaan opintojakson opiskelija osaa "kirjoittaa virkatekstit asiallisella yleiskielellä ja välttää tahattomat puhekielisytydet sekä kirjoittaa selkeää kertovaa tekstiä" sekä "soveltaa referoivan

kirjoittamisen tekniikoita virkateksteissä tarkoituksenmukaisella tavalla". Käytännössä opiskelijat harjaantuvat opinnoissaan erityisesti esitutkinnassa tarvittavien poliisitekstien kirjoittamiseen; kaikki opintojaksoon sisältyvä kirjoittaminen lähtee työelämässä tarvittavasta osaamisesta. Lisäksi opiskelijat tekevät projektityön jostakin poliisin erityisalasta. Näin he oppivat tuntemaan tulevaa toimintaympäristöönsä laajemmin ja samalla saavat myös projektityövalmiuksia sekä oppivat esiintymistä ja hankkimansa asiantuntemuksen jakamista.

Suomen kielen ja viestinnän opetuksen kehittäminen lähtökohtana on kentältä saatu palaute. Sen ydinsisältö on jo vuosia ollut se, että viestinnän opetus on poliisityön hallinnan kannalta keskeistä ja että sen merkitystä tutkinnossa tulisi entisestään vahvistaa. Opinnoissa korostetaan työelämälähtöisyyttä ja itseohjautuvuutta. Opiskelijat oppivat ottamaan vastuuta oppimisestaan ja tarkastelemaan omaa oppimisprosessiaan sen eri vaiheissa. Tätä edesauttaa monipuolinen ja monesta suunnasta saatava palaute: palautetta saadaan kirjallisesti ja suullisesti, teksteistä ja esiintymisestä sekä opettajalta, kentältä ja toisilta opiskelijoilta. Opiskelijat arvioivat useassa kohtaa myös itseään.

Esimerkkinä suomen kielen ja viestinnän opetuksesta esiteltäköön tehtäväkokonaisuus, joka sisältyy poliisi (AMK) -tutkinnon Poliisiviestinnän opintojakson toteutukseen (osajakso *Kirjoittaminen ja vuorovaikutustaidot esitutkinnassa*):

Opiskelijat on jaettu 2–4 hengen ryhmiin. Kullakin ryhmällä on oma aito rikostapauksensa, johon tutustutaan esitutkintapöytäkirjan avulla. Tehtävänä on seuravilla tunneilla esitellä oma tapaus muulle luokalle. Esitykset arvioidaan viestinnällisestä näkökulmasta: kuinka hyvin ”tutkijat” osaavat avata ja havainnollistaa oman tapauksensa yleisölle (luokka + opettaja), joka ei ennalta tiedä tapauksesta mitään.

Jokaisen ryhmäläisen on esiinnyttävä ja puhuttava esittelytilanteessa, jotta hänet voidaan arvioida. Yleisöstä aina kaksi arvioi kirjallisesti yhtä esiintyjää, samoin opettaja arvioi jokaisen. Esittely saa kestää noin 30 minuuttia, jonka jälkeen yleisö saa esittää kysymyksiä ”tutkijapoliiseille”. Heidän täytyy kyetä vastaamaan yleisön kysymyksiin, joten tapaukseen on siis perehdyttävä hyvin.

Kun tapaus on käsitelty loppuun, tilanne käydään suullisesti läpi (15 min): missä onnistuttiin ja missä olisi parantamisen varaa, miltä ”tutkijapoliiseista” tuntui esitellä tapausta, mikä oli helppoa ja mikä vaikeaa. Kaiken lopuksi annetaan heti suullinen palaute tilanteesta (opiskelijat yleisönä ja opettaja kommentoi esitystä niin, ettei seuraava ryhmä saa siitä etua omalle esitykselleen).

Ryhmää kohti aikaa käytetään 1 oppitunti.

Tehtävän tavoitteena on

- 3) tutustua aitoon rikostapaukseen
- 4) laatia siitä esittely muulle luokalle
- 5) havainnoida rikosta
- 6) perustella päätelmät, joita ryhmän kesken on tehty
- 7) arvioida muiden esittelyt viestinnällisestä näkökulmasta
- 8) ottaa vastaan suullista ja kirjallista palautetta sekä oppia saamastaan palautteesta.

Pedagogisena lähtöajatuksena suomen kielen ja viestinnän opinnoissa on osallistumiseen tähtäävä, opiskelijan omaa aktiivisuutta korostava malli, joka perustuu opiskelijälähtöisyyteen, vuorovaikutteisuuteen ja laajoihin, monipuolisiin tehtävi-

kokonaisuuksiin. Opettajan rooli on olla ohjaaja ja neuvoja, ei valmiiden vastausten antaja.

Poliisi on kirjoittamisen ja puhumisen ammattilainen, ja ammattiin kasvavan on tärkeää tuntea omat vahvuutensa ja kehittämiskohteensa. Rehellinen palaute ja itsereflektio ovat olennainen osa suomen kielen ja viestinnän opetusta: ilman niitä kehittyminen ei ole mahdollista. Jotta jokainen uskaltaisi esiintyä, kirjoittaa ja olla tilanteissa aidosti läsnä, lähiopetuksessa panostetaan välittömän, luottamuksellisen ja kannustavan ilmapiirin luomiseen. Jokaisella on lupa olla oma itsensä.

Se, että suomen kielen hyvä hallinta oli vuoden 2017 vaikuttavuusarvioinnin raportissa suhteellisesti parhaaksi arvioitu yleinen ammatillinen valmius, johtuu siis monesta eri seikasta: monipuolisista opetusmenetelmistä, autenttisista ammattiin liittyvistä tehtävistä ja materiaaleista, runsaasta ja monitahoisesta palautteesta, vuosien saatosta jalostuneista tehtäväkokonaisuuksista ja rohkeuteen kannustavasta ilmapiiristä. Jatkuva kentän äänen kuunteleminen herkällä korvalla on edesauttanut olennaisten sisältöjen valinnassa. Myös opiskelijoilta saatu positiivinen palaute on vahvistanut käsitystämme siitä, että pedagogiset valintamme ovat oikeansuuntaisia.

10.2. Lähiesimiesten arvioita poliisikoulutuksesta ja valmistuneista poliiseista

Lähiesimiesten vastaajapopulaatiosta (34 henkilöä) voidaan tässä todeta, että kyse on erittäin kokeneesta alipäälystökoulutuksesta. Vastaajista 88 prosentilla oli alipäälystökoulutus. Yhtä suuri prosenttiosuus vastaajista toimi alipäälystövirassa. Vastaajien keski-ikä oli 48,5 vuotta ja poliisikokemusta heillä oli keskimäärin 24,5 vuotta. Vastaajista 91 % oli miehiä, 9 % naisia. Vastaajista noin 32 % toimi lyhytkestöisen rikostutkinnan tehtäväalueella, samoin noin 32 % valvonta- ja hälytystoiminnan tehtävissä, 20 % pitkäkestöisessä rikostutkinnassa, noin 3 % liikennevalvonnassa ja 12 % muissa poliisihallinnon työtehtävissä.

Valmistuneiden poliisien esimiehille tarkoitetun vastauslomakkeen lopussa oli avointa palautetta varten laadittu jakso, jonka otsikko oli *Poliisikoulutuksen työelämävastaavuus ja poliisin ammatin ja toimintaympäristön tulevaisuus*. Siinä valmistuneiden poliisien lähiesimiehille esitettiin kaksi avointa kysymystä, joista ensimmäisessä pyydettiin arviota valmistuneiden poliisien osaamisesta verrattuna vastaajan omaan poliisiosaamiseen uransa alussa. Toisessa kysymyksessä pyydettiin arvioimaan osaamisen riittävyyttä poliisin ammatin ja poliisin toimintaympäristön tulevaisuuden näkökulmasta.

Lähiesimiehet arvioivat, että valmistuneet poliisit ovat tietoteknisesti ja tietojärjestelmien hallinnan puolesta merkittävästi taitavampia kuin aiemmat ikäluokat. He ovat esimiesten arvioiden mukaan myös kielitaitoisempia ja kansainvälisempiä kuin aiemmat ikäluokat ja heidän peruskoulutuksensa Poliisiammattikorkeakoulussa koetaan kattavaksi ja riittäväksi uran alkuvaiheen tehtäviä varten.

Ongelmia valmistuneilla poliiseilla on heidän esimiestensä näkemyksen mukaan ainakin jonkin verran käytännön toimissa, "maalaisjärjessä", ja kokemuksen tuomassa ymmärryksessä ja tilannetajussa, sekä pitkäjänteisyydessä, muun muassa oman urakehityksen suhteen, mutta myös sitkeyttä vaativissa työtehtävissä kuten pitkäkestöisessä tutkinnassa. Mukana on myös ensimmäisiä havaintoja siitä, että älypuhelimet ja sosiaalisen median sovellukset synnyttävät työssä ongelmia.

Kysymys: *"Kuinka vahvaa nykyisten, poliisikoulutuksen saaneiden alaistesi osaaminen on, kun vertaat sitä omaan poliisiosaamiseesi urasi alussa? Mitkä asiat ovat kehittyneet parempaan suuntaan? Mitkä asiat ovat kehittyneet huonompaan suuntaan?"*

"+ Nykyinen koulutus sisältää monipuolista työharjoittelua, joka luo hyvät valmiudet erilaisten tehtävien hoitamiseen. - Työnantajan kyvyttömyys taata pysyvää virkaa -> useita lyhyitä määräaikaikaisuuksia, joka luo epävarmuutta eikä työntekijä sitoudu tehtäviinsä"

"+ tietojärjestelmien hyödyntäminen poliisityössä + sosiaaliset taidot + kielten hallinta ja monikulttuurisuuden ymmärtäminen - maalaisjärjen käyttö"

"Asiat kehittyneet huomasti parempaan suuntaan. Koulusta tulleet ovat olleet motivoituneita, oikealla asenteella olevia ja hyvin ammatin hallitsevia kavereita."

"Huom! Seuraava yleisellä tasolla - ei yksittäisenä arviointina. Hyvää on, mutta mikä koulussa pilaa motivaation rikostutkintaan? Onko rikostutkinnan opetus vielä yhtä huonoa kuin 11 vuotta sitten? Jos motivaatio on valmiiksi huonoa, työympäristö tuhoaa (kiire, stressi) helposti loput."

"Huomattavasti valmiimpia toimimaan, aiemmin opittiin "kantapään kautta". Tieto/taito, tietojärjestelmien hallinta parempaa. Työkunnosta huolehtiminen, ravintoasiat, liikunta huomioidaan paremmin. Kansainvälisyys/kielitaito parempaa eli ulkomailla vietetty aikaa, asuttu/lomailtu enemmän. Sääntely tiukempaa, maalaisjärki jossain tilanteissa unohtuu... tästä ilmeisesti johtuen."

"Hyvin ovat nuoret koulutettuja. Normaaleja käyttäytymismalleja vielä voisi parantaa. Aina ei ihmistä tarvitse kohdata peukalot varustevyöllä siis varautuneen näköisenä."

"Kaikki on varmasti kehittynyt koulutuksen osalta."

"Kokonaisvaltaisesti osaaminen on selvästi parempaa. Valmiimpi poliisimies kuin itse urani alussa. Arvioitava henkilö on valmistuneeksi poliisimieheksi poikkeuksellisen kyvykäs, mikä taas osittain johtuu hänen aikaisemmasta koulutuksesta ja kokemuksesta työelämässä."

"Koulusta valmistuvat hallitsevat hyvin teorian ja eri järjestelmät. Ovat pääosin hyvin motivoituneita ja aktiivisia oppimaan käytännön töitä. Poliisien valinnat perustuvat ehkä hyviin opiskelijoihin teoriapuolella ja käytännön tekijät jäävät taka-alalle."

"Motivoitunut opiskelija kykenee itsenäiseen työskentelyyn valvonta- ja hälytystehtävissä koulutuksen jälkeen. Taktisen ajattelun kehittäminen ja hätäensiapuosaaminen on viety parempaan suuntaan."

"Nykyinen koulutus on aivan eri tasoa. Yhteiskunta on muuttunut. Niin poliisihallintokin on valtavasti teknistynyt. Koulusta tulleet nuoret osaavat monipuolisesti hallita eri rekistereitä ja atk-osaaminen on huippuhyvää."

"Nykyiset koulusta tulevat poliisit ovat paljon valmiimpia jokaisella osa-alueella --> koulutus on käytännössä muuttunut täysin verrattuna omaani. Ehkä yksi "nykynuorien" suurimpia haasteita löytyy asennepuolelta; nopea syklisyys ja "kaikki mulle heti nyt" ei välttämättä toimi pitkäkestoisessa rikostutkinnassa."

"Nykyisin laaja-alaisempaa perusosaamista etenkin tietojärjestelmien käytössä."

"Omaan poliisiuran alkuvaiheisiin ehdottomasti saa paremmat valmiudet. Eriyisesti tietokoneiden käyttö uusilla jouhevaa. Nykyisin valmistuvien välillä on todella suuria eroja, esim. sosiaalisuus ja ryhmäytyminen."

"On huomattavasti vahvempaa kuin ennen, ATK huippuhyvää, voimankäyttö erinomaista."

"On nykään kokonaisvaltaisempaa eli osataan enemmän eri asioita. En osaa erikseen luetella parempaan suuntaan kehittyneitä asioita. Huonompaan suuntaan ehkä kehittynyt "omalla maalaisjärjellä ajattelu"."

"Osaaminen hyvää, edelleen vaikeuksia soveltaa opittua käytännön tilanteisiin."

"Osaaminen on aivan eri luokkaa: 14 kk vs. 2,5v. Erot tulevat henkilön elämäkokemuksen kautta. Arvioitava on nuori, mutta hyvin valmis "ihminen"."

"Osaaminen on monipuolisempaa ja uusilla tulijoilla on myös kokemusta / edes jonkinlaista perustietoa erilaisista tehtävistä poliisissa. Perehdytys eri alueisiin koulutuksen aikana parantunut."

"Osaaminen on todella hyvää, vahvaa ja monipuolista."

"Osaamistaso ja valmiudet ovat todella hyvää tasoa. Halukkuus toimia tutkinnassa vähentynyt. Malttia urakehitykseen, kaikista ei tule esimiehiä ainakaan heti."

"Paremmat tekniset valmiudet."

"Poliisikoulutus antaa erinomaiset valmiudet tehdä sekä kenttä- että tutkintatehtäviä. Etenkin rikosoikeuden ja prosessien tunteminen on parantunut. Eri tietojärjestelmien käyttö on valmistuneella aina parempaa kuin "vanhalla". Asenne sekä motivaatio työn tekoon ovat korkeita."

"Ryhmääni on tullut poikkeuksellisen eteviä konstaapeleita, mutta kaikissa ryhmissä ei niin ole ollut. Tässä suhteessa tilanne lienee sama kuin oman uran alussa. Selkeä parannus on se, että nykyisin nuoret konstaapelit osaavat käyttää hyvin tietojärjestelmiä ja mm. Pokena"

"Suurin piirtein samalla tasolla. Yksilölliset erot ovat suuria, riippuen aikaisemmasta työ- ja elämäkokemuksesta. Ahkeruus ja motivaatio ovat tärkeimmät ominaisuudet, joita tulee vaalia."

"Tietoa heillä on hyvin. Lisäksi on myös jonkin verran käytännön osaamista."

"Tietojärjestelmien käyttö on hyvää, lakiasioiden osaaminen pääsääntöisesti hyvää. Muutoinkin vaikuttaa siltä, että poliisin peruskoulutus on erittäin hyvää nykyisin. Poliisin "silmiä" tai "vaisto" ei nykyään toimi niin hyvin kuin aiemmin. Luotetaan ja tuijotetaan nykyään ehkä liikaakin tietojärjestelmiä esim. POKE. Myös älypuhelin SOME-käyttö on nykyään jo osittain haitta joillain uusilla nuorilla poliisimiehillä/-naisilla."

"Tuntuu, että osaaminen yleisesti hyvää, ehkä parempaa ja laaja-alaisempaa kuin oman uran alussa. Paitsi työmoraali ja täsmällisyys uusilla ontuvat välillä."

"Vahvaa osaamista etenkin tietotekniikan käytössä, mutta yleissivistyksessä heikompi."

"Valmiudet erilaisten teknisten välineiden ja tietojärjestelmien käyttöön ovat paremmat. Perustietämys on monipuolisempaa. Osalla porukkaa puuttuu malttia erilaisten jatkokoulutusten ja uralla etenemisen suhteen. Toisaalta ovat erittäin motivoituneita kehittämään itseään."

"Valmiudet huomattavasti paremmat. Itse 5 kk kokelaskurssin käyneenä astuin kentälle, työssä oppiminen."

"Yksilöiden erot saattavat olla suuria. Kokonaisuutena poliisikoulusta valmistuneet ovat perusvalmiita aloittamaan poliisin työssä. Tietojärjestelmien käytössä ovat erittäin hyviä. Ehkä yleiset työssäolovalmiudet ovat enemmän hakusessa kuin aiemmin."

Kysymys: "Ovatko poliisikoulutuksen antamat valmiudet mielestäsi riittäviä, jos ajatellaan poliisin ammatin ja toimintaympäristön tulevaisuutta? Mitä koulutuksessa olisi mielestäsi tärkeätä painottaa, jotta se vastaisi tulevia ammattitaitovaatimuksia mahdollisimman hyvin?"

Esimiesten vastauksissa tähän kysymykseen tuodaan esiin ajatus siitä, että vaikka tulevaisuutta on vaikea ennakoita, tämä ei välttämättä ole merkittävä ongelma, koska poliisin ammatissa on myös vahvaa jatkuvuutta. Monet keskeiset asiat pysyvät ennallaan, ja ehkä myös Poliisiammattikorkeakoulun kannattaa keskittyä näihin poliisiosaamisen pitkän aikavälin ydinasioihin, toki samalla myös suurimpia muutoksia ennakoita.

"Vaadittavat valmiudet eivät ole vajaassa 20 vuodessa niin radikaalisti muuttuneet etteikö työn syrjään pääsisi kiinni järkevä, normaali ihminen. Koulutuksen tulisi perusvaiheessa pitäytyä yksinkertaisesti perusasioissa ja niiden hiomisessa. Koulutusta ei mielestäni kannata liikaa hajauttaa eri nyansseihin maailman muutoksesta huolimatta. Erityinen huomio kannattaisi suunnata vuorovaikutustaitoihin sekä asiakkaiden että työyhteisön suhteen. Spesifit taidot erilaisten työtehtävien hoitamiseen opitaan päivittäisen tekemisen kautta. Kaikesta ei kannata kertoa edes pintapuolisesti koululla. Syvempi juridiikka ja johtamiseen liittyvät kysymykset kannattaa käsitellä työharjoittelun jälkeen."

Vastauksissa painottuivat yleisemminkin käytännön osaaminen ja harjoittelujaksojen suuri merkitys. Lisäksi esimiesten vastauksissa korostuivat rikostutkinnan työn merkitys, etenkin motivaatio rikostutkintaan ja rutiinien sieto rikostutkinnassa, ly-

hytkestoisen rikostutkinnan valtava työmäärä, joka ei ehkä tulevaisuudessakaan helpota, ennalta estävän työn merkityksen korostuminen, ulkomaalaisvalvonnan kasvava merkitys sekä yhteishenki – se, että tulee toisten kanssa toimeen.

"Ainakin ne ovat paljon paremmat kuin ovat aikoinaan. Siinä mielessä huono ottaa kantaa, koska ei ole itse käynyt tätä nykyistä koulutusta. Käytäntöä, käytäntöä, käytäntöä..."

"Edelleen motivaatio ja oikea asenne tärkeitä."

"Ennalta estävä työ / sidosryhmätyön merkitys kasvaa"

"Henkilöstökestävyyttä, mielenhallintaa, stressinhallintakeinoja tulisi opettaa. Erityisesti rikostutkinta (jonne valmistuneet pääosin sijoittuu) on muodostunut sietämättömäksi. Rikostutkinnassa yksi tutkija hoitaa jo 360-450 juttua käsien-sä kautta vuodessa, stressipiikit valtavia!"

"Ihmisten käsittelyä/psykologiaa, voi olla luonnekysymys, johon aina ei voi vaikuttaa, mutta koulutuksessa huomioitavaksi! Tutkinnan ja hälytystoiminnan yhteenpelaamisen korostaminen, kentällä tekeminen vaikuttaa suuresti tutkinnan sujuvuuteen. "Yhteisellä asialla" ollaan ajatuksen korostaminen. Asenne, stressinsietokyky, henkisten voimavarojen ylläpito ja siihen kouluttaminen/valmiudet."

"Kaikki ei pääse ajamaan maijalla haalareissa jännittäviä keikkoja. Jonkun pitää tehdä myös tutkintaa. Odotukset ihan muuta kuin todellisuus. Psyykkausta myös tähän."

"Koulutuksen valmiudet ovat ehdottomasti riittävät. Jotenkin tuntuu, että ME-henki on joillakin kateissa siis yhteenkuuluvaisuus ja tiimityöskentely. Joitakin on pitänyt esim. opettaa kädestä pitäen tervehtimään työkavereita ja kansliahenkilökuntaa."

"Koulutus on pitkä ja ehkä hieman liiankin teoreettinen, painottuen muiden korkeakoulujen suuntaan. Käytännön työtä olisi hyvä saada lisää."

"Kyllä -> Muuttuva toimintaympäristö, ulkomaalaiset (turvapaikanhakijat ym.) asiakkaat ja niiden aiheuttamat riskit. Tietokone ja some-maailma."

"Kyllä on. Ainoa negatiivisia ajatuksia herättänyt asia on viime vuosina ollut se, kun nuoret vastavalmistuneet naispuoliset henkilöt (osa heistä) ovat ja haluavat olla "erilaisia nuoria". On herännyt kysymys valskaako psykologiset kokeet/testit? Kokonaisuudessaan tullut osaavaa nuorta nykyisestä koulutuksesta."

"Melko hyvät valmiudet. Ulkomaalaisasiat varmaan lisääntyvät tulevaisuudessa, joten niihin kannattaa varmaan panostaa jatkossakin."

"Mielestäni ovat riittävät."

"Mielestäni poliisikoulutus tulisi jo peruskoulutuksen osalta jakaa tutkinnan ja kenttätöiden koulutusohjelmaan. Polamk ei mielestäni tarjoa riittäviä valmiuksia tutkinnan tarpeisiin."

"Monipuolista rikostutkintaa ja esitutkinnan monipuolista käytännön harjoituksia enemmän koulutukseen."

"On riittäviä. Ehkä lisää moniammatillisuutta ja MT-asioiden painotusta."

"Osaaminen-tiedot-aidot ovat yleisesti ottaen hyvällä tasolla. Yleensä yksiköömme hakeutuu enemmän jo muutaman vuoden kokoneempaa väkeä."

"Ovat riittävät. Varsinaisesti työ opitaan kentällä, siis tekemällä poliisityötä."

"Poliisikoulutus antaa hyvän pohjan ammattiin. Varsinainen osaaminen ja varmuus tulee vuosien aikana. Mielestäni koulutus on tähän päivän asti tuottanut hyviä nuoria."

"Riittävät valmiudet. Perusasiat kuten poliisin arvot kunnossa. Työtehtävät meidän spesiaalialalla opitaan vain tekemällä."

"Riittääkö mikään koulutus? Työ kuitenkin opettaa!"

"Se on ihan henkilöstä kiinni. Painotuksia on vaikea sanoa, maailma muuttuu nopeasti ja luulen, että muutoksista ja ammatin vaatimuksista ollaan paremmin nykyään perillä Polamkissa kuin esim. minun peruskurssiaikoina. Tärkeää on painottaa yhteistyön ja ryhmähengen tärkeyttä."

"Tulevaisuutta on mahdoton ennustaa. Toimintaympäristö ja tehtävät muuttuvat jatkuvasti. Välitön yhteistyö koulun ja työelämän välillä on tärkeää. Tiedonkulun korostaminen. Yhteistyö harjoitteluohjaajan ja koulun välillä harjoittelun aikana."

"Tärkeää painottaa poliisin toimialaa ja sitä kautta tulevia toimivaltuuksia. Poliisia pidetään edelleen "yleisviranomaisena". Virka-aputyyppeiden tehtävien tunnistaminen, koskee "yksityisten" ihmisten avunpyyntöjä."

"Ulkomaalaisasiat sekä verkkorikokset ovat tulevaisuutta ja vaativat erityisosaamista sekä resursseja niin koulutukseen kuin työelämäänkin poliisihallinnossa."

"Valmiudet hyvät. Työssäolo sopeuttaa toimintaympäristöön."

"Valmiudet ovat riittäviä muutoin, mutta kulttuurien kohtaamista ja ulkomaalaisasioita tulisi olla huomattavasti enemmän painotuksessa sekä harjoittelu/kenttävaiheessa."

"Valmiudet ovat riittäviä. Enemmän voisi painottaa turvapaikanhakijoiden kasvavan määrän mukanaan tuomaa terrorismiuhkaa."

11 PÄÄTELMÄT

Tässä tutkimuksessa arvioitiin vuosina 2014–2015 valmistuneiden poliisien työllisyyttä ja heidän saamansa poliisikoulutuksen työelämävastavuutta. Tutkimuksen aineistoperustana käytettiin heinä-elokuussa 2016 toteutettua otosperustaista kyselytutkimusta.

Tutkimuksen keskeisenä rajoituksena on otettava huomioon kyselytutkimuksen heikko vastausprosentti. Vain 40.9 % valmistuneista poliiseista vastasi tämän tutkimuksen kyselyyn ja esimiesvastaajia oli vain 34. Esimiesten lomakkeista tässä tutkimuksessa hyödynnettiin vain avovastauksia. Vastauksia strukturoituihin kysymyksiin käytetään jatkossa, kun raportoidaan seuraavan tutkimuksen tuloksia ja kun nykyiset vastaukset voidaan yhdistää seuraavan tutkimuksen vastauksiin.

Tilastollinen satunnaisuus on siinä mielessä myönteinen ilmiö, että pienenkin vastausosuuden aineisto voi antaa luotettavia tuloksia, jos kertynyt aineisto edustaa otospopulaatiota. Tässä tutkimuksessa käytettyjen kriteerimuuttujien perusteella valmistuneiden poliisien kyselytutkimusaineisto edustaa otospopulaatiota tyydyttävästi, tai jopa hyvin.

Edellä mainitut varaukset huomioon ottaen, arvioinnin keskeisinä päätelminä voidaan esittää:

1. Valmistuneiden poliisien työllisyystilanne on parantunut merkittävästi viime vuosien aikana. Kyselytutkimuksen toteuttamisajankohtana elokuussa 2016 poliisityössä työskenteli noin 96 % tämän tutkimuksen kohdekurssien poliiseista. Työttömänä näiden kurssien poliiseista oli vain 1.3 %. Työttömyysjaksot heti tutkinnon suorittamisen jälkeen ovat lyhyempiä kuin aiemmin, keskimäärin noin 2.8 kuukautta.

2. Maininnat työhistorian katkonaisuudesta rasisustekijänä ovat vähentyneet tutkimuksen avovastauksissa, verrattuna aiempiin tutkimuksiin, mutta eivät ole kokonaan väistyneet. Määräaikaaisuudet rasittavat valmistuneita poliiseja edelleen. Tämän ilmiön rinnalle ovat nousseet kiire ja työpaine. Sekä valmistuneet poliisit että heidän lähiesimiehensä tuovat vastauksissaan esiin kovan kiireen ja työpaineen, josta kärsitään ainakin joillakin poliisilaitoksilla ja joissakin tehtävissä. Etenkin lyhytkestoisessa tutkinnassa työpaine näyttää joissakin tapauksissa olevan lähes sietämätön. Havainto on luotettava, koska se vastaa käytännössä kaikkia niitä tutkimustuloksia, joita poliisiin kohdistuvasta tuottavuustutkimuksesta sekä kiireen ja työpaineen tutkimuksesta on viime vuosien aikana saatu (Vuorensyrjä, 2014b; 2014c; Vuorensyrjä, Hoffren & Laitinen, 2016; Vuorensyrjä, 2017). On mahdollista, että tämä ilmiö tulee vaikuttamaan kielteisesti siihen motivaatioon, jota tunnetaan rikostutkinnan tehtävälueen tehtäviä kohtaan. Se voi vaikuttaa kielteisesti myös poliisityövoiman kokonaistarjontaan, jos poliisikoulutettua työvoimaa siirtyy muiden toimialojen tehtäviin.

Ura- ja ammattisitoutumisen yleiskuva on kuitenkin yleisesti ottaen hyvin myönteinen. Yhteensä noin 95 % vastanneista aikoo jatkaa poliisin palveluksessa. Alipäällystö- ja päällystötehtävien suosio on säilynyt ennallaan.

3. Sekä valmistuneet poliisit itse että heidän lähiesimiehensä kokevat, että poliisin perustiedot ja -taidot opitaan poliisikoulutuksessa kattavasti. Hyvin opitaan muun muassa suomen kieli raportointikielenä, poliisin toimivaltuudet ja voi-

mankäyttö, poliisin tärkeimmät tietojärjestelmät, ilmoitusten kirjaaminen sekä rikosoikeus ja poliisitoiminnan oikeudelliset perusteet yleisemminkin. Lähiesimiesten kuva valmistuneista poliiseista on yleislinjaltaan hyvin myönteinen.

4. Esitutkintapöytäkirjan laatimisen osaaminen ja taktinen osaaminen operatiivisissa tehtävissä, joita on kritisoitu aiemmissa tutkimuksissa, ovat kehittyneet myönteiseen suuntaan. On kuitenkin edelleen niin, että valmistuneiden poliisien on vaikea ymmärtää rikostutkintaprosessin kokonaisuutta, ja prosessin eri osien merkitystä kokonaisuudessa. Nämä asiat avautuvat monille valmistuneille vasta työelämässä.

5. Entistä harvempi valmistunut poliisi on työskennellyt liikennevalvonnan tehtävissä. Tämä saattaa heijastua osaamista ja motivaatiota koskeviin arvioihin, jotka ovat liikennevalvonnan osalta kehittyneet osittain kielteiseen suuntaan. Kokemuksen ja osaamisen kertyminen ovat sekä empiirisen että teoreettisen tutkimuksen perusteella kytköksissä motivaatioon, eivätkä vaikutusyhteydet ole tässä välttämättä yksisuuntaisia motivaatiosta kokemukseen ja osaamiseen. Syvälinen perehtyminen ammattialueeseen, – ammatin hallinta, ammattiosaaminen, ammattiyhteisö, – syventää kiinnostusta omaan ammattialueeseen ja tukee motivaatiota ammattialueen työhön.

6. Valmistuneet poliisit ovat entistä paremmin koulutettuja ja he hakeutuvat urallaan aiempaa suuremmalla todennäköisyydellä asiantuntijatehtäviin ja ehkä myös esimiestehtäviin. Jatkoa ajatellen on ehkä tärkeätä huomata, että tämä kehitys on alkanut ennen poliisikoulutuksen tutkinno uudistusta (so., ennen kuin poliisin perustutkinnosta tuli ammattikorkeakoulutasoinen *poliisi (AMK) -tutkinto*).

7. Sekä valmistuneet poliisit että heidän lähiesimiehensä arvostavat omissa palautteissaan käytännöllisiä harjoituksia sekä Poliisiammattikorkeakoululla että työharjoittelu- ja kenttäjaksoilla. Tätä asiaa ei kannata unohtaa missään poliisikoulutuksen kehittämistoimissa.

LÄHTEET

- Helenius, J. 2017. Alipäällystötutkinnon ja päällystötutkinnon suorittaneet, virka-asema sukupuolen mukaan. Poliisin tulostietojärjestelmä PolStat. Henkilökohtainen tiedonanto, 23.2.2017.
- Koivisto, J. 2016. Poliisikoulutuksen kurssit P155–P163, G17–G18, opiskelijamäärät ja valmistumisajankohdat. Henkilökohtainen tiedonanto, 24.3.2016.
- Koivisto, J. 2017. Valmistuneiden poliisien työllistymisraportointi. Henkilökohtaiset tiedonannot 6.2.2017 ja 22.2.2017.
- Ranta, L. 2017. Valmistuneiden poliisien sukupuoli- ja ikäjakaumat. Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijatietojärjestelmä Primus. Henkilökohtainen tiedonanto, 6.2.2017.
- PVA 2011–2017. Poliisikoulutuksen vaikuttavuusarvioinnin kyselytutkimusaineisto. SAV. Tampere: Poliisiammattikorkeakoulu.

KIRJALLISUUS

- Immonen, S. 2007. *Perusta poliisiuralle. Poliisin perustutkinnon arviointi ja kehittämisehdotukset*. Poliisikoulun julkaisuja. Raportit 6. Poliisikoulu, Tampere.
- Koivisto, J. & Silvola, T. 2000. *Poliisin perustutkintokoulutuksen vaikuttavuus*. Raportti 1. Poliisikoulu, Tampere.
- Koivisto, J. & Tuohi, R. 2006. *Poliisin perustutkintokoulutuksen vaikuttavuus*. Julkaisematon käsikirjoitus. Poliisikoulu, Tampere.
- Luoma, M. 2006. *Poliisin perustutkinnon liikenteen opetuksen työelämävastaavuus ja sen kehittäminen*. Pro gradu -tutkielma. Tampereen yliopisto, Johtamistieteiden laitos, Tampere.
- Rajamäki, E. 2005. *Poliisin perustutkinnon työelämävastaavuus rikostutkinnassa*. Pro gradu -tutkielma. Tampereen yliopisto, Johtamistieteiden laitos, Tampere.
- Ruuska, K. & Rantala, R. 2015. Opettajan kolumni rikosoikeuden opetuksen pedagogiikasta Poliisiammattikorkeakoulussa. Teoksessa Vuorensyrjä, M. 2015. Poliisin perustutkintokoulutuksen vaikuttavuusarviointi 2015. Poliisiammattikorkeakoulun raportteja 114. Poliisiammattikorkeakoulu, Tampere, ss. 74-75.
- Sainio, M. & Eskola, K. & Kauppinen, K., Kandolin, I., Kalkkinen, M.-L. 2007. Tasa-arvon toteutuminen ja kokeminen poliisissa. Poliisiammattikorkeakoulun tiedotteita 59. Poliisiammattikorkeakoulu, Espoo.
- Valto, H. 1998. *Riittävätkö eväät? Poliisikoulutuksen vaikuttavuus*. Kehittämistehtävä. Moniste. Poliisikoulu, Tampere.
- Virta, S. & Raivola, R. 1994. *Pureeko koulutus? Poliisikoulutuksen vaikuttavuus*. Sisäasiainministeriö. Poliisiosaston julkaisu 1/1994. Sisäasiainministeriö, Helsinki.
- Vuorensyrjä, M. & Ranta, L. 2013. *Poliisin perustutkintokoulutuksen vaikuttavuusarviointi*. Poliisiammattikorkeakoulun raportteja 106, Poliisiammattikorkeakoulu, Tampere.
- Vuorensyrjä, M. 2011. *Poliisin perustutkintokoulutuksen vaikuttavuus*. Vuonna 2009 kursseilta P126 – P129 valmistuneiden poliisien ja heidän lähiesimiestensä arviot poliisikoulutuksen tuottamista valmiuksista ja osaamisesta, Poliisiammattikorkeakoulun raportteja 96, Poliisiammattikorkeakoulu, Tampere.
- Vuorensyrjä, M. 2014a. Education, Experience and Earnings: The Career Coordinates of Female vis-à-vis Male Police Officers in Finland. *Police Practice and Research: An International Journal*, Vol. 15, Iss. 5, pp. 358-372.
- Vuorensyrjä, M. 2014b. Labor Productivity and Productivity Pressure in the Finnish Police Force. *European Journal of Policing Studies*, Vol. 2, Iss. 2, pp. 193-223.
- Vuorensyrjä, M. 2014c. Organizational Reform in a Hierarchical Frontline Organization. *Policing: An International Journal of Police Strategies & Management*, Vol. 37, Iss. 4, pp. 858-874.
- Vuorensyrjä, M. 2015. *Poliisin perustutkintokoulutuksen vaikuttavuusarviointi 2015*. Poliisiammattikorkeakoulun raportteja 114. Poliisiammattikorkeakoulu, Tampere.
- Vuorensyrjä, M., Hoffren, M. & Laitinen, K. 2016. Tuottavuuspaine julkisen sektorin työvoimaintensiivisessä palvelutuotannossa. Poliisihallinnon henkilöstön näkökulma. *Hallinnon Tutkimus*, Vol. 35, Iss. 2, pp. 147-163.
- Vuorensyrjä, M. 2017. *Police Management Reform, Labor Productivity, and Citizens' Evaluation of Police Services*. Unpublished manuscript, forthcoming in 2017 or 2018.

LIITTEET

Liite 1. Kyselylomake

POLIISIKOULUTUKSEN VAIKUTTAVUUSARVIOINTI

Poliisikoulutuksesta valmistuneen lomake

Hyvä poliisikoulutuksesta valmistunut,

Tämä kysely lähetetään poliisikoulutuksesta valmistuneelle henkilölle 1-2 vuotta valmistumisen jälkeen. Kyselyn tuloksia käytetään poliisikoulutuksen arviointiin ja kehittämiseen sekä Poliisiammattikorkeakoulun laadunvarmistukseen. Tavoitteenamme on, että poliisikoulutuksen sisällöt vastaavat poliisin ammatin osaamisvaatimuksia ja että koulutuksen laatu on mahdollisimman hyvä.

Kyselytutkimus on kaksiosainen. Tarkoituksena on, että kyselyyn vastaavat sekä valmistunut poliisi itse että hänen lähin esimiehensä.

VASTAUSOHJEET

Toimi seuraavalla tavalla:

1. Jos olet tällä hetkellä töissä poliisihallinnon palveluksessa, niin toimita tämän kirjeen mukana tullut esimiehen vastauslomake ja toinen kirjeen mukana tulleista vastauskuorista omalle lähimmälle esimiehellesi ja pyydä häntä vastaamaan kyselyyn. Lähiesimiehellä tarkoitetaan henkilöä, jonka kanssa käyt tulos- ja kehityskeskustelun. Jos et ole tällä hetkellä töissä poliisihallinnon palveluksessa, esimiehen lomaketta ei tarvitse toimittaa eteenpäin, vaan voit hävittää sen. Täytyä silti kuitenkin oma lomakkeesi (eli poliisikoulutuksesta valmistuneen lomake).
2. Täytyä oma lomakkeesi tavalliseen tapaan vastausohjeita noudattaen ja läheta se takaisin Poliisiammattikorkeakouluun. Lomakkeen palauttaminen oheisessa vastauskuoressa on sinulle maksutonta. Vastausaikaa on perjantaihin 19.8.2016 saakka. Laita täytetty lomake postiin viimeistään mainittuna päivänä.

3. Kysely on täysin anonymi. Lomakkeita ei ole numeroitu, eikä esimiehesi vastauksia pystytä yhdistämään omiin vastauksiisi. Esimiehesi ei näe missään vaiheessa sinun vastauksiasi. Sinä et näe missään vaiheessa esimiehesi antamia vastauksia. Aineiston käsittely ja tulosten raportointi tapahtuvat siten, että ketään yksittäistä vastaajaa ei voida tunnistaa vastauksista.

Toivomme, että vastaat tähän kyselyyn. Sinulla on tuoretta tietoa sekä poliisikoulutuksesta että poliisityön osaamisvaatimuksista. Kuulut niihin, jotka parhaiten pystyvät arvioimaan poliisikoulutusta.

Tutkimuksesta on laadittu rekisteriseloste, joka on saatavissa Poliisiammattikorkeakoulusta. Kyselyyn liittyvissä asioissa voit ottaa yhteyttä ylikomisario Jarmo Koivisto (puhelinnumero), erikoissuunnittelija Matti Vuorensyrjään (puhelinnumero) tai korkeakouluharjoittelija Anna Lehmuskoskeen (puhelinnumero), kaikki Poliisiammattikorkeakoulusta.

Kiitos jo etukäteen!

1. TAUSTATIEDOT

1.1. Miltä kurssilta valmistuit poliisiksi?

- G17
- G18
- P155
- P156
- P157
- P158
- P159
- P160
- P161
- P162
- P163

1.2. Sukupuoli

- Mies
- Nainen

1.3. Syntymävuosi: _____

1.4. Mikä muu peruskoulutus tai tutkinto sinulla on poliisikoulutuksen lisäksi (valitse ylin tutkinto)?

- Ylioppilastutkinto
- Toisen asteen ammatillinen tutkinto
- Opistoasteen tutkinto
- Ammattikorkeakoulututkinto
- Ylempi ammattikorkeakoulututkinto
- Alempi korkeakoulututkinto/kandidaatti
- Ylempi korkeakoulututkinto/maisteri
- Tutkijakoulutus (lisanssiaatti tai tohtori)

1.5. Kuinka paljon sinulla on poliisihallinnon työkokemusta poliisin perustutkinnosta valmistumisen jälkeen? Ilmoita aika kokonaisina kuukausina (kk): _____

1.6. Mille tehtäväalueelle nykyinen työsi pääasiassa sijoittuu?

- Valvonta- ja hälytystehtävät
- Rikostorjunta/ lyhytkestoinen rikostutkinta
- Rikostorjunta/ pitkäkestoinen rikostutkinta
- Liikennevalvonta
- Muu tehtäväalue poliisihallinnossa
- En tällä hetkellä työskentele poliisihallinnossa

1.7. Arvioi, kuinka paljon olet tehnyt seuraavia tehtäviä poliisin perustutkinnon suorittamisen jälkeen (ilmoita aika kuukausina):

Valvonta- ja hälytystehtävät: _____

Rikostorjunta: _____

Liikennevalvonta: _____

Muu: _____

2. MIKSI HAKEUDUIT AIKANAAN POLIISIKOULUTUKSEEN JA POLIISIN AMMATTIIN?

2.1. Seuraavassa pyydämme sinua pohtimaan niitä syitä, joiden vuoksi päätit aikanaan hakeutua poliisikoulutukseen ja poliisin ammattiin. Kuinka tärkeitä seuraavat asiat sinulle tässä suhteessa olivat?

	Ei lainkaan tärkeä	Ei kovinkaan tärkeä	Jonkin verran tärkeä	Melko tärkeä	Erittäin tärkeä
Halu auttaa muita ihmisiä	☐	☐	☐	☐	☐
Sosiaalinen työ, kansalaisten keskuudessa toimiminen	☐	☐	☐	☐	☐
Kohtuullisen varma toimentulo / palkka	☐	☐	☐	☐	☐
Vaihteleva, monipuolinen työ, ”ei ole kahta samanlaista päivää”	☐	☐	☐	☐	☐

Liikkuva työ, joka ei ole sidottu toimistoon tai muuhun työpaikkaan	☐	☐	☐	☐	☐
Ammatin toiminnallisuus ja jännitys	☐	☐	☐	☐	☐
Ammatin käytännönläheisyys	☐	☐	☐	☐	☐
Hyvät kouluttautumismahdollisuudet jatkossa	☐	☐	☐	☐	☐
Monipuoliset mahdollisuudet eri tehtäviin poliisiorganisaation sisällä	☐	☐	☐	☐	☐
Minua kiinnostivat erityisesti rikostutkinta ja rikosten selvittäminen	☐	☐	☐	☐	☐
Minua kiinnostivat erityisesti kenttätöiminta, hälytys- ja valvontatehtävät	☐	☐	☐	☐	☐
Oikeastaan vain ajauduin poliisikoulutukseen, minulla ei alun perin ollut vahvaa motivaatiota poliisin ammattiin	☐	☐	☐	☐	☐
Poliisin ammatti on yhteiskunnallisesti arvokas ja arvostettu	☐	☐	☐	☐	☐
Kohtuullisen hyvät mahdollisuudet työllistyä / työllisyys	☐	☐	☐	☐	☐
Opintososiaaliset edut opiskeluaikana (majoitus, ruoka jne. opiskeluaikana)	☐	☐	☐	☐	☐
Kutsumus, olen jo pitkään tiennyt, että tämä on se ammatti, johon haluan	☐	☐	☐	☐	☐

Jokin muu syy, mikä? _____

2.2. Hakeutuisitko uudestaan poliisikoulutukseen ja poliisiin ammattiin, jos saisit tehdä ammatinvalintasi nykyisten tietojesi ja elämäkokemuksesi perusteella?

- Kyllä
- En

Miksi? Voit halutessasi kuvata keskeiset syyt tässä omin sanoin:

3. TYÖURA JA ELÄMÄ KOULUTUKSEN JÄLKEEN

3.1. Mitä sinulle tapahtui heti sen jälkeen, kun olit valmistunut poliisikoulutuksesta?

- Pääsin poliisikoulutustani vastaavaan työhön (työ poliisihallinnossa)
- Pääsin turvallisuusalan työhön poliisihallinnon ulkopuolelle
- Pääsin muuhun palkkatyöhön
- Ryhdyin yrittäjäksi
- Jäin työttömäksi*
- Siirryin opiskelemaan (jatko-opintoihin, muihin opintoihin)
- Siirryin työelämän ulkopuolelle muista syistä (vanhempainloma tms.)
- Muu työmarkkina-asema

* Työttömyysjakso kesti (ilmoita kokonaisina kuukausina): _____

3.2. Mitä teet tällä hetkellä?

- Olen poliisikoulutustani vastaavassa työssä (työ poliisihallinnossa)
- Olen turvallisuusalan työssä poliisihallinnon ulkopuolella
- Olen muussa palkkatyössä
- Toimin yrittäjänä

- Olen työttömänä
- Opiskelen
- Olen työelämän ulkopuolella muista syistä (vanhempainloma tms.)
- Muu työmarkkina-asema

4. POLIISIKOULUTUKSEN ANTAMAT AMMATILLISET VALMIUDET JA OSAAMINEN

4.1 HENKILÖKOHTAISET VALMIUDET

Seuraavaksi pyydämme sinua arvioimaan henkilökohtaisia valmiuksiasi poliisina. Kuinka hyvin seuraavat väittämät sopivat sinuun ja omaan toimintaasi? Oletko väittämiin nähden eri mieltä vai samaa mieltä?

- 1 = Täysin eri mieltä, osa-alue on minulle kehittämiskohde
 2 = Eri mieltä
 3 = En eri enkä samaa mieltä
 4 = Samaa mieltä
 5 = Täysin samaa mieltä, osa-alue on erityinen vahvuuteni

A Käyttäytyminen ja stressinhallinta

	1	2	3	4	5
Kestän työn psyykkistä painetta	☐	☐	☐	☐	☐
Hallitsen käyttäytymistäni ja reaktioitani myös kiireessä ja hankalissa tilanteissa	☐	☐	☐	☐	☐
Fyysinen kuntoni vastaa työn vaatimuksia	☐	☐	☐	☐	☐

B Tiimityöskentely

	1	2	3	4	5
Otan luontevasti vastaan neuvoja ja ohjeita	☐	☐	☐	☐	☐
Kuuntelen muita ryhmän jäseniä ja otan heidät huomioon omassa toiminnassani	☐	☐	☐	☐	☐

4.2. POLIISIN YLEISOSAAMINEN

Kuinka hyvin seuraavat väittämät sopivat sinuun ja omaan toimintaasi? Oletko väittämiin nähden eri mieltä vai samaa mieltä?

1 = Täysin eri mieltä, osa-alue on minulle kehittämiskohde

2 = Eri mieltä

3 = En eri enkä samaa mieltä

4 = Samaa mieltä

5 = Täysin samaa mieltä, osa-alue on erityinen vahvuuteni

	1	2	3	4	5
Kykenen kantamaan tehtävieni edellyttämän vastuun, myös esim. partionjohtajana	☐	☐	☐	☐	☐
Osaan hyödyntää tiedonhakua ja eri tietotolähteitä monipuolisesti työssäni	☐	☐	☐	☐	☐
Kommunikoin sujuvasti englantia puhuvien asiakkaiden kanssa	☐	☐	☐	☐	☐
Kommunikoin sujuvasti ruotsia puhuvien asiakkaiden kanssa	☐	☐	☐	☐	☐
Osaan kuljettaa poliisiautoa turvallisesti	☐	☐	☐	☐	☐
Tunnen kenttäjohtajärjestelmän ja toimin sen mukaisesti	☐	☐	☐	☐	☐
Hallitsen tilastollisen rikosanalyysin ja analyysitoiminnan perusteet	☐	☐	☐	☐	☐
Tiedän ulkomaalaisvalvonnan perusasiat	☐	☐	☐	☐	☐
Kirjoitan hyvää suomen kieltä, esim. raportoinnissa	☐	☐	☐	☐	☐
Osaan käyttää suppeaa tutkintaa	☐	☐	☐	☐	☐
Osaan käyttää rangaistusvaatimusmenettelyä	☐	☐	☐	☐	☐
Tunnen poliisin toimivaltuudet hyvin ja osaan perustella niiden käytön eri tilanteissa	☐	☐	☐	☐	☐
Ymmärrän kulttuurieroja ja kykenen yhteistyöhön kulttuuriltaan erilaisten henkilöiden kanssa	☐	☐	☐	☐	☐
Hallitsen työturvallisuusasiat ja hyvät työturvallisuuskäytännöt	☐	☐	☐	☐	☐

4.3. POLIISIKOULUTUKSEN TYÖELÄMÄVASTAAVUUS: VALVONTA- JA HÄLYTYSTOIMINTA

Seuraavaksi pyydämme sinua arvioimaan poliisikoulutusta poliisin ammatin osaamisvaatimusten näkökulmasta.

Kun vertaat samaasi poliisikoulutusta poliisin ammatin osaamisvaatimuksiin, kuinka hyvät ammatilliset valmiudet poliisikoulutus sinulle käsityksesi mukaan antoi seuraavilla eri osa-alueilla:

- 1 = Välttävät, kyseinen osa-alue kuului koko poliisikoulutuksen heikoimpiin
- 2 = Tyydyttävät
- 3 = Hyvät
- 4 = Kiitettävät
- 5 = Erinomaiset, kyseinen osa-alue kuului koko poliisikoulutuksen parhaimpiin

	1	2	3	4	5
Yleiset tilannearviovalmiudet ja toiminta tapahtumapaikalla	☐	☐	☐	☐	☐
Kiinniottotilanteet	☐	☐	☐	☐	☐
Teknisten laitteiden käyttäminen (Virve, Poke, alkometri, ym.)	☐	☐	☐	☐	☐
Rangaistusvaatimusten täyttäminen ja tiedoksiantaminen	☐	☐	☐	☐	☐
Liikenneonnettomuustilanteiden hallinta	☐	☐	☐	☐	☐
Aggressiivisen asiakkaan käsittely	☐	☐	☐	☐	☐
Kotihälytykset	☐	☐	☐	☐	☐
Poliisitaktiikan soveltaminen operatiivisissa tehtävissä	☐	☐	☐	☐	☐
Voimankäyttöä koskevien säädösten tunteminen	☐	☐	☐	☐	☐
Koulutuksen tuottama motivaatio valvonta- ja hälytystehtäviin	☐	☐	☐	☐	☐

4.4. POLIISIKOULUTUKSEN TYÖELÄMÄVASTAAVUUS: LIIKENNEVALVONTA

Kun vertaat saamaasi poliisikoulutusta poliisin ammatin osaamisvaatimuksiin, kuinka hyvät ammatilliset valmiudet poliisikoulutus sinulle käsityksesi mukaan antoi seuraavilla eri osa-alueilla:

- 1 = Välttävät, kyseinen osa-alue kuului koko poliisikoulutuksen heikoimpiin
 2 = Tyydyttävät
 3 = Hyvät
 4 = Kiitettävät
 5 = Erinomaiset, kyseinen osa-alue kuului koko poliisikoulutuksen parhaimpiin

	1	2	3	4	5
Liikennesääntöjen vastaisen liikennekäyttäytymisen ja toiminnan tunnistaminen	☐	☐	☐	☐	☐
Poliisiajoneuvon erioikeuksien hallitseminen (esim. hälytysajo)	☐	☐	☐	☐	☐
Työturvallisuuden huomioiminen liikennevalvonnassa	☐	☐	☐	☐	☐
Kuljettajien ajokunnon valvonta, etenkin seulontalaitteet ja tarkkuusalkometri	☐	☐	☐	☐	☐
Liikenteeseen liittyvät asiakirjat ja niiden tarkastaminen	☐	☐	☐	☐	☐
Ajoneuvojen varusteiden, kunnan ja rakenteen tarkastaminen	☐	☐	☐	☐	☐
Ajoneuvon kuormauksen ja ajoneuvoyhdistelmien tarkastaminen	☐	☐	☐	☐	☐
Koulutuksen tuottama motivaatio liikennevalvontatehtäviin	☐	☐	☐	☐	☐

4.5. POLIISIKOULUTUKSEN TYÖELÄMÄVASTAAVUUS: TUTKINTA

Kun vertaat saamaasi poliisikoulutusta poliisin ammatin osaamisvaatimukseen, kuinka hyvät ammatilliset valmiudet poliisikoulutus sinulle käsityksesi mukaan antoi seuraavilla eri osa-alueilla:

- 1 = Välttävät, kyseinen osa-alue kuului koko poliisikoulutuksen heikoimpiin
2 = Tyydyttävät
3 = Hyvät
4 = Kiitettävät
5 = Erinomaiset, kyseinen osa-alue kuului koko poliisikoulutuksen parhaimpiin

	1	2	3	4	5
Pakkokeinojen käyttäminen	☐	☐	☐	☐	☐
Kuulustelut	☐	☐	☐	☐	☐
Tutkinnan päättäminen	☐	☐	☐	☐	☐
Ilmoitusten kirjaaminen	☐	☐	☐	☐	☐
Tekninen tutkinta	☐	☐	☐	☐	☐
Rikoksen tunnusmerkistön tunnistaminen eri rikoksissa	☐	☐	☐	☐	☐
Esitutkintapöytäkirjan laatiminen	☐	☐	☐	☐	☐
Henkilörekisteröinti	☐	☐	☐	☐	☐
Kuolemansyyn selvittäminen	☐	☐	☐	☐	☐
Todistelun kokonaisuuden hallinta rikostutkinnassa	☐	☐	☐	☐	☐
Siviilioikeuden peruskäsitteiden tunteminen	☐	☐	☐	☐	☐
Poliisin käytössä olevien tietojärjestelmien käyttö (Patja, ATJ, LTJ, Tunt, PoliTrip)	☐	☐	☐	☐	☐
Koulutuksen tuottama motivaatio rikostutkinnan tehtäviin	☐	☐	☐	☐	☐

5. POLIISIKOULUTUKSEN KEHITTÄMISKOHTEET

5.1. Mitkä olivat niitä poliisikoulutuksen osaamisalueita, joilta sait mielestäsi parhaat valmiudet poliisin ammattiin?

5.2. Minkä osaamisalueiden koulutuksesta et saanut mielestäsi riittäviä valmiuksia poliisin ammattiin? Millä osaamisalueilla poliisikoulutuksessa olisi eniten kehittämistä?

6. AMMATILLINEN TULEVAISUUS

6.1. Jos arvioit tulevaa ammattiuraasi, niin mikä seuraavista on oman arviosi mukaan todennäköisin pitkän tähtäyksen vaihtoehto omalla urallasi? Tulen toimimaan...

- Poliisin ammatissa miehistötehtävissä
- Poliisin ammatissa alipäällystötehtävissä
- Poliisin ammatissa päällystötehtävissä
- Poliisin ammatissa muissa tehtävissä (asiantuntijatehtävät tms.)
- Turvallisuusalan tehtävissä poliisihallinnon ulkopuolella
- Vaihdan alaa kokonaan, en jatka turvallisuusalan tehtävissä*

*Jos vaihdat alaa kokonaan, niin mistä syystä?

6.2. Jos jatkat poliisihallinnon palveluksessa, niin mitkä tehtäväalueet sinua erityisesti kiinnostavat poliisissa? Mainitse tärkeysjärjestyksessä kolme tärkeintä

1 = kiinnostaa eniten

2 = kiinnostaa toiseksi eniten

3 = kiinnostaa kolmanneksi eniten

___ Lyhytkestoinen rikostutkinta

___ Tekninen rikostutkinta

___ Talousrikostutkinta

___ Huumerikostutkinta

___ Väkivaltarikostutkinta

___ Tiedustelu- ja tarkkailutehtävät

___ Valvonta- ja hälytystehtävät

___ Liikennevalvonta

___ Koirapoliisitoiminta

___ Lähipoliisitoiminta/koulupoliisitoiminta/muu ennalta estävä toiminta

___ Nettipoliisitoiminta

___ Ulkomaalaisvalvonta

___ Pidätettyjen ja säilöön otettujen vartiointi

___ Lupahallinto

___ Sisäinen hallinto ja tukitehtävät (esim. henkilöstö- ja taloushallinto)

___ Asiantuntijatehtävät

___ Poliisin kansainväliset tehtävät

___ Poliisikouluttajan tehtävät (Polamk)

___ Muut tehtävät, mitkä? _____

7. POLIISIN AMMATIN JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN TULEVAISUUS JA MUU AVOIN PALAUTE

Ovatko poliisikoulutuksen antamat valmiudet mielestäsi riittäviä, jos ajatellaan poliisin ammatin ja toimintaympäristön tulevaisuutta? Mitä koulutuksessa olisi mielestäsi tärkeätä painottaa, jotta se vastaisi tulevia ammattitaitovaatimuksia mahdollisimman hyvin?

Mitä haluat edellisen lisäksi sanoa joko poliisikoulutuksesta tai tästä kyselytutkimuksesta?

KIITOS VASTAUKSISTASI!

Liite 2. Frågeformulär

UTVÄRDERING AV POLISUTBILDNINGENS GENOMSLAGSKRAFT

Blankett för utexaminerade från polisutbildningen

Bästa utexaminerade från polisutbildningen,

Denna enkät skickas ut till personer som utexaminerats från polisutbildningen för 1–2 år sedan. Resultaten från enkäten används för att utvärdera och utveckla polisutbildningen samt för Polisyrkeshögskolans kvalitetssäkring. Vårt mål är att polisutbildningens innehåll ska motsvara kompetenskraven i polisyrket och att utbildningen ska vara så bra som möjligt.

Enkätundersökningen består av två delar. Det är meningen att både den utexaminerade polisen och dennes närmaste förman ska svara på enkäten.

SVARSANVISNINGAR

Gå till väga på följande sätt:

1. Om du för tillfället arbetar för polisförvaltningen ska du ge svarsblanketten för förmän och ett av svarskuverten som kom i det här brevet till din egna närmaste förman och be honom eller henne svara på enkäten. Närförmannen är den person du håller resultat- och utvecklingsamtal med. Om du för tillfället inte arbetar för polisförvaltningen behöver du inte skicka blanketten för förmän vidare, utan kan kasta bort den. Fyll ändå i din egen blankett (blanketten för utexaminerade från polisutbildningen).
2. Följ svarsanvisningarna och fyll i din blankett som vanligt och skicka tillbaka den till Polisyrkeshögskolan. Det är gratis att returnera blanketten i det bifogade svarskuvertet. Du har till den 19 augusti 2016 på dig att svara. Posta den ifyllda blanketten senast ovan nämnda datum.
3. Enkäten är helt anonym. Blanketterna är inte numrerade, och din förmans svar kan inte kopplas ihop med dina egna svar. Din förman ser aldrig dina svar. Du ser aldrig din förmans svar. Hanteringen av materialet och rapporteringen av resultaten går till så att det inte går att identifiera någon enskild person utgående från svaren.

Vi hoppas att du tar dig tid att svara på enkäten. Du har en aktuell inblick i både polisutbildningen och kompetenskraven i polisarbetet. Du hör till dem som är bäst lämpade att utvärdera polisutbildningen.

Det har gjorts upp en registerbeskrivning över undersökningen som finns att tillgå på Polisyreshögskolan. Om du har frågor om enkäten kan du kontakta överkommisarie Jarmo Koivisto (telefonnummer), specialplanerare Matti Vuorensyrjä (telefonnummer) eller högskolepraktikanten Anna Lehmuskoski (telefonnummer), alla från Polisyreshögskolan.

Tack på förhand!

1. BAKGRUNDSINFORMATION

1.1. Vilken grundkurs har du gått?

- G17
- G18
- P155
- P156
- P157
- P158
- P159
- P160
- P161
- P162
- P163

1.2. Kön

- Man
- Kvinna

1.3. Födelseår: _____

1.4. Vilken annan grundutbildning eller examen har du utöver polisutbildningen (välj den högsta)?

- Studentexamen
- Yrkesexamen på andra stadiet
- Examen på institutnivå
- Yrkehögskoleexamen
- Högre yrkehögskoleexamen
- Lägre högskoleexamen/kandidat
- Högre högskoleexamen/magister
- Forskarutbildning (licentiat eller doktor)

1.5 Hur mycket arbetserfarenhet har du från polisförvaltningen efter avlagd grunde-
xamen för polis? Ange sammanlagd tid i månader: _____

1.6. Till vilket uppgiftsområde hör ditt nuvarande arbete i huvudsak?

- Övervaknings- och utryckningsuppgifter
- Brottsbekämpning/kortvarig brottsundersökning
- Brottsbekämpning/långvarig brottsundersökning
- Trafikövervakning
- Annat uppgiftsområde inom polisförvaltning
- Jag arbetar inte inom polisförvaltningen just nu

1.7. Bedöm hur mycket du arbetat med följande uppgifter efter avlagd grundexamen för polis (i månader):

Övervaknings- och utryckningsuppgifter: _____

Brottsbekämpning: _____

Trafikövervakning: _____

Annan: _____

2.1. Härnäst ber vi dig fundera över orsakerna till varför du beslöt dig för att söka dig till polisutbildningen och polisycket. Hur viktiga var följande omständigheter för dig i detta avseende?

	Inte viktigt alls	Inte särskilt viktigt	Litet viktigt	Ganska viktigt	Mycket viktigt
Viljan att hjälpa andra människor	☐	☐	☐	☐	☐
Ett socialt arbete, att få arbeta bland medborgarna	☐	☐	☐	☐	☐
En rimligt trygg inkomst/lön	☐	☐	☐	☐	☐
Ett varierande och mångsidigt arbete, ”den ena dagen är inte den andra lik”	☐	☐	☐	☐	☐

Ett rörligt arbete där man inte är bunden till ett kontor eller en arbetsplats	☐	☐	☐	☐	☐
Arbetets aktiva och spännande natur	☐	☐	☐	☐	☐
Arbetets praktiska natur	☐	☐	☐	☐	☐
Goda möjligheter till vidareutbildning	☐	☐	☐	☐	☐
Mångsidiga möjligheter att arbeta med olika uppgifter inom polisförvaltningen	☐	☐	☐	☐	☐
Jag var särskilt intresserad av brottsundersökning och av att utreda brott	☐	☐	☐	☐	☐
Jag var särskilt intresserad av fältverksamhet, utrycknings- och övervakningsuppgifter	☐	☐	☐	☐	☐
I själva verket halkade jag bara in på polisutbildningen, från början hade jag ingen stark motivation till att bli polis	☐	☐	☐	☐	☐
Polisycket respekteras och värdesätts i samhället	☐	☐	☐	☐	☐
Rimligt goda möjligheter att få arbete	☐	☐	☐	☐	☐
De studiesociala förmånerna under studietiden (kost och logi etc.)	☐	☐	☐	☐	☐
Det var ett kall. Jag har redan länge känt att det här är yrket för mig	☐	☐	☐	☐	☐

Annan orsak, vilken? _____

2.2. Med tanke på vad du vet idag och din livserfarenhet, skulle du söka dig till polisutbildningen och polisyrket igen om du fick göra om ditt yrkesval?

- Ja
- Nej

Varför? Beskriv om du vill de viktigaste skälen med egna ord:

3. ARBETSKARRIÄR OCH LIVET EFTER UTBILDNINGEN

3.1. Vad gjorde du genast efter att du avlagt grundexamen för polis?

- Jag fick ett jobb som motsvarade min polisutbildning (jobb inom polisförvaltningen)
- Jag fick ett jobb inom säkerhetsbranschen utanför polisförvaltningen
- Jag fick annat lönearbete
- Jag blev företagare
- Jag blev arbetslös*
- Jag fortsatte studera (fortsatta studier, andra studier)
- Jag hamnade utanför arbetslivet av andra orsaker (föräldraledighet etc.)
- Annan ställning på arbetsmarknaden

* Jag var arbetslös (ange hela månader): _____

3.2. Vad gör du just nu?

- Jag har ett jobb som motsvarar min polisutbildning (jobb inom polisförvaltningen)
- Jag jobbar inom säkerhetsbranschen utanför polisförvaltningen
- Jag utför annat lönearbete

- Jag har eget företag
- Jag är arbetslös
- Jag studerar
- Jag står utanför arbetslivet av andra orsaker (föräldraledighet etc.)
- Annan ställning på arbetsmarknaden

4. YRKESFÄRDIGHETER OCH KOMPETENS FRÅN POLISUTBILDNINGEN

4.1 PERSONLIGA FÄRDIGHETER

Härnäst ber vi dig bedöma dina personliga färdigheter som polis. Hur bra stämmer följande påståenden in på dig och ditt agerande? Håller du med påståendena?

1 = Helt av annan åsikt. Detta är ett av mina utvecklingsområden

2 = Av annan åsikt

3 = Varken av annan eller samma åsikt

4 = Av samma åsikt

5 = Helt av samma åsikt. Detta är en av mina särskilda styrkor

A Uppförande och stresshantering

	1	2	3	4	5
Jag klarar av den psykiska belastningen som arbetet medför	☐	☐	☐	☐	☐
Jag har kontroll över mitt beteende och mina reaktioner även i hektiska och besvärliga situationer	☐	☐	☐	☐	☐
Min fysiska kondition motsvarar de krav arbetet ställer	☐	☐	☐	☐	☐

B Teamwork

	1	2	3	4	5
Jag tar obesvärat emot råd och anvisningar	☐	☐	☐	☐	☐
Jag lyssnar på de andra i gruppen och tar hänsyn till dem i mitt agerande	☐	☐	☐	☐	☐

4.2. POLISENS ALLMÄNNA KUNSKAPER

Hur bra stämmer följande påståenden in på dig och ditt agerande? Håller du med påståendena?

1 = Helt av annan åsikt. Detta är ett av mina utvecklingsområden

2 = Av annan åsikt

3 = Varken av annan eller samma åsikt

4 = Av samma åsikt

5 = Helt av samma åsikt. Detta är en av mina särskilda styrkor

	1	2	3	4	5
Jag kan axla det ansvar mina uppgifter kräver, även som t.ex. patrulledare	☐	☐	☐	☐	☐
Jag kan på ett mångsidigt sätt använda informationssökning och olika informationskällor i mitt arbete	☐	☐	☐	☐	☐
Jag kommunicerar utan problem med kunder som pratar engelska	☐	☐	☐	☐	☐
Jag kommunicerar utan problem med kunder som pratar finska	☐	☐	☐	☐	☐
Jag kan framföra polisbil på ett säkert sätt	☐	☐	☐	☐	☐
Jag känner till fältledningssystemet och agerar i enlighet med det	☐	☐	☐	☐	☐
Jag behärskar grunderna i statistisk kriminologi och analysarbete	☐	☐	☐	☐	☐
Jag känner till grunderna i övervakning av utläningar	☐	☐	☐	☐	☐
Jag använder god svenska i skrift, t.ex. i rapporter	☐	☐	☐	☐	☐
Jag kan utföra summarisk förundersökning	☐	☐	☐	☐	☐
Jag känner till förfarandet vid straffyrkande	☐	☐	☐	☐	☐
Jag känner väl till polisens befogenheter och kan motivera användningen av dem i olika situationer	☐	☐	☐	☐	☐
Jag förstår kulturella skillnader och kan samarbeta med personer från olika kulturer	☐	☐	☐	☐	☐
Jag behärskar arbetarskyddsaspekter och god arbetarskyddspraxis	☐	☐	☐	☐	☐

4.3 POLISUTBILDNINGENS ÖVERENSSTÄMMELSE MED ARBETSLIVET: FÄLTVERKSAMHET

Härnäst ber vi dig bedöma polisutbildningen utifrån kraven på kompetens som polisyrket ställer.

När du jämför din polisutbildning med kompetenskraven som polisyrket ställer, hur bra yrkesfärdigheter gav polisutbildningen dig enligt din uppfattning inom följande delområden:

- 1 = Försvarliga, detta delområde hörde till de svagaste inom hela polisutbildningen
- 2 = Nöjaktiga
- 3 = Goda
- 4 = Berömliga
- 5 = Utmärkta, detta delområde hörde till de starkaste inom hela polisutbildningen

	1	2	3	4	5
Allmän situationsberedskap och verksamhet på brottsplatsen	☐	☐	☐	☐	☐
Gripande	☐	☐	☐	☐	☐
Användning av teknisk apparatur (Virve, Poke, alkometer, osv.)	☐	☐	☐	☐	☐
Ifyllande och delgivning av strafforder	☐	☐	☐	☐	☐
Hantering av trafikolyckor	☐	☐	☐	☐	☐
Hantering av aggressiv kund	☐	☐	☐	☐	☐
Hemalarm	☐	☐	☐	☐	☐
Tillämpning av polistaktik i operativa uppdrag	☐	☐	☐	☐	☐
Kännedom om bestämmelserna om användning av maktmedel	☐	☐	☐	☐	☐
Motivation som utbildningen gett för övervaknings- och uttryckningsuppgifter	☐	☐	☐	☐	☐

4.4. POLISUTBILDNINGENS ÖVERENSSTÄMMELSE MED ARBETSLIVET: TRAFIKÖVERVAKNING

När du jämför din polisutbildning med kompetenskraven som polisyret ställer, hur bra yrkesfärdigheter gav polisutbildningen dig enligt din uppfattning inom följande delområden:

- 1 = Försvarliga, detta delområde hörde till de svagaste inom hela polisutbildningen
- 2 = Nöjaktiga
- 3 = Goda
- 4 = Berömliga
- 5 = Utmärkta, detta delområde hörde till de starkaste inom hela polisutbildningen

	1	2	3	4	5
Identifiering av trafikbeteende och verksamhet som strider mot trafikreglerna	☐	☐	☐	☐	☐
Kännedom om privilegier för polisfordon (t.ex. utryckningskörning)	☐	☐	☐	☐	☐
Beaktande av arbetssäkerheten vid trafikövervakning	☐	☐	☐	☐	☐
Övervakning av förarens körskick, i synnerhet sällningsapparater och precisionsalkometer	☐	☐	☐	☐	☐
Trafikdokument och granskning av dem	☐	☐	☐	☐	☐
Granskning av fordonsutrustning, fordonets skick och konstruktion	☐	☐	☐	☐	☐
Granskning av fordonets lastning och fordonskombinationer	☐	☐	☐	☐	☐
Motivation som utbildningen gett för trafikövervakningsuppgifter	☐	☐	☐	☐	☐

4.5. POLISUTBILDNINGENS ÖVERENSSTÄMMELSE MED ARBETSLIVET: UNDERSÖKNING

När du jämför din polisutbildning med kompetenskraven som polisyret ställer, hur bra yrkesfärdigheter gav polisutbildningen dig enligt din uppfattning inom följande delområden:

- 1 = Försvarliga, detta delområde hörde till de svagaste inom hela polisutbildningen
 2 = Nöjaktiga
 3 = Goda
 4 = Berömliga
 5 = Utmärkta, detta delområde hörde till de starkaste inom hela polisutbildningen

	1	2	3	4	5
Användning av tvångsmedel	☐	☐	☐	☐	☐
Förhör	☐	☐	☐	☐	☐
Avslutande av undersökning	☐	☐	☐	☐	☐
Registrering av anmälningar	☐	☐	☐	☐	☐
Teknisk undersökning	☐	☐	☐	☐	☐
Identifiering av brottsrekvisit vid olika brott	☐	☐	☐	☐	☐
Upprättande av förundersökningsprotokoll	☐	☐	☐	☐	☐
Registrering av personuppgifter	☐	☐	☐	☐	☐
Utredande av dödsorsak	☐	☐	☐	☐	☐
Hantering av bevisföringen i dess helhet i brottsundersökningen	☐	☐	☐	☐	☐
Behärskande av grundbegreppen inom civilrätten	☐	☐	☐	☐	☐
Användning av polisens informationssystem (Patja, ATJ, LTJ, Tunt, PoliTrip)	☐	☐	☐	☐	☐
Motivation som utbildningen gett för brottsundersökningsuppgifter	☐	☐	☐	☐	☐

5. UTVECKLINGSOMRÅDEN INOM POLISUTBILDNINGEN

5.1. Vilka områden inom polisutbildningen anser du att gav dig bäst färdigheter inför polisyrket?

5.2. Vilka områden inom utbildningen anser du att inte gav dig tillräckliga färdigheter inför polisyrket? Vilka områden inom polisutbildningen är i störst behov av utveckling?

6. FRAMTIDEN INOM YRKET

6.1. När du bedömer din framtida yrkeskarriär, vilket av följande anser du vara ett sannolikt alternativ på lång sikt under din karriär? Jag kommer att arbeta...

- Inom polisyrket i manskapsuppgifter
- Inom polisyrket i underbefälsuppgifter
- Inom polisyrket i befälsuppgifter
- Inom polisyrket i andra uppgifter (sakkunniguppgifter, etc.)
- I säkerhetsbranschen i uppgifter utanför polistförvaltningen
- Utanför säkerhetsbranschen, jag byter bransch helt och hållet*

*Varför byter du bransch helt och hållet?

6.2. Om du fortsätter arbeta inom polisförvaltningen, vilka uppgiftsområden intresserar dig särskilt inom polisen? Nämn de tre viktigaste i prioritetsordning

1 = mest intressant

2 = näst mest intressant

3 = tredje mest intressant

___ Kortvarig brottsundersökning

___ Teknisk brottsundersökning

___ Utredning av ekonomiska brott

___ Utredning av narkotikabrott

___ Utredning av våldsbrott

___ Underrättelse- och spaningsuppgifter

___ Övervaknings- och uttryckningsuppgifter

___ Trafikövervakning

___ Polishundsverksamhet

___ Närpolisverksamhet/ skolpolisverksamhet/ annan förebyggande verksamhet

___ Nätpolisverksamhet

___ Övervakning av utlänningar

___ Bevakning av anhållna och i förvar tagna personer

___ Tillståndsförvaltning

___ Internförvaltning och stöduppgifter (t.ex. personal- och ekonomiförvaltning)

___ Sakkunniguppgifter

___ Internationella polisuppgifter

___ Uppgifter som polisutbildare (Polisyreshögskolan)

___ Övriga uppgifter inom polisförvaltningen, vilka? _____

7. POLISYRKETS OCH VERKSAMHETSMILJÖNS FRAMTID OCH ANNAN ÖPPEN RESPONS

Anser du att de färdigheter polisutbildningen ger är tillräckliga med tanke på polisyrkets och verksamhetsmiljöns framtid? Vad anser du att det är viktigt att betona i utbildningen så att den motsvarar framtida krav på yrkesskicklighet så bra som möjligt?

Vad vill du ytterligare framföra om antingen polisutbildningen eller den här enkäten?

TACK FÖR DINA SVAR!

Poliisikoulutuksen vaikuttavuusarviointi 2017

Poliisikoulutuksen vaikuttavuusarviointi on vakiintunut osa Poliisiammattikorkeakoulun laadunvarmistusjärjestelmää. Vaikuttavuusarvioinnissa tutkitaan, saavutetaanko poliisikoulutuksessa ne keskeiset hyötyvaikutukset, joita sillä tavoitellaan. Työllistyvätkö valmistuneet poliisit koulutustaan vastaaviin työtehtäviin? Onko poliisikoulutuksen työelämävastaavuus hyvä eli vastaako koulutus sisällöllisesti poliisin ammatin osaamisvaatimuksia?

Vaikuttavuusarvioinnin perustana käytettiin heinä-elokuussa 2016 toteutettua kyselytutkimusta. Arvioinnin kyselylomakkeet lähetettiin vuosina 2014 ja 2015 valmistuneille poliiseille. Otoksessa oli yhteensä 11 perustutkintokoulutuksen kurssia ja 235 valmistunutta poliisia. Kyselyn vastausprosentti oli 40.9 %.

Valmistuneiden poliisien työllisyystilanne on kehittynyt myönteiseen suuntaan viime vuosien aikana. Kyselytutkimuksen toteuttamisajankohtana elokuussa 2016 työllisyystilanne oli erittäin hyvä. Poliisi-työssä työskenteli noin 96 % tämän tutkimuksen kohdekurssien poliiseista. Työttömänä oli 1.3 %.

Poliisin perustiedot ja -taidot opitaan poliisikoulutuksessa kattavasti. Tätä mieltä ovat sekä valmistuneet poliisit itse että heidän lähiesimiehensä. Lähiesimiesten kuva valmistuneista poliiseista ja heidän osaamisestaan on yleislinjaltaan hyvin myönteinen. Hyvin opitaan muun muassa suomen kieli raportointikielenä, poliisin toimivaltuudet ja voimankäyttö, poliisin tärkeimmät tietojärjestelmät sekä rikosoikeus.

Kehittämistarpeet koskevat pääasiassa tutkinnon niitä osia, joissa edetään syvemmälle poliisiosaamisen erikoisaloihin. Liikennevalvonnan osaamista ja motivaatiota koskevat arviot ovat kehittyneet osin kielteiseen suuntaan.

Vaikuttavuusarviointi tukee Poliisiammattikorkeakoulun laatutyötä. Raportti ja sen yhteydessä käytävä keskustelu poliisikoulutuksesta ja poliisiosaamisesta antavat hyvän lähtökohdan poliisikoulutuksen työelämälähtöiselle kehittämiselle.

